

**Program hospodárskeho a
sociálneho rozvoja obce
Zlatná na Ostrove
na roky 2016-2022**

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Zlatná na Ostrove na roky 2016-2022
Územné vymedzenie:	obec Zlatná na Ostrove
Územný plán obce schválený:	
Dátum schválenia PHSR:	
Dátum platnosti:	od do
Verzia	1.0
Publikovaný verejne:	

Riadiaci tím spracovania programu hospodárskeho sociálneho rozvoja obce Zlatná na Ostrove na roky 2016-2022:

Zoznam členov Riadiaceho tímu:

Ing. Eva Varjúová

Mgr. Zuzana Molnárová

Zhotoviteľ:

Regionálna rozvojová agentúra Komárno

Ing. Andrea Fialová

PhDr. Ingrid Szabó

Zlatná na Ostrove – Komárno 2015

OBSAH

ÚVOD	4
A.I - ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	6
Vymedzenie územia obce.....	6
Fyzicko-geografická poloha obce	7
Ľudské zdroje a trh práce	19
Domový a bytový fond.....	38
Infraštruktúra	42
Hospodársko-ekonomický potenciál obce	45
Zhodnotenie obdobia 2005-2014.....	69
A.II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	70
STEEP analýza (analýza externého prostredia)	73
A.III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA.....	76
Vyhodnotenie prieskumu verejnej mienky	76
SWOT analýza obce	81
B – STRATEGICKÁ ČASŤ	87
C – PROGRAMOVÁ ČASŤ.....	93
D – REALIZAČNÁ ČASŤ.....	94
E – FINANČNÁ ČASŤ	96
E.I – Indikatívny finančný plán PHSR	96
ZÁVER	100
PRÍLOHY.....	102
Monitorovanie rozvoja obce – vybrané ukazovatele kvality dobrého riadenia rozvoja územia	103

ÚVOD

Dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zlatná na Ostrove je strategický rozvojový dokument, v ktorom je formulovaná vízia obce, vymedzené ciele a projektové zámery.

Cieľom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zlatná na Ostrove je zmapovanie sociálno-ekonomickej priestorovej štruktúry obce Zlatná na Ostrove – nachádzajúcej sa na juhozápadnom Slovensku – a na základe výsledkov týchto analýz vytvoriť program hospodárskeho a sociálneho rozvoja daného územia, ktorý bude základným strednodobým programovým dokumentom na podporu regionálneho rozvoja na úrovni obce. Aby dokument obsahoval rozvojové ciele vyplývajúce z potrieb obyvateľov obce Zlatná na Ostrove, do tvorby tohto dokumentu zapojili občania obce, podnikatelia, samospráva aj tretí sektor (záujmové združenia a ďalšie organizácie fungujúce v obci). V príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zlatná na Ostrove sa zúčastnili formou vyplnenia dotazníkov, ankiet a prostredníctvom spoločných stretnutí s obyvateľmi obce. Tento dokument slúži na koordináciu aktivít medzi aktérmi rozvoja, čo má prispieť k tomu,

Je to program cielených opatrení na stimuláciu ekonomického a sociálneho rozvoja obce, ktorého cieľom je navrhnuť systematickú a funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pri rešpektovaní globálnych cieľov regionálneho vývoja, resp. štátnej regionálnej politiky.

Strategický dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zlatná na Ostrove na základe zákona č. 309/2014 Z.z. a zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja bol vypracovaný v roku 2015.

Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zlatná na Ostrove sa uskutočňuje podpora regionálneho rozvoja na miestnej úrovni s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a dopĺňovaný.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zlatná na Ostrove vytvára priestor pre koordinovanie aktivít realizovaných v obci. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zlatná na Ostrove je nástrojom spoločného plánovania. Spoločné plánovanie sa zároveň môže stať priestorom pre začatie spolupráce a vytváranie inovatívnych riešení medzi rozvojovými aktérmi. Vďaka aktivitám obyvateľov obce sa mení priestor a môže dochádzať k rozvoju.

Pri vypracovaní tohto programového dokumentu boli zohľadnené priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, ako aj jej vízia regionálneho rozvoja na Slovensku: Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Rozvojová stratégia obce Zlatná na Ostrove vychádza aj zo stratégie Európa 2020, prostredníctvom financovania projektov v programovom období 2014-2020 podporí

- inteligentný rast – vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácií,
- udržateľný rast – podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje,
- inkluzívny rast – podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zlatná na Ostrove bol vytvorený partnerstvom hlavných aktérov územia. K príprave programu v obci Zlatná na Ostrove bol zriadený riadiaci tím zo zástupcov verejného sektora – samosprávy, súkromného sektora a mimovládneho sektora, a boli zriadené pracovné skupiny pre jednotlivé prioritné oblasti (hospodárstvo, sociálna oblasť, environmentálna oblasť).

Harmonogram spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zlatná na Ostrove na roky 2016-2022

Termín (mesiac, rok)	Júl 2015	August 2015	September 2015	Október 2015	November 2015	December 2015
Úvod						
Analytická časť						
Strategická časť						
Programová časť						
Realizačná časť						
Finančná časť						
Záver						

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zlatná na Ostrove schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Zlatnej na Ostrove, čo bude potom realizovať vykonateľnosť, kontrolu, monitorovanie a hodnotenie tohto programu.

A.I - ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

Analýza vymedzuje územie obce, históriu, fyzicko-geografický a socio-ekonomický potenciál v rámci neho sociálna a technická infraštruktúra, analýza v oblasti kultúrneho dedičstva, tradícií, tretieho sektora, samosprávy a jej partnerstiev. Prvú časť uzatvára SWOT analýza, vyhodnotenie prieskumu a analýza problémov. Pre lepšie stanovenie kľúčových problémov, ktoré obec Zlatná na Ostrove má, bol realizovaný v obci dotazníkový prieskum, v rámci ktorého obyvatelia sami identifikovali problémy obce, vyjadrili svoj názor a prezentovali svoje nápady a predstavu o rozvoji obce.

Vymedzenie územia obce

Podľa administratívneho členenia Slovenskej republiky katastrálne územie obce Zlatná na Ostrove spadá pod Nitriansky kraj a patrí do okresu Komárno. Územie sa nachádza v juhozápadnej časti tohto okresu. Obec Zlatná na Ostrove je od okresného mesta Komárno vzdialená 12 km smerom na západ. Zo západu susedí s obcou Veľké Kosihy, na severozápade s Okoličnou na Ostrove, na severe hraničí s obcou Čalovec, na východe susedí s katastrálnym územím mesta Komárno a z južnej strany hraničí s Maďarskou republikou. Do katastra obce patria osady Veľký Lél ležiaci juhozápadne od katastrálnej obce, Ontopa západne od obce, juhovýchodne od obce je Buk a severozápadne od katastrálnej obce je osada Horná Zlatná. Rozloha katastra obce je 35,41 km². Obec má v súčasnosti 2446 obyvateľov (k 31.12.2014)

Najzápadnejší bod obce je 17°54' 21'' východnej geografickej dĺžky, najvýchodnejší má súradnice 18°01'07'' východnej geografickej dĺžky. Najsevernejší bod katastrálneho územia obce má 47°48'49'' severnej geografickej šírky a najjužnejší bod má 47°44'36''.

Územie obce Zlatná na Ostrove je z hľadiska geomorfologického súčasťou Malej Dunajskej kotliny, a to oblasťou Podunajskej nížiny, ktorá je zastúpená Podunajskou rovinou.

Obec sa rozprestiera na ľavom brehu Dunaja, vo východnom cípe Žitného ostrova. Je nielen najjužnejším, ale aj jedným z najteplejších regiónov v Slovenskej republike. Nadmorská výška v katastri obce sa pohybuje v rozpätí 107 - 112 m n. m.. Pre toto územie je typická rovina s malými výškovými rozdielmi.

Obec leží pri hlavnej ceste z Komárna do Bratislavy 88 km východne od Bratislavy a na tej istej železničnej trase 10 km západne od Komárna. Rieka Dunaj tvoriaca južnú hranicu katastra obce je významná z hľadiska medzinárodnej lodnej dopravy.

Z hľadiska územnosprávneho členenia SR obec na úrovni NUTS 3 patrí do Nitrianskeho kraja, na úrovni NUTS 4 do okresu Komárno.

Tab. 1: Základné charakteristiky obce Zlatná na Ostrove

Kód obce	501425
Názov okresu	Komárno
Názov kraja	Nitriansky
Štatút obce	obec
PSČ	946 12
Prvá písomná zmienka o obci - rok	1267
Nadmorská výška stredu obce - v m	111 m.nm
Celková výmera územia obce [m ²]	3 540,7 ha

Fyzicko-geografická poloha obce

Geomorfológia a geológia územia

Územie obce Zlatná na Ostrove je súčasťou Alpsko-Himalájskej sústavy, v rámci nej je súčasťou podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá Dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská rovina. V rámci Podunajskej roviny do severnej časti katastrálneho územia zasahuje časť Okoličnianskej mokrade. Nadmorská výška k.ú. obce sa pohybuje medzi 107-112m n.m..

Typ geologického substrátu a typ reliéfu predstavujú prvotný diferenciálny prvok z hľadiska ostatných prírodných zložiek krajiny, ale aj z hľadiska možného využitia človekom. Geologický podklad riešeného územia je tvorený kvartérnymi holocénnymi nivnými sedimentmi.

Základné kvartérne útvary k.ú. obce sú fluvialno-nivné sedimenty (holocén), riečne usadeniny a náplavy Dunaja. Z hľadiska hydrogeologického podklad riešeného územia tvoria kvartérne piesky a štrky nivných území.

Územie katastra obce tvorí takmer ideálna, nepatrne sklonená riečna rovina, ktorá je časťou celkom rovného morfológického stupňa Podunajskej nížiny. V jednotvárnosti tohto územia sa skrývajú iba jemné reliéfové rozdiely, ktoré nezachytávajú ani naše najpodrobnejšie mapy. Tento región má len nepatrné denivelácie povrchu s celkovým sklonom od severozápadu na juhovýchod. Priemerná nadmorská výška tu dosahuje hodnotu 109 m n. m. Najvyššiu hodnotu 112,7 m n. m. dosahuje južne od obce Zlatná na Ostrove neďaleko osady Buk a najnižšiu hodnotu 107,9 m n. m. je v severnej časti katastrálneho územia. Sklonitosť terénu je minimálna. Rieka Dunaj vzhľadom k plochosti územia má malý spád so sústavami živých a mŕtvych ramien so širokými inundačnými územiami. Horizontálna členitosť je nevýrazná, iba pri kanáloch sa tiahnu mierne chrbáty, ktoré vznikli navršeníím materiálu pri ich hĺbení a protipovodňové hrádze pri Dunaji. Výstavbou hrádzí, ktoré obmedzili široké inundácie a melioráciami, ktoré odvodnili vlhké medzivalové depresie, agraácie sa zúžili na úzky pás koryta a depresný priestor medzi hrádzami sa kvalitatívne vyrovnáva s priestorom valov (Tarábek, 1980).

Priepustnosť zvodnených vrstiev je na celom území medzizrnová - veľmi dobrá až dobrá. 70% podzemnej vody je dopĺňovaná z riek a ich prítokov.

Z hľadiska seizmických pomerov sa územie obce zaraďuje medzi aktívne oblasti v rámci Slovenska (zemetrasenia v riešenom území dosahujú intenzitu 6 až 90 MSK).

Klimatické podmienky územia

Na základe klimatickogeografických typov Slovenska kataster obce Zlatná na Ostrove patrí do teplej klimatickej oblasti, suchej s miernou zimou a dlhším slnečným svitom, kde priemerný ročný úhrn zrážok dosahuje hodnotu 510 – 600 mm, priemerný úhrn zrážok za vegetačné obdobie t.j. v mesiacoch apríl až september 350 mm a priemerná ročná výparnosť dosahuje hodnotu 760 mm (Lapin, 2002).

Obec Zlatná na Ostrove leží v južnej časti SR. Priemerná ročná teplota vzduchu v obci je 10 °C a viac. Najchladnejší je mesiac február, kedy priemerná mesačná teplota vzduchu dosahuje hodnoty -2°C. Najteplejší je mesiac august s priemernou mesačnou teplotou 24 °C.

Kataster obce leží nie len v najteplejšej oblasti, ale patrí tiež medzi najsuchšie oblasti Slovenska keďže túto oblasť chránia pred západnými vetrami predhoria Álp a Malých Karpát, priemerný ročný úhrn zrážok je 500-550 mm. Najviac zrážok padne v mesiacoch máj, jún – priemerne za mesiac 59,3 mm zrážok.

Časť zrážok v zimnom období padne u nás vo forme snehu, z ktorého sa pri teplotách pod nulou utvorí pokrývka dlhšieho alebo kratšieho trvania podľa priebehu počasia. Výskyt snehu a trvanie snehovej pokrývky na danom území sú z roka na rok veľmi premenlivé v závislosti od rázu zimy. Priemerný dátum prvého dňa so snehovou pokrývkou pripadá na začiatok decembra. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou za rok je 35,0, pričom najviac dní pripadá na mesiace január a február.

Z hľadiska veterných pomerov obec leží v jednej z najveternejších oblastí Slovenska. Najväčšie rýchlosti vetra a aj najviac veterných dní sa vyskytuje v zimnom a jarnom období. V chladnom polroku (od októbra do marca) priemerná rýchlosť vetra je 3,1 m/s, kým v teplom polroku (apríl až september) je 2,8 m/s. Prevládajúci smer vetra je SZ (24,5%), výskyt ostatných vetrov je nasledovný: S (17,7%), JV (16,3%), Z (8,5%), V (8,5%), J (6,1%), SV (6%), JZ (4,3%).

Povrchové vody

Obec Zlatná na Ostrove sa rozprestiera pri ľavom brehu rieky Dunaj. Okrem uvedenej rieky sa na území obce Zlatná na Ostrove nachádza rameno Dunaja, priesakové a zavlažovacie kanály. Sú to Komárňanský kanál, Lúčny kanál, Dropí kanál, kanál Lél-Kosihy, kanál Lél-Zlatná, Pavelský kanál a Čalovský dudvák. Ich úloha spočíva v znižovaní hladín spodných vôd v čase povodní, kedy zbierajú priesaky do Dunaja a Mŕtveho ramena Dunaja.

Z hľadiska hydrologického má pre obec Zlatná na Ostrove význam hlavne rieka **Dunaj**. Celé územie obce patrí k povodiu Dunaja a k úmoriu Čierneho mora. Rieka vzhľadom na plochosť územia má malý spád. Územie obce Zlatná na Ostrove ohraničuje Dunaj v dĺžke približne 4 km. Má prechodne snehový režim odtoku s maximom prietoku v mesiacoch jún a júl (2500-2900 m³/s) s minimom v decembri a januári 1400 m³/s. Dlhodobý priemerný ročný prietok je najstručnejšou a najvšeobecnejšou charakteristikou hydrologickej povahy toku a povodia z hľadiska geografického. Na Dunaji v Komárne v roku 2003 bolo ročné maximum prietoku namerané 1.VI. 4235 m³/s, ročné minimum s hodnotou 785,5 m³/s bolo namerané dňa 29.VIII..

Ročný priemer prietoku v roku 2003 bol 1638,665 m³/s, pričom ročný odtok dosiahol hodnotu 51677 mil.m³.

Obec Zlatná na Ostrove je ochránená pred povodňami hrádzou vybudovanou na brehu Dunaja v celej jeho dĺžke. Veľkolélsky ostrov, ktorý leží za dunajskou hrádzou býva zaplavovaný často, pretože nie je chránený hrádzami. Tento ostrov vytvára mŕtve rameno Dunaja a Dunaj.

Podpovrchové vody

Kataster obce Zlatná na Ostrove sa nachádza na Žitnom ostrove (územie medzi Malým Dunajom a Dunajom), ktorý patrí medzi oblasti s najbohatšími vodnými zdrojmi na Slovensku.

Podzemné vody ďalej delíme na:

- *podzemné vody s voľnou hladinou* (medzi priepustnými vrstvami), v katastri obce Zlatná na Ostrove sa akumulovali v štrkoch a pieskoch kvartérnych usadenín rieky Dunaj. Podzemné vody s voľnou hladinou sú najbohatšie vodné zdroje v Podunajskej nížine. Sú ovplyvňované riekou Dunaj, jeho prítoky najviac ovplyvňujú hladinu podzemných vôd

a tým aj množstvo ich odberu. Na odber podzemnej vody sú najvýhodnejšie jarné a letné mesiace, kedy má Dunaj najvyššiu hladinu.

- vody s artézskou hladinou, ktoré sú viazané na vrstvách pieskov a štrkov v podloží kvartéru. Pri hydrogeologických meraniach v roku 2002 bola zistená výdatnosť artézskeho prameňa v Zlatnej na Ostrove s hodnotou 1,2 l/s, pričom jeho výstupná hladina je 103,8m (Lukniš, 1972).

Minerálne a termálne vody

V katastrálnom území obce Zlatná na Ostrove sa minerálne vody nevyskytujú, v obci sa nachádza jeden geotermálny vrt, v časti Ontopa. Hĺbka vrtu je 1650 m, výdatnosť 7 l/s a teplota vody je 50,4 °C. Táto voda sa nevyužíva na žiadne účely.

Pedogeografické podmienky územia

Z hľadiska pôdných druhov sa v katastri obce Zlatná na Ostrove najviac vyskytujú hlinité pôdy zaberajúce prevažnú časť katastrálneho územia. Hlinité pôdy sú späté so sprašami, materiálom náplavových kužeľov s hlinitou jemnozemu, hlinitými aluviálnymi náplavami, niektorými neogénymi usadeninami atď.. Pôdy so spraší a sprašových hĺn neobsahujú skelet.

Hlinito ílovité pôdy sa viažu predovšetkým na ťažšie riečne uloženiny a sprašové hliny, tieto sa vyskytujú v strede južnej časti katastra obce, v severozápadnej časti sa vyskytujú ílovito hlinité pôdne druhy, ílovitý pôdny druh v severozápadnej časti Veľkolélskeho ostrova, v katastri sa tiež vyskytujú hlinitopiesočné a piesočnatohlinité pôdne druhy, tieto pôdy vznikli z ľahkých riečnych náplavov.

Najviac zastúpené pôdne typy sú čenozeme, ktoré sa vyskytujú v severnej a strednej časti katastra, čiernice v severovýchodnej časti katastra, fluvizeme na Veľkolélskom ostrove a v blízkosti Dunaja, v západnej časti katastra sa nachádza organozem glejová a ostrovčekovite sa v katastri nachádzajú aj slaniská.

Bonita poľnohospodárskych pôd je vysoká.

Biogeografická charakteristika

Fytogeografické jednotky

Z hľadiska fytogeografického členenia celé územie obce Zlatná na Ostrove spadá do stredoeurópskej provincie, dubovej zóny (nadmorská výška do 300 m n. m., priemerná ročná teplota nad 8°C, ročné zrážky do 600 mm, vegetačná doba nad 180 dní), nížinnej podzóny, rovinnej oblasti. Južná časť katastra obce patrí do mokrad'ového okresu a severná časť katastra do nemokrad'ového okresu a lužného podokresu (Plesník, 2002).

Potenciálna prirodzená vegetácia

Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetácia, ktorá by sa za daných klimatických podmienok a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal pôsobiť. Poznanie prirodzenej potenciálnej vegetácie územia je dôležité najmä z hľadiska rekonštrukcie, obnovy a ďalšieho prirodzeného vývoja vegetácie s cieľom jej priblíženia sa, či úplného prinávratenia do prirodzeného stavu, aby sa tak zabezpečila ekologická stabilita územia.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu predstavujú vrbovo-topoľové lesy t.j. mäkké lužné lesy v záplavových územiach veľkých riek, dubové lesy s javorom tatárskym a dubom plstnatým, jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy).

V katastri obce Zlatná na Ostrove sa vrbovo-topoľové lesy (*Salicion albae*, *Salicion tiandrae p.p.*) tvoria južné pásmo, hlavnými drevinami sú topoľ biely (*Populus alba*), topoľ čierny (*Populus nigra*), vrbu biela (*Salix alba*), vrbu krehkú (*Salix fragilis*). Tvrdé lužné lesy (*Ulmion*) naväzujú na mäkké lužné lesy vyskytujú sa v strednej časti katastra charakteristickými drevinami sú brest väzivový (*Ulmus laevis*), dub letný (*Quercus robur*) a baza čierna (*Sambucus nigra*). Strednú časť katastra obce tvoria dubové lesy s javorom tatárskym a dubom plstnatým (*Aceri tatarici* – *Quercion pubescentis- roboris*). Floristicky sú veľmi bohaté a pestré s druhmi lesostepného charakteru. Hlavnými drevinami sú dub plstnatý (*Quercus pubescens*), javor tatársky (*Acer tataricum*), z bylín sú to kostrava žliabkovitá (*Festuca rupicola*), kosatec dvojfarebný (*Iris variegata*) a iné.

Vplyvom intenzívneho hospodárenia pôvodná vegetačná pokrývka bola vo väčšej časti odstránená. Zachovali sa zvyšky lesov a lesíkov, ktoré umožňujú vytvoriť obraz o ich prirodzenom alebo jemu blízkom zložení. Ochrana týchto lesov je veľmi dôležitá, lebo pôsobia ako ekostabilizačný faktor na miestach prirodzených kultúr sa nachádzajú najúrodnejšie poľnohospodárske pôdy Slovenska.

Zoogeografické pomery

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. V zložitých potravných reťazcoch rozhodujúcou mierou prispievajú k ekologickej rovnováhe v obehu látok a energie. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým lepšie podmienky sa vytvárajú pre ďalší rozvoj územia aj v prípade, ak ich chápeme z hľadiska ekologickej stratégie ľudskej spoločnosti. Dnešné rozšírenie a zloženie fauny je výsledkom dlhodobého vývinu.

Súčasný stav zastúpenia živočíchov na riešenom území je výsledkom dlhodobého vývoja využívania krajiny a dôsledkov hospodárskych aktivít človeka v nej.

Z hľadiska zoogeografického členenia, riešené územie spadá do zoogeografickej podprovincie Pannonicum a zoogeografického úseku Panónska step (Eu-pannonicum).

Z hľadiska živočíšnej regionalizácie Slovenska územie patrí do Panónskej oblasti. V rámci nej je do juhoslovenského obvodu lužného dunajského okrsku. Vyskytuje sa oddychové miesto migrujúcich vodných vtákov (Krno, 2002).

Prírodné podmienky umožnili vzniku rôznych typov stepných spoločenstiev (xerothermné biotopy). Kostrou tohto územia je rieka Dunaj so svojimi nížinnými prítokmi, ďalej sa na tomto území nachádzajú aj teplomilné spoločenstvá lesného a lúčneho charakteru, v okolí riek sa vytvorili ekosystémy mokraďové, lužné lesy a stanovištia s výrazným kolísaním vody s jarnými záplavami. Na niektorých miestach sú slané pôdy (slanomilné spoločenstvá).

Fauna je prevažne teplomilná. K významným druhom patrí vydra riečna (*Lutra lutra*), z vtákov včelárík zlatý (*Merops apiaster*) a strakoš kolesár (*Lanius minor*), z obojživelníkov skokan ostropyský (*Rana arvalis*), skokan krátkonohý (*Rana lessonae*), z plazov užovka hladká (*Coronella austriaca*). Rieka Dunaj je miestom výskytu ohrozených druhov rýb napr. hlaváčka podunajská (*Hucho hucho*), hrebenačka pásavá (*Gymnocephalus schraetser*), kolok vretenovitý (*Zingel streber*), blatniak tmavý (*Umbra krameri*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*). Zo skupiny bezstavovcov napr. roháč obyčajný (*Locanus cervus*).

Z hľadiska poľovného riešené územie je poľovnou oblasťou pre malú zver (zajac, bažant, jarabica), vyskytuje sa tu aj srnčia zver.

V riešenom území sa nachádzajú aj také druhy živočíchov, ktoré znášajú vplyv hospodárskych aktivít človeka v krajine. Významnú skupinu tvoria druhy viazané na agroecénózy, vinohrady a ovocné sady, alebo znášajú blízkosť človeka a jeho obydľia. Sú to

napríklad lastovička obyčajná (*Hirundo rustica*), škorec obyčajný (*Sturnus vulgaris*), vrabec domový (*Passer domesticus*).

Nížinné časti Podunajskej nížiny sa vyznačujú v súčasnej dobe rozsiahlymi ekosystémami, v ktorých sa roztrúsene nachádzajú lokality prirodzených biotopov, z ktorých mnohé sú predmetom ochrany prírody.

Nerastné suroviny

Za nerasty sa podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) považujú tuhé, kvapalné a plynné časti zemskej kôry. Ložiskom nerastov je prírodné nahromadenie nerastov. V riešenom území sa vyskytujú významné zásoby štrkopieskov nadregionálneho významu, ktoré sú súčasťou riečnych náplavov Dunaja.

Súčasná krajinná štruktúra

Súčasná krajinná štruktúra je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. vytvoril ako umelé prvky krajiny. Typ súčasnej krajiny je poľnohospodársky, so sústredenými vidieckymi sídlami. Ide o nížinnú rovinnú oráčinovú krajinu.

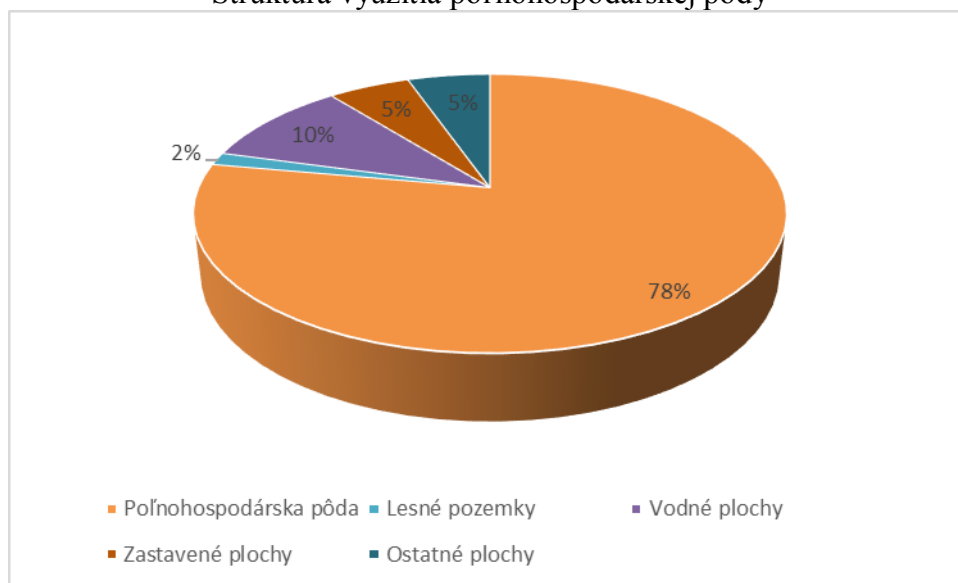
Celková výmera pôdneho fondu v katastri obce je 3 530,9 ha, z čoho najväčší podiel 72,77 % tvorí poľnohospodárska pôda, lesné pozemky zaberajú 38,49 ha, vodné plochy 360,6 ha, zastavané plochy zaberajú 184,5 ha a ostatné plochy zaberajú 379,3 ha. Poľnohospodárska pôda v katastri obce zaberá najväčšiu plochu až 72,77 %, čo svedčí o poľnohospodárskom charaktere obce

Tab. 2: Štruktúra využitia zeme (v m²)

Obec	Celková výmera	Poľnohospodárska pôda	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavené plochy	Ostatné plochy
Zlatná na Ostrove	35 309 627	27 491 057	516 900	3 521 965	1 884 828	1 894 877

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Štruktúra využitia poľnohospodárskej pôdy

Zdroj: Vlastné spracovanie, Štatistický úrad SR, 2015

Ochrana prírody

Základným legislatívnym dokumentom ochrany prírody a krajiny Slovenskej republiky, účinným od 1. januára 2003, je zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 543/2003 z 25. júna 2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Podľa, ktorého ochranou prírody sa rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny a znížiť jej ekologickú stabilitu, ako i odstraňovanie takýchto zásahov. Cieľom ochrany prírody a krajiny je chrániť prírodu pre optimálne využitie krajiny. Príroda a jej časti v rámci krajiny predstavujú pre život nesmierne dôležité, až existenčnú zložku životného prostredia. Prírodu a krajinu treba chrániť nie len z hľadiska súčasných životných potrieb, ale aj pre potrebu zachovať je pre budúce pokolenie ako zdravú.

Jedným zo spôsobov dosiahnutia tohto cieľa je územná ochrana. Pre územnú ochranu sa ustanovuje päť stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zväčšuje. Na území, kde sa prekrývajú viaceré chránené územia s rôznymi stupňami ochrany, vždy platí najvyšší z nich.

V katastri obce na nachádza časť veľkoplošného chráneného územia CHKO Dunajské luhy. Územie reprezentuje hlavný tok rieky Dunaj a jej ľavý breh s lužnými lesmi. Dostatok prirodzených vodných biotopov (riek, močiarov), ale aj umelých vodných nádrží poskytuje dobré predpoklady pre hniezdenie volavky striebistej (*Egretta garzetta*), bučiacika močiarného (*Ixobrychus minutus*), rybára čierneho (*Sterna hirundo*), kačice chrapľavej (*Anas querquedula*), kelužiaka červenonohého (*Tringa totanus*). Prítomnosť lesných biotopov, zvlášť vysokokmenných porastov, sa výskytom hniezdísk orliaka morského (*Haliaeetus albicilla*) a haje tmavej (*Milvus migrans*) ešte viac znásobuje hodnotu chráneného územia (ŠOP SR, 2005).

V území CHKO Dunajské luhy sa nachádza maloplošné chránené územie - prírodná rezervácia Zlatniansky luh. Na jej území platí štvrtý alebo piaty stupeň ochrany. Prírodné rezervácie, spravidla predstavujúcu nadregionálne biocentrum ako súčasť najvýznamnejšieho prírodného dedičstva štátu, môže Ministerstvo životného prostredia (MŽP) SR ustanoviť za národnú prírodnú rezerváciu (NPR). Zlatniansky luh bol za PR vyhlásený v roku 1974, jeho rozloha je 9,14 ha. Predmetom ochrany je ochrana jediných zachovalých ukážok lužného lesa s hniezdiskami vodného vtáctva dolného toku Dunaja na vedecko-výskumné a náučné ciele.

NATURA 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín EU a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nie len pre príslušný členský štát ale najmä pre EU ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov EU a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej EU. Sústavu NATURA 2000 tvoria typy území: chránené vtáčie územie a územie európskeho významu. Do územia zasahuje chránené vtáčie územie, Dunajské Luhy, schválené uznesením vlády SR č.636 zo dňa 9.7.2003 (Maderič a i., 2006).

V území sa nachádzajú i územia zaradené do národného zoznamu území európskeho významu na základe výnosu Ministerstva životného prostredia SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.7.2004

Územie Veľkolélskeho ostrova je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek, lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, nížinné a podhorské kosné lúky. Toto územie je navrhované aj z dôvodu ochrany druhov európskeho významu: hlaváč bielooplutvý (*Cottus gobio*), kolok vretenovitý

(*Zingel streber*), hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*), býčko (*Protrorhinus marmoratus*), plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), hrúz fúzatý (*Gobio uranoscopus*), hrúz Kesslerov (*Grobio kessleri*), hrúz bielooplutvý (*Grobio albipinnatus*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), vydra riečna (*Lutra lutra*) a syseľ pasienkový (*Spermophilus citellus*).

Humánnogeografické pomery

Obec Zlatná na Ostrove má výmeru 3 540,7 ha a nachádza sa v juhozápadnej časti Slovenskej republiky. Z hľadiska územnosprávneho členenia SR obec na úrovni NUTS 3 patrí do Nitrianskeho samosprávneho kraja, na úrovni NUTS 4 do obvodu/okresu Komárno (leží v jeho juhozápadnej časti).

Obec Zlatná na Ostrove zo severu susedí s obcou Čalovec, z východu s k.ú. Komárno, zo severozápadu s obcou Okoličná na Ostrove a juhozápadu s obcou Veľké Kosihy. Z juhu susedí obec s Maďarskou republikou.

Charakter osídlenia v mikropriestore obce je bodový v poľnohospodárskej krajine, centrálnym rozvojovým pólom sídelnej štruktúry priestoru obce je mesto Komárno (obec leží približne 12 km západne od mesta). Obec má tvar hromadnej cestnej dediny. Je to kompaktná zástavba s ulicami situovanými kolmo na seba, v centrálnej časti sa nachádza vodná plocha, ktorá vznikla počas výstavby Horského radu. Z tradičných roľníckych domov, prezentujúcich typickú zástavbu sa tu nachádza pomerne málo. Domy sú v širších dvoroch a záhradách orientované dvojsovým priečelým na ulicu. Občianska vybavenosť je sústredená prevažne v centre.

Do katastra obce patria i osady Veľký Lél ležiaci juhozápadne od katastrálnej obce, Ontopa západne od obce, juhovýchodne od obce je Buk a severozápadne od katastrálnej obce je osada Horná Zlatná.

Rozvojové osi sú súčasťou vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych súvislostí. Rozvojové osi tak efektívne plnia požiadavky trvalej udržateľnosti a vytvárania zdravého a environmentálne vhodného obytného i pracovného prostredia.

Obec Zlatná na Ostrove leží v priestore rozvojovej osi tretieho stupňa: dudvážsko-dunajská rozvojová os (Galanta - Dunajská Streda - Veľký Meder - Komárno - Štúrovo).

Poloha obce voči rozvojovým pólom prvého stupňa ako Komárno (37 tisíc obyvateľov a podľa KURS 2001 je to sídlo nadregionálneho až celoštátneho významu) a Nové Zámky (45 tisíc obyvateľov a podľa KURS 2001 rovnako je to sídlo nadregionálneho až celoštátneho významu) je dobrá, obec je vzdialená od tých miest na 12, resp. 44 km.

Spoločný vstup Slovenska a Maďarska do EU vyvolal otváranie a priechodnosť spoločnej štátnej hranice týchto dvoch krajín, a tým aj vznik nových priestorových väzieb. V nových geopolitických podmienkach rozvoj obce (i jej mikropriestoru) začína ovplyvňovať stále silnejšie aj maďarské mesto Komárom (20 tisíc obyvateľov) a jeho zázemie (značná časť pracovnej sily obce už pracuje v susednom Maďarsku). Táto pohraničná poloha spolu

s dobrými prírodnými a klimatickými podmienkami vytvárajú perspektívne predpoklady ďalšieho rozvoja obce.

Obec je súčasťou dvoch euroregionálnych združení:

- Euroregiónu Váh-Dunaj-Ipeľ,
- Euroregiónu Dunaj.

Euroregión Váh-Dunaj-Ipeľ vznikol v obci Neszmély (v Maďarsku) 3. júla 1999, kedy zástupcovia samospráv žúp Komárom-Esztergom a Pest a prednosta Krajského úradu v Nitre podpísaním zmluvy o spolupráci vyjadrili presvedčenie, že upevnenie a rozšírenie obojstrannej spolupráce nitrianskeho regiónu so župami Komárom-Esztergom a Pest je predpokladom pre obojstranne prospešný ekonomický, sociálny i kultúrny rozvoj dotknutých území. Reprezentantom euroregiónu na Slovensku je Regionálne združenie Váh-Dunaj-Ipeľ (RVDI). Cieľom RVDI v rámci Euroregiónu Váh-Dunaj-Ipeľ je spolupracovať na:

- zvýšení príťažlivosti regiónu,
- zosúladiť rozvoja v oblasti hospodárstva a cudzineckého ruchu,
- rozvíjaní vzťahov v oblasti školstva a vedy,
- zosúladiť územného rozvoja,
- spolupráci v oblasti ochrany prírody, životného prostredia a vodných zdrojov, odvrátenia živelných pohrôm,
- zosúladiť rozvoja dopravy,
- spolupráci v humanitárnej a sociálnej oblasti,
- zachovaní spoločného kultúrneho dedičstva,
- dosiahnutí úspešnej účasti vo finančných programoch spoločenstva EU,
- vytvoreni podmienok výmeny informácií a zabezpečení ich toku,
- vypracovaní návrhov, odporúčaní a koordinácií spoločných projektov a programov.

Euroregión Dunaj vznikol v roku 2003 v obci Neszmély, avšak je to euroregión s menším priestorovým rozšírením ako Euroregión Váh-Dunaj-Ipeľ: zmluvu o spolupráci podpísali obec Neszmély, Mikroregionálny rozvojový spolok okolia mesta Tata a Združenie obcí Most priateľstva. Medzi hlavnými cieľmi Euroregiónu Dunaj je zabezpečiť užšiu spoluprácu medzi obcami ležiacimi v blízkosti Dunaja: koordinovať rozvoj hospodárstva, sociálneho a kultúrneho života. Euroregión Dunaj najviac aktivít vyvíja na vytvorenie spoločných produktov cestovného ruchu v záujmovom území (napr. výstavba „Európskej dediny“ v obciach Búč a Neszmély, čo vlastne bude skanzen európskej ľudovej architektúry) a na zabezpečenie lodnej dopravy medzi obcami ležiacimi na pravom a ľavom brehu Dunaja v danom regióne.

V živote každého pohraničného regiónu základnú úlohu zohráva úroveň spojitosti s regiónom zo susedného štátu. Najbližšie hraničné priechody sú v prevádzke v nasledovných mestách: Komárno – Komárom (cestný hraničný priechod) (12 km východne od obce), Medveďov (cestný hraničný priechod). V obci Zlatná na Ostrove je vytvorený malý hraničný priechod cez Dunaj pomocou vodnej dopravy medzi obcami Zlatná na Ostrove a Ács (susedná obec ležiaca na pravom brehu Dunaja v Maďarsku).

Obec Zlatná na Ostrove je členom Miestnej akčnej skupiny **Združenie obcí Dolný Žitný ostrov**. MAS ZDŽO vznikla v roku 2007 z iniciatívy na prípravu implementácie Prístupu LEADER. V záujme integrácie všetkých spoločenských sfér do rozvojového procesu bolo založené občianske združenie Združenie Dolný Žitný ostrov s cieľom sformulovať miestnu akčnú skupinu. Združenie rozbehlo plnohodnotnú prípravu na Program Leader vďaka podpore Nitrianskeho samosprávneho kraja vo dvoch kolách v rokoch 2007 a 2008. Mikroregión zriadil a prevádzkuje regionálnu skládku odpadov.

V súčasnosti funguje verejno-súkromné partnerstvo formou občianskeho združenia s názvom Miestna akčná skupina Združenie Dolný Žitný ostrov (ďalej „MAS ZDŽO“), ktoré bolo do registra MV SR zapísané dňa 31.10.2008 a vzniklo z iniciatívy združenia samospráv Združenie obcí Dolného žitného ostrova spájajúceho 18 obcí z juho-západnej časti okresu Komárno, ktoré vyvíja svoje aktivity už od 30.1.1998, ako pokračovanie občianskeho Združenia Dolný Žitný ostrov založeného v roku 2007. V októbri 2014 sa MAS ZDŽO rozšírila o obce zo **Združenia obcí Most priateľstva** a mesto Komárno. Dnes tak tvoria členov MAS ZDŽO samosprávy 28 obcí okresu Komárno, mesto Komárno, mesto Kolárovo a 3 obce z okresu Nové Zámky. Okrem riešenia individuálnych aktuálnych problémov členských obcí, občanov a organizácií si uvedomujeme potrebu širšej spolupráce a prípravy viacsektorovej spoločnej rozvojovej stratégie územia, a preto iniciujeme zapojenie vzniknutej MAS do prípravy územia na prístup Leader.

Okolie obce sa vyznačuje významným rurálnym charakterom. Hustota obyvateľstva mikropriestoru obce – okresu Komárno – je pod celoslovenským priemerom, priemerná hustota obyvateľstva je pod 100 osôb/km².

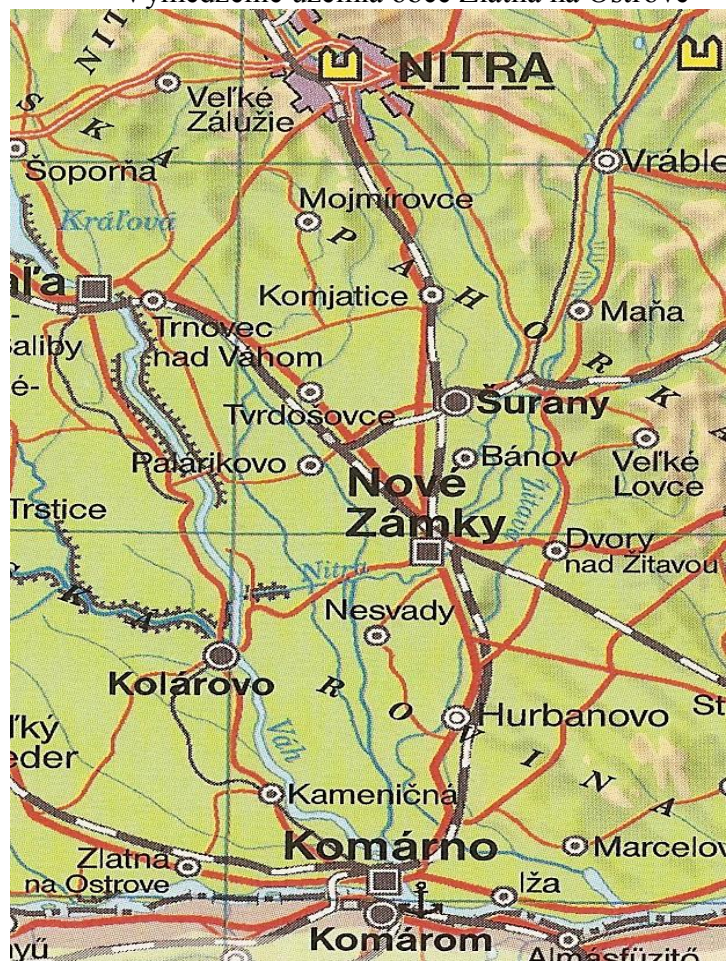
Ďalší vývoj sídelnej štruktúry záujmového územia je potrebné vnímať v nových súvislostiach. Tieto nespočívajú len v zmenených politických a hospodárskych podmienkach Slovenska, ale predovšetkým v súvislostiach a podmienkach tzv. postindustriálnej etapy vývoja spoločnosti. Podstatou tejto etapy vývoja spoločnosti je jej transformácia zo spoločnosti „industriálnej“ na spoločnosť „informačnú“, pre ktorú je determinantom rozvoja transformácia z produkcie hmotných statkov na produkciu duchovných hodnôt. Súčasne s tým sa očakáva v súlade s charakterom postindustriálneho vývoja ďalší rozvoj primárneho a sekundárneho sektora, ktorého ďalší rozvoj tkvie v ekologizácii výroby, spôsobe spracovania a využívania ich produktov.

Pri ďalšom rozvoji obce i jej mikropriestoru sa žiada akceptovať charakteristické znaky vývoja vidieckeho osídlenia a kultúrnej krajiny, a to pri rozvoji sídiel a pri lokalizovaní výrobných a technických diel v krajine, stavieb a areálov, trás dopravy a technickej infraštruktúry a hospodárskej činnosti. To znamená:

- pri novej výstavbe akceptovať a nadväzovať na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity, špecifičnosti a pod. pôvodného osídlenia,
- rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky a architektonické objekty až areály v širšom zábere než požaduje ochrana pamiatok, tzn. podchytením aj ďalších hodnôt prostredia s cieľom zabezpečiť pre ne potrebnú ochranu,
- rešpektovať potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie, a to v polohe hmotnej aj nehmotnej a vytvárať pre ne vhodné prostredie.

Pre obce nachádzajúce sa v obvode/okrese Komárno funkciu obvodného/okresného sídla plní mesto Komárno, čo vymedzuje funkčné väzby obce Zlatná na Ostrove k centru Komárno.

Vymedzenie územia obce Zlatná na Ostrove

História obce

Územie obce bolo osídlené už v staršej dobe kamennej. Obyvatelia zo začiatku žili v chalupách, ktoré si vybudovali na brehu Dunaja. Tieto však v 17. storočí rieka podmyla a odplavila. Z tohto dôvodu obyvatelia sa usadili na vzdialenejších kopcoch. Niektoré usadlosti sa rozvíjali na dediny: Horný a Dolný Bök, Veľký Lél, Örkény, Ontopa a Aranyos.

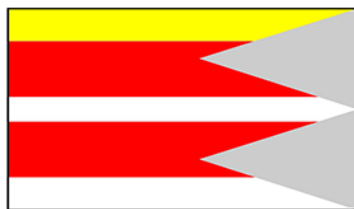
V XIV. storočí sa väčšina obyvateľov presťahovala do obce Aranyos a Örkény. Hlavné zdroje zamestnaní boli: poľnohospodárstvo, ryžovanie zlata, rybárstvo a mlynárstvo. Obyvatelia Dolného a Horného Bök-u, ktorí tvorili majetok rodiny grófa Csesznekyho, utiekli pred tureckými útokmi do dediny Aranyos, a ani neskôr sa tam už nevrátili. Obec Aranyos v XVII. storočí plienili Turci. Turecká posádka, sídliaca v Nových Zámkoch, ju v roku 1676 úplne vypálila. V roku 1787 v 104 domoch žilo 837 obyvateľov. Klasicistický reformovaný kostol bol postavený v roku 1794. V roku 1828 sa v obci nachádzalo 110 domov s 664 obyvateľmi. V roku 1847 sem zo Sedmohradska prileteli kobylky, ktoré zničili aj trstinové strechy mnohých domov. Obec v roku 1848 mala 1 222 obyvateľov, ktorí žili v 181 šľachtických rodinách. Obyvatelia sa zaoberali aj s poľnohospodárstvom. O rok neskôr (1849) pri obci vykonávala vojenské operácie časť rakúskej cisárskej armády. Ďalšia katastrofa postihla obec v r. 1890, keď veľký požiar takpovediac za okamih zničil všetky domy s trstinovou strechou. Obec postihlo najviac prírodných katastrof v 19. storočí, keď ju zaplavilo 6 povodní, z ktorých jednu z najničivejších prežila obec v roku 1896. V roku 1910 v obci žilo 1832 obyvateľov v prevažnej väčšine maďarskej národnosti. Od roku 1914 do r. 1947 tu pôsobil ako farár Mór Kóczán, ktorý získal na Olympii v roku 1912 bronzovú medailu v disciplíne hod oštepom. Do podpísania trianonskej mierovej zmluvy dňa 4. júna 1920 patrila k Žitnoostrovskému okresu. V roku 1921 bola založená v obci miestna organizácia Komunistickej strany Československa, usmerňujúca štrajkové hnutie poľnohospodárskych robotníkov, maloroľníkov a nezamestnaných. Hoci v 20. storočí neboli na území obce bezprostredné boje, obyvateľov vysilili hrôzy I. a II. svetovej vojny, ktoré si vyžiadali veľa ľudských obetí. Na počesť ich pamiatky boli postavené pamätníky na miestnom cintoríne. V rokoch 1938 – 1945 sa stala Zlatná na Ostrove súčasťou Maďarska. Povodeň v roku 1965 spôsobila obrovské škody. Vo veľtoku Dunaj sa natoľko zvýšila hladina vody, že sa dňa 17. júna pri 20 km vzdialenej obci Čičov, pretrhla hrádza a za pol dňa voda zaplavila aj našu obec. Ešte v ten deň vo večerných hodinách evakovali obyvateľov obce pristavenými autobusmi a predĺženými vlakovými súpravami. Trvalo skoro dva mesiace, kým ustúpila povodňová vlna. Nový školský rok (1965/1966) nie všetci žiaci mohli začať v novej, pred 2 rokmi postavenej budove školy. Mnohí sa museli učiť v českých host'ovských školách. Veľa domov bolo úplne zničených, medzitým aj nové, ešte nedokončené rodinné domy v časti obce „Kórea“. Pri obnove dediny pomohli českí remeselníci. Počas kontrarevolúcie v roku 1968 ruské tanky prechádzali aj cez našu obec. Našťastie sa, okrem obáv zo vzniknutej situácie, nikomu sa nič nestalo, ani nevznikli vážnejšie škody na majetku. V 70. rokoch 20. storočia na čele obce stál Imrich Seneši, potom od 80. rokov, bol 22 rokov starostom obce Alexander Hegedüs.

Erb a vlajka

Sú v platnosti od 31. augusta 1995. Erb obce odzrkadľuje poľnohospodársky ráz osídlenia. Náradia roľníka: rýľ a pluh bielej farby a živobytie zabezpečujúci pšeničný klas žltej farby sú na erbe znázornené na červenom podklade. Vlajka obce kopíruje farby erbu, pozostáva z 5

pozdĺžnych pruhov: žltý (1/7), červený (2/7), biely (1/7), červený (2/7), biely (1/7) na ľavej strane s dvomi sivými trojuholníkmi, ktoré sa navzájom dotýkajú.

Ludské zdroje a trh práce

Obyvateľstvo nemožno považovať za statický element, ale naopak vyznačuje sa silnou dynamikou jeho počtu, štruktúry, priestorového rozloženia a ďalších znakov. Logickým a nevyhnutným dôsledkom transformačných pohybov v politickej a ekonomickej sfére slovenskej spoločnosti po roku 1989 sú aj posuny v demografickom vývoji. Pritom zmeny jednotlivých znakov sú spravidla navzájom reťazovo spojené a sú charakteristickým a veľmi významným procesom každej populácie. Vlastná dynamika obyvateľstva zahŕňa veľké množstvo procesov, ktoré sa na rozličných geografických úrovniach prejavujú diferencovane a s ktorými súvisia i osobitné problémy.

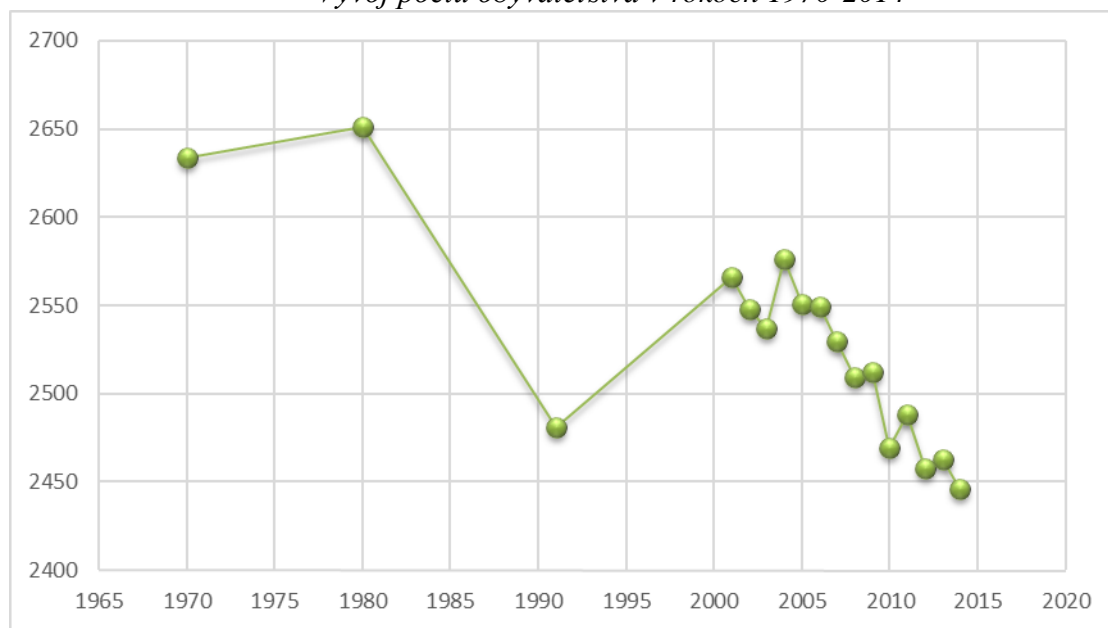
Vývoj počtu obyvateľov v obci sledujeme od druhej polovice 19. storočia, v roku 1869 mala obec 1527 obyvateľov, v tomto období postihovalo obec mnoho pohrôm, ako povodne, mor, a prvá svetová vojna, preto do roku 1921 pozorujeme len veľmi pomalý nárast obyvateľstva. V 30. rokoch 20. storočia stúpol počet obyvateľov na 2219, následne však vplyvom deportácie mužov na nútené práce do Čiech, Benešových dekrétov, ktoré diskriminovali maďarské a nemecké menšiny, a na základe ktorých bolo deportovaných 159 osôb do Maďarska a 332 osôb do Čiech počet obyvateľov klesal, v roku 1948 dosiahol hodnotu 2054 obyvateľov. Krivka vývoja počtu obyvateľov v obci Zlatná na Ostrove dosahuje maximálnu hodnotu v roku 1961, kedy má obec Zlatná na Ostrove 2692 obyvateľov, od tohto roku počet obyvateľov opäť postupne klesá až po rok 2000, v tomto roku je v obci Zlatná na Ostrove 2138 obyvateľov. V tomto období pokles obyvateľov spôsobila povodeň v roku 1965, ale aj zmeny v politickom režime. Od tohto roku počet obyvateľov opäť pomaly narastal, pričom na konci roku 2005 má obec Zlatná na Ostrove 2551 obyvateľov, a na konci roku 2006 mala 2548 obyvateľov.

Tab. 3: Vývoj počtu obyvateľstva v obci Zlatná na Ostrove

Rok	Počet obyvateľov
1970	2634
1980	2651
1991	2481
2001	2566
2002	2548
2003	2537
2004	2576
2005	2551
2006	2549
2007	2530
2008	2509
2009	2512
2010	2469
2011	2488
2012	2458
2013	2463
2014	2446

Zdroj: OÚ Zlatná na Ostrove, ŠÚ SR

Vývoj počtu obyvateľstva v rokoch 1970-2014

Zdroj: Obecný úrad, 2015, SODB 1970-2011

Predpoklad vývoja obyvateľov obce pre výhľadové obdobie vychádza z nasledujúcich cieľov:

- zmeniť nepriaznivý vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva obce,
- vytvoriť podmienky pre stabilizáciu a postupný nárast počtu obyvateľov obce,
- vytvoriť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít v obci.

V blízkej budúcnosti vplyvom očakávaného oživenia hospodárstva v obci i jej mikropriestore – vplyvom rozvoja obce, sa očakáva stabilizácia, resp. mierny rast počtu obyvateľstva. Do roku 2020 sa očakáva výstavba približne 296 bytových jednotiek, čo ovplyvní nárast počtu obyvateľstva. V strednodobom horizonte sa vplyvom tohto opatrenia sa očakáva ustálenie počtu obyvateľov obce na hodnote 3 000 obyvateľov.

Veľké množstvo rozličných foriem demografickej dynamiky možno rozdeliť do troch kategórií pohybu: prirodzený pohyb obyvateľstva, mechanický pohyb obyvateľstva, sociálno-ekonomický pohyb obyvateľstva.

Dynamika obyvateľstva

Prirodzený pohyb obyvateľstva

Populácia obce má výrazne nadpriemernú úroveň pôrodnosti. V období 2000-2006 sa miera natality pohybovala okolo 8-13 ‰, kým celoštátny priemer bol 8-9‰.

Úmrtnosť v obci Zlatná na Ostrove v roku 2000 dosahovala hodnotu 11,69 ‰, v roku 2001 dosiahla najvyššiu hodnotu v sledovanom období 15,19 ‰. Od tohto roku začala postupne klesať a úmrtnosť v obci Zlatná na Ostrove dosiahla najnižšiu hodnotu v roku 2003 9,07 ‰. Úmrtnosť v roku 2005 v nitrianskom kraji dosiahla hodnotu 11,21 ‰ a v okrese Komárno 12,29 ‰ v tomto roku v obci dosiahla 11,76 ‰, čo je o 0,56 ‰ menej ako priemer okresu. Od roku 2004 úmrtnosť opäť stúpila na 12 ‰ a okolo tejto hodnoty sa udržiava aj v rokoch 2005 a 2006.

Nepriaznivá vysoká hodnota úmrtnosti je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov – ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti, avšak najviac to ovplyvňuje silne starnúca populácia. V úmrtnosti podľa príčin smrti, podobne ako v celej republike, tak aj v mikropriestore obce dominuje úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca. V riešenom regióne vysoká je aj úmrtnosť na nádorové ochorenia, na ochorenia dýchacej a tráviacej sústavy, na cievne choroby mozgu.

Tab. 4: Vývoj počtu narodených v obci v období 2000-2014

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet narodených v priebehu roka	27	27	21	20	24	28	21	30	30	19	17	32	12	15	21

Zdroj: Obecný úrad, 2015

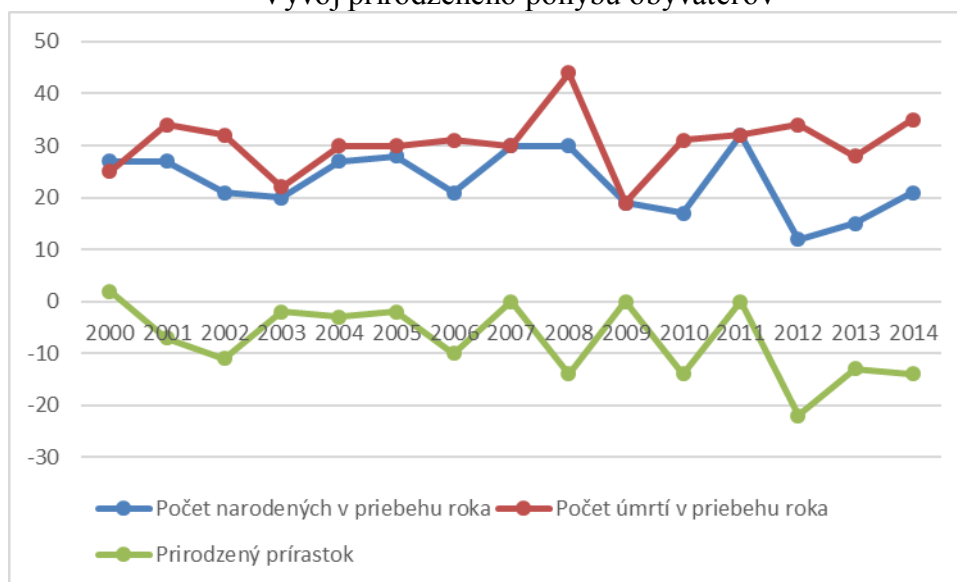
Tab. 5: Vývoj počtu zomretých v obci v období 2000-2014

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet úmrtí v priebehu roka	25	34	32	22	30	30	31	30	44	19	31	32	34	28	35

Zdroj: Obecný úrad, 2015

Rozdiel medzi počtom živonarodených a zomretých v sledovanom regióne a časovej jednotke určuje prirodzený prírastok obyvateľstva. Podľa vzťahu medzi počtom narodených (N) a počtom zomretých (M) môže nadobudnúť kladné hodnoty ($N > M$), ktoré indikujú rast obyvateľstva, alebo nadobúda záporné hodnoty ($N < M$) a tieto indikujú prirodzený úbytok obyvateľstva.

Vývoj prirodzeného pohybu obyvateľov

Zdroj: Obecný úrad, 2015

Okrem špecifickej úmrtnosti a pôrodnosti obyvateľov maďarskej národnosti sa medzi dôvody uvádza zhoršenie podmienok pre založenie rodiny, diferenciacia životných stratégií a orientácií mladých ľudí (sobáš prestal byť jedinou cestou osamostatnenia sa od rodičovskej rodiny) a emigrácia mladých ľudí do rozvojových pólů.

Stredná dĺžka života vyjadruje očakávanú dĺžku života pri narodení jedinca pri zohľadnení počtu úmrtí vo všetkých vekových kategóriách. Obec (ako i jej mikropriestor) v porovnaní so SR dosahuje nižšiu strednú dĺžku života aj u mužov aj u žien.

Tab. 6: Stredná dĺžka života pri narodení na rôznych regionálnych úrovniach

Územie	Muži - rok	Ženy - rok
Okres Komárno	68,9-70,9	77,7-78,6
Nitriansky kraj	71,97	79,47
SR	72,90	79,61

Zdroj: ŠÚ SR, 2014

Poznámka: údaje za roky 2003-2013

Podiel populácie v predproduktívnom (veková skupina 0-14), produktívnom (muži 15-59, ženy 15-54) a poproduktívnom (muži nad 60, ženy nad 55) veku na celkovej populácii obce je nepriaznivejší ako celoštátny trend, čo vyvoláva do určitej miery špecifická veková štruktúra maďarskej menšiny žijúcej v obci.

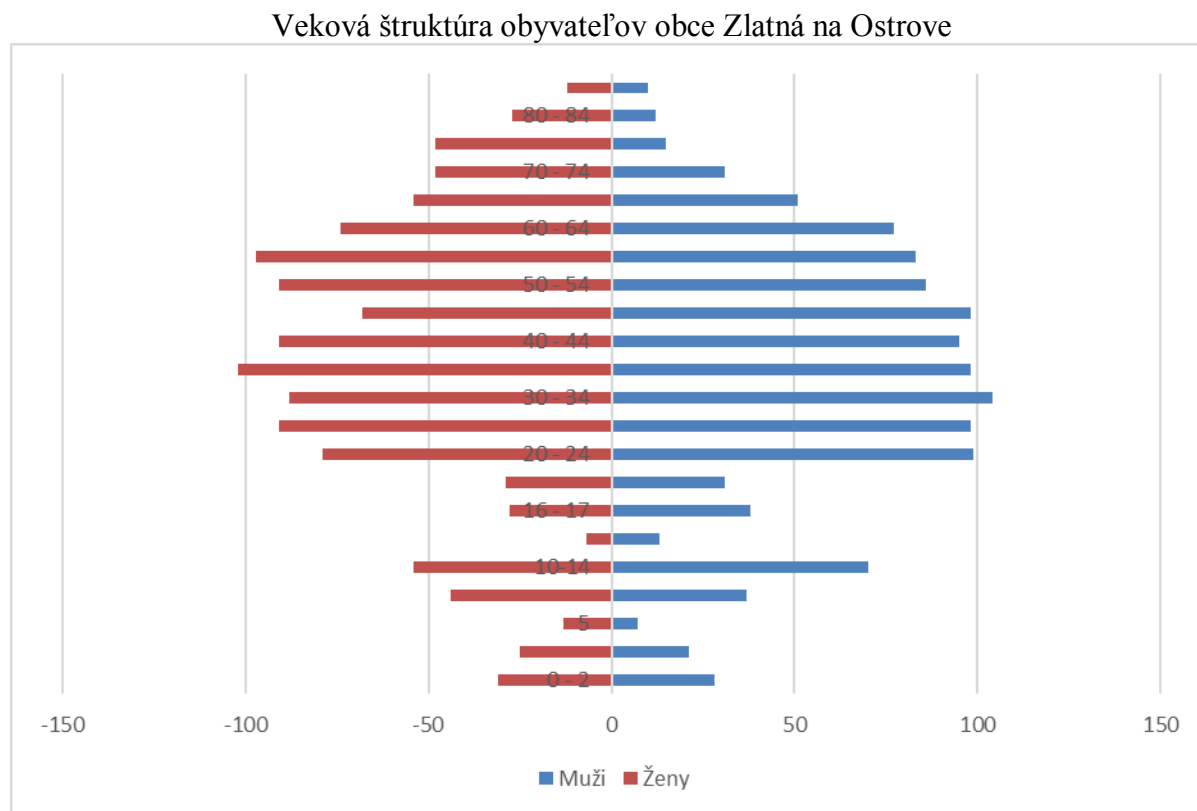
Tab. 7: Bývajúce obyvateľstvo podľa veku

Vek	Zlatná na Ostrove			
	Muži	Ženy	Úhrn	v %
0 - 2	28	31	59	2,5
3 - 4	21	25	46	1,9
5	7	13	20	0,8
6 - 9	37	44	81	3,4
10 - 14	70	54	124	5,2
15	13	7	20	0,8
16 - 17	38	28	66	2,7
18 - 19	31	29	60	2,5
20 - 24	99	79	178	7,4
25 - 29	98	91	189	7,9
30 - 34	104	88	192	8,0
35 - 39	98	102	200	8,3
40 - 44	95	91	186	7,7
45 - 49	98	68	166	6,9
50 - 54	86	91	177	7,4
55 - 59	83	97	180	7,5
60 - 64	77	74	151	6,3
65 - 69	51	54	105	4,4
70 - 74	31	48	79	3,3
75 - 79	15	48	63	2,6
80 - 84	12	27	39	1,6
85 +	10	12	22	0,9

Nezistený	1	0	1	0,0
Spolu	1 203	1 201	2 404	100,0

Zroj: ŠÚ SR SODB 2011

Najčastejšie používaný spôsob interpretácie vekovej štruktúry obyvateľstva podáva veková pyramída. Popri vekovej štruktúre umožňuje grafický spôsob zobrazit' aj štruktúru obyvateľstva podľa pohlavia. Podstatou vekovej pyramídy sú dva spojené grafy – histogramy početnosti mužov a žien. Po ich požadovanom otočení sa vo výslednom grafe zobrazuje na horizontálnej osi početnosť obyvateľov a na vertikálnej vekové kategórie. Ľavá časť grafu zobrazuje hodnoty pre mužské obyvateľstvo, na pravej strane sú údaje pre ženy.

Veková pyramída obce Zlatná na Ostrove z roku 2011 má zúženú základňu, ktorá je dôsledkom malého počtu narodených. Zobrazuje regresívny typ vekovej štruktúry, v ktorom je relatívne malá detská zložka obyvateľstva a populácia má nedostatočnú reprodukciu.

V budúcich 10 rokoch na základe prirodzeného vývoja bez vplyvu migračného salda (kladného alebo záporného) celkový počet obyvateľov obce bude mierne klesať.

Nekoordinovaná exploatácia prírodných zdrojov, znečisťovanie ovzdušia, vody a pôdy, dopravná záťaž so všetkými negatívnymi dôsledkami spôsobuje prenikanie cudzorodých látok do prostredia a tým do potravinového reťazca. Nedomyšlené sceľovanie pozemkov a nie vždy odborne vyriešené odvodnenie v synergii s vyššie menovanými negatívnymi javmi podmieňujú celkové zhoršenie stavu prostredia, čo má nepriaznivý dopad na genofond rastlín a živočíchov. To všetko prispieva k celkovému zníženiu kvality štruktúry krajiny a ekosystémov a vo svojich dôsledkoch negatívne ovplyvňuje vek a zdravotný stav ľudskej populácie v tomto regióne.

Tab. 8: Stredná dĺžka života pri narodení na rôznych regionálnych úrovniach

Územie	Muži - rok	Ženy - rok
Okres Komárno	68,63	76,02
Nitriansky kraj	68,43	76,94
SR	68,82	76,79

Zdroj: SAŽP, 2003

Poznámka: údaje za roky 1998-2000

Stredná dĺžka života vyjadruje očakávanú dĺžku života pri narodení jedinca pri zohľadnení počtu úmrtí vo všetkých vekových kategóriách. Obec (ako i jej mikropriestor) v porovnaní so SR dosahuje nižšiu strednú dĺžku života aj u mužov aj u žien.

Štruktúra obyvateľstva podľa produktivity rozdeľuje obyvateľstvo do troch skupín: obyvateľstvo predproduktívneho, produktívneho a poproduktívneho veku.

Tab. 9: Štruktúra obyvateľstva podľa vekových skupín

	Muži	Ženy	Spolu
0-5	49	56	105
6-14	114	111	225
Produktívny vek	844	771	1615
Poproduktívny vek	196	263	459

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011, vlastné spracovanie

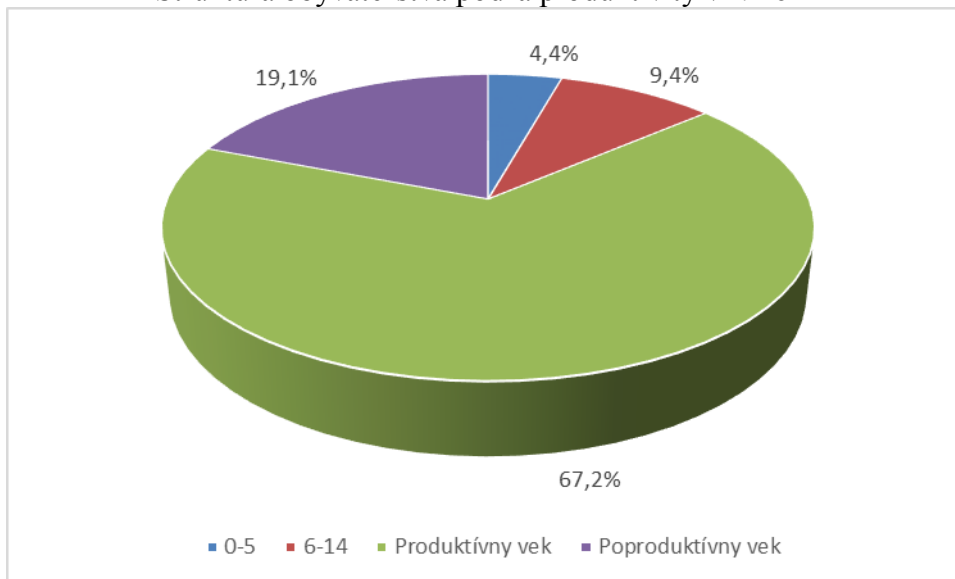
V obci Zlatná na Ostrove bolo v roku 2011 v predproduktívnom veku t.j. vo veku 0-14 rokov 330 obyvateľov z toho bolo 167 žien a 163 mužov. V produktívnom veku bolo 771 žien a 844 mužov (vo veku 15-59 rokov). Celkovo bolo v roku 2011 v produktívnom veku 1615 obyvateľov. Žien v poproduktívnom veku teda vo veku 60 a viac bolo 263 a mužov vo veku 60 a viac bolo 196. Celkovo bolo v poproduktívnom veku 459 obyvateľov. V posledných rokoch sa výrazne zvýšil počet obyvateľov v poproduktívnom veku.

Tab. 10: Podiel obyvateľstva podľa vekových skupín

Podiel obyvateľstva	Muži	Ženy	Spolu
0-5	4,1%	4,7%	4,4%
6-14	9,5%	9,2%	9,4%
Produktívny vek	70,2%	64,2%	67,2%
Poproduktívny vek	16,3%	21,9%	19,1%

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011, vlastné spracovanie

Štruktúra obyvateľstva podľa produktivity v r. 2011

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011, vlastné spracovanie

Podiel populácie v predproduktívnom (veková skupina 0-14), produktívnom (muži 15-59, ženy 15-54) a poproduktívnom (muži nad 60, ženy nad 55) veku na celkovej populácii obce je nepriaznivejší ako celoštátny trend. Práve všeobecné starnutie obyvateľov obce si vyžaduje adekvátne zaobchádzanie sa so staršími ľuďmi (napríklad podpora klubovej činnosti dôchodcov, skvalitnenie opatrovateľských služieb atď.).

Mechanický pohyb obyvateľstva

Migrácia, sťahovanie obyvateľstva sa nazýva taký pohyb obyvateľstva, ktorý sa viaže na zmenu trvalého bydliska bez ohľadu na to, či je sťahovanie v rámci určitej sídelnej štruktúry medzi oblasťami, alebo medzištátne sťahovanie. Migrácia je najvýznamnejší typ pohybu obyvateľstva. Iba pri tomto pohybe vznikajú trvalé zmeny v priestorovom rozmiestnení obyvateľstva. Z uvedenej definície tohto typu pohybu obyvateľstva vyplýva značný priestorový význam, ako aj dôležité ekonomické, populačné a kultúrne dôsledky tohto procesu.

Migrácia je formálne dvojsmerný pohyb obyvateľstva, čiže odsťahovanie a zároveň prisťahovanie. Osoby zúčastňujúce sa tohto pohybu sú migranti a delia sa na emigrantov a imigrantov.

Tab. 11: Vývoj počtu prisťahovaných v období 2000-2014

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet prisťahovaných v priebehu roka	38	41	33	27	61	22	38	33	46	28	27	34	29	47	33

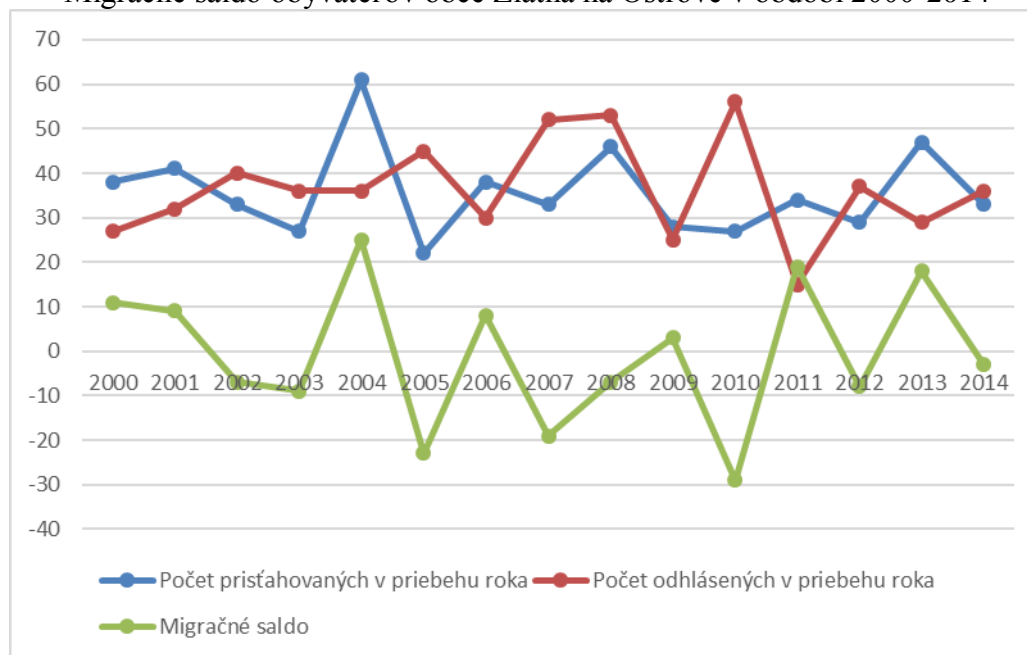
Zdroj: Obecný úrad, 2015

Tab. 12: Vývoj počtu odhlásených v období 2000-2014

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet odhlásených v priebehu roka	27	32	40	36	36	45	30	52	53	25	56	15	37	29	36

Zdroj: Obecný úrad, 2015

Migračné saldo obyvateľov obce Zlatná na Ostrove v období 2000-2014

Zdroj: Obecný úrad, 2015

Intenzita migračného salda v obci Zlatná na Ostrove do roku 2003 klesala, pričom v rokoch 2002 a 2003 nadobúdala zápornú hodnotu. V roku 2004 nadobudla kladnú hodnotu, z dôvodu vysokého počtu prisťahovaných, ale v roku 2005 opäť nadobudla zápornú hodnotu. V roku 2006 intenzita migračného salda nadobudla kladnú hodnotu, ako aj v rokoch 2011 a 2013, v ostatných rokoch počet odhlásených prevýšilo počet prisťahovaných občanov. Migráciu obyvateľstva spôsobuje viacero faktorov ako zmena pracoviska, štúdium, zdravotné dôvody, sobáš, rozvod a podobne.

Celkový pohyb obyvateľstva

Celkový pohyb obyvateľstva je výsledok prirodzeného a migračného pohybu, prejavuje sa ako globálny prírastok, alebo úbytok obyvateľstva. Význam tohto ukazovateľa súvisí so schopnosťou charakterizovať dlhodobý i krátkodobý vývoj populácie a nevyhnutné je aj jeho použitie v prognózach vývoja obyvateľstva.

Celkový prírastok alebo úbytok obyvateľstva určuje vzťah medzi prirodzeným prírastkom a migračným prírastkom.

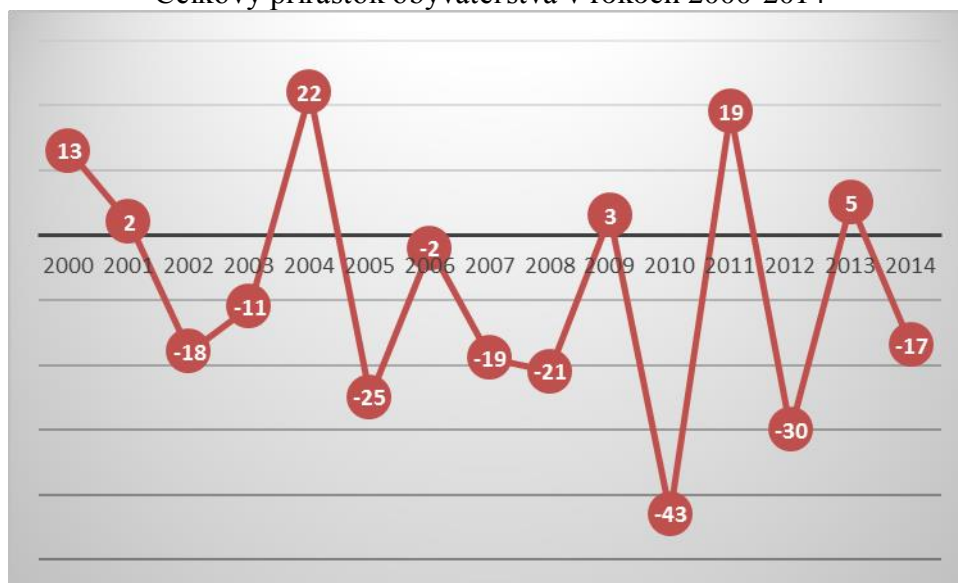
Tab. 13: Celkový prírastok obyvateľstva v obci Zlatná na Ostrove v rokoch 2000-2006

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Prírodný prírastok	2	-7	-11	-2	-3	-2	-10	0	-14	0	-14	0	-22	-13	-14
Migračné saldo	11	9	-7	-9	25	-23	8	-19	-7	3	-29	19	-8	18	-3
Celkový prírastok	13	2	-18	-11	22	-25	-2	-19	-21	3	-43	19	-30	5	-17

Zdroj: Obecný úrad, 2015

Celkový prírastok obce Zlatná na Ostrove sa stále mení, spôsobuje to fakt, že sa táto veličina skladá zo štyroch hodnôt imigrácie, emigrácie, natality a mortality.

Celkový prírastok obyvateľstva v rokoch 2000-2014

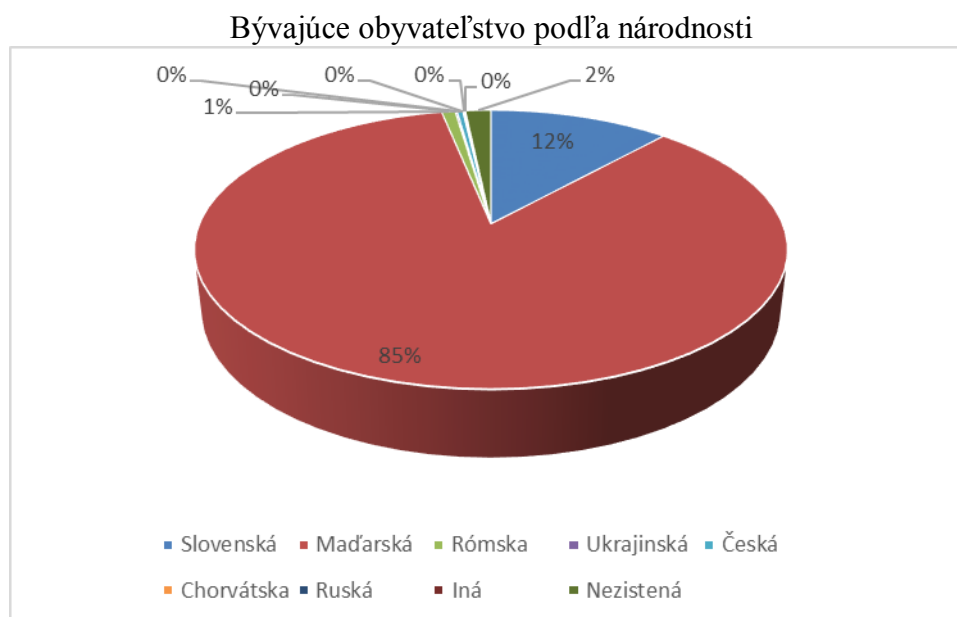
Zdroj: Obecný úrad, 2015

Národnostnú štruktúru obce Zlatná na Ostrove tvorí päť národnostných skupín: slovenská, maďarská, rómska, česká a ukrajinská. Najväčšie zastúpenie má maďarská národnosť, v roku 1991 tvorilo 92,6% obyvateľstva práve obyvateľstvo tejto národnosti, v roku 2001 to bolo 90,5% obyvateľstva obce, a v roku 2011 už iba 85%. Tento pokles ovplyvnil pohyb obyvateľstva, prisťahovaní, ale tiež uzatváranie zmiešaných manželstiev. Prevala maďarskej národnosti je ovplyvnená tým, že územie obce sa nachádza v hraničnom pásme s Maďarskou republikou, ale i fakt, že územie obce bolo v prvej tretine 20. storočia pripojené k Maďarskej republike. Slovenskú národnosť v obci Zlatná na Ostrove malo v roku 1991 6,5% obyvateľov, v roku 2001 tento počet stúpol na 8%, v roku 2011 bola slovenská národnosť zastúpená v pomere 12%. K rómskej národnosti sa v roku 2011 hlásilo 1,0% obyvateľstva.

Tab. 14: Percentuálne zastúpenie národnostného zloženia obyvateľstva

Národnosť	Zlatná na Ostrove		
	Muži	Ženy	Spolu
Slovenská	133	149	282
Maďarská	1 030	1 015	2 045
Rómska	15	6	21
Ukrajinská	2	1	3
Česká	2	7	9
Chorvátska	1	0	1
Ruská	0	1	1
Iná	2	0	2
Nezistená	18	22	40
Spolu	1 203	1 201	2 404

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Obyvateľstvo obce Zlatná na Ostrove z hľadiska náboženského zloženia je rozdelené na veriacich, obyvateľov bez vyznania, ktorí tvoria 21% a obyvateľstvo s nezisteným vierovyznaním. Veriace obyvateľstvo tvoria príslušníci viacerých náboženských skupín, väčšinu veriacich tvoria príslušníci rímskokatolíckeho vierovyznania 45%, reformovaného kresťanského vyznania 22%, evanjelického 0,5%, gréckokatolíckeho vyznania je 1%.

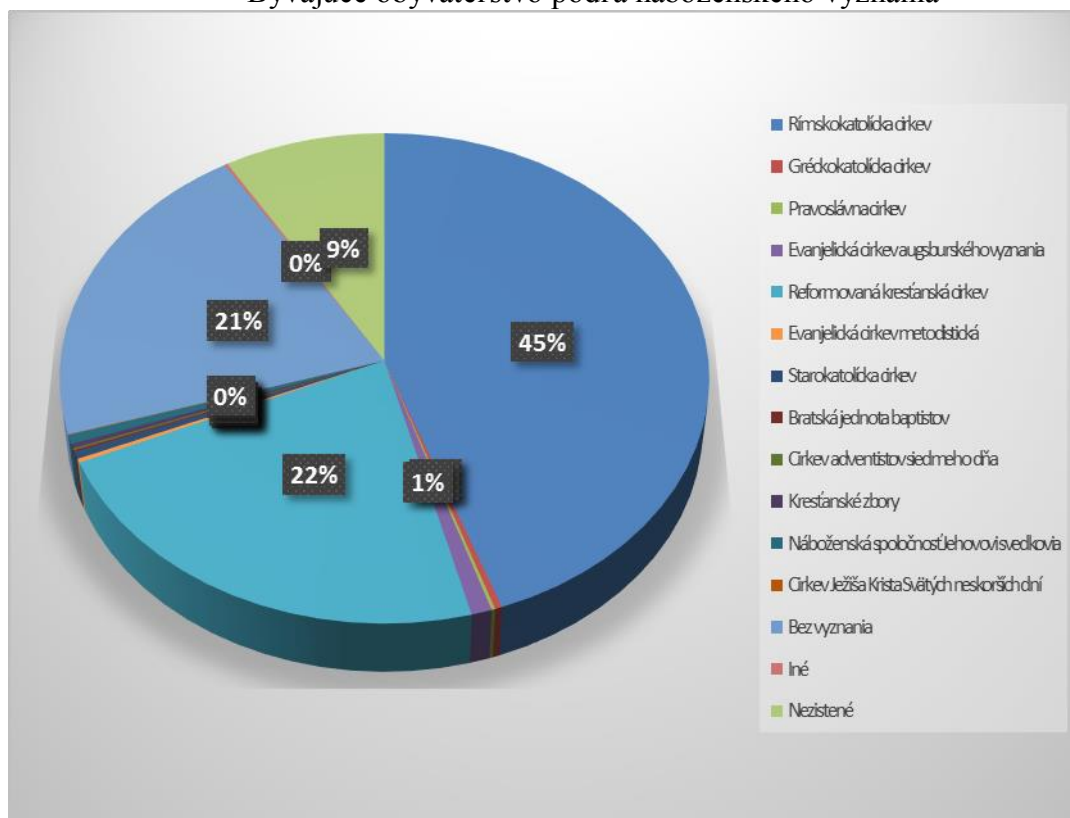
Tab. 15: Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a náboženského vyznania

Náboženské vyznanie / cirkev	Zlatná na Ostrove		
	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	498	572	1 070
Gréckokatolícka cirkev	3	5	8
Pravoslávna cirkev	3	1	4
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	14	9	23
Reformovaná kresťanská cirkev	279	259	538
Evanjelická cirkev metodistická	3	3	6
Starokatolícka cirkev	5	6	11
Bratská jednota baptistov	2	1	3
Cirkev adventistov siedmeho dňa	1	2	3
Kresťanské zbory	5	2	7
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	7	7	14
Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní	1	0	1
Bez vyznania	273	232	505
Iné	3	1	4
Nezistené	106	101	207
Spolu	1 203	1 201	2 404

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Ekonomická a sociálna situácia obyvateľov obce sa nevyhnutne odráža na spoločenskom vedomí i správaní. Zmenená životná situácia má vplyv na hodnotenie prebiehajúcich zmien a utvára novú spoločenskú klímu vrátane populačnej.

V období transformácie vzrástli príjmové a sociálne rozdiely - diferencovali sa možnosti získania bytu, objavili sa ohrozenia a obavy zo straty zamestnania, čo v konečnom dôsledku viedlo a vedie k diferencovanému prístupu k takým rozhodnutiam, ako je uzatvorenie manželstva, založenie rodiny a počet detí.

Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity

Tento druh pohybu obyvateľstva zahŕňa presuny obyvateľstva medzi jednotlivými sociálnymi skupinami. Výsledkom tohto pohybu sú zmeny v štruktúre obyvateľstva podľa ekonomických a kultúrnych znakov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO) sú ľudia, ktorí majú zamestnanie, alebo sú nezamestnaní, ale prácu si aktívne hľadajú, alebo sa budú môcť po dočasnom uvoľnení z práce vrátiť. Nezamestnaný musí byť evidovaný na úrade práce.

V roku 2011 bolo v obci Zlatná na Ostrove 1275 ekonomicky aktívnych osôb, z tohto počtu bolo 707 mužov a 568 žien.

Nezamestnanosť je hlavný problém modernej spoločnosti, problém, ktorý je spojený s existenciou trhu práce vtedy keď dochádza k nerovnováhe medzi ponukou a dopytom pracovnej sily. Je to stav keď ponuka pracovnej sily je väčšia ako dopyt po tejto pracovnej sile. Oficiálna definícia nezamestnanosti je spojená s delením obyvateľstva na ekonomicky aktívne a neaktívne. Nezamestnaný musí byť evidovaný na úrade práce. Ekonomicky

neaktívne obyvateľstvo to sú ľudia, ktorí nemajú zamestnanie, ale nemajú záujem aktívne hľadať prácu.

Tab. 16: Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a podľa odvetvia ekonomickej činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho odchádza do zamestnania
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	75	43	118	78
Lesníctvo a ťažba dreva	1	2	3	0
Ťažba uhlia a lignitu	2	0	2	0
Výroba potravín	9	21	30	18
Výroba nápojov	0	1	1	1
Výroba textilu	2	3	5	3
Výroba odevov	5	11	16	12
Výroba kože a kožených výrobkov	9	28	37	33
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	19	2	21	16
Tlač a reprodukcia záznamových médií	4	0	4	2
Výroba chemikálií a chemických produktov	3	2	5	1
Výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov	0	1	1	0
Výroba výrobkov z gumy a plastu	20	2	22	20
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	3	7	10	1
Výroba a spracovanie kovov	3	2	5	2
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	46	5	51	37
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	20	19	39	28
Výroba elektrických zariadení	11	25	36	29
Výroba strojov a zariadení i. n.	17	1	18	14
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	12	9	21	13
Výroba ostatných dopravných prostriedkov	49	3	52	36
Výroba nábytku	25	16	41	36
Iná výroba	3	3	6	2
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	5	1	6	3
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	6	3	9	5
Zber, úprava a dodávka vody	16	2	18	15
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	3	1	4	2
Výstavba budov	26	6	32	19
Inžinierske stavby	7	2	9	4
Špecializované stavebné práce	39	8	47	34
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	6	2	8	6
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	41	56	97	66
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	30	50	80	47
Pozemná doprava a doprava potrubím	24	2	26	23
Vodná doprava	3	1	4	4
Letecká doprava	1	0	1	0
Skladové a pomocné činnosti v doprave	11	6	17	12
Poštové služby a služby kuriérov	2	7	9	6
Ubytovanie	4	3	7	4
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	6	7	13	9
Nakladateľské činnosti	1	0	1	1

Výroba filmov, videozáznamov a televíznych programov, príprava a zverejňovanie zvukových nahrávok	1	0	1	1
Činnosti pre rozhlasové a televízne vysielanie	0	1	1	1
Telekomunikácie	1	1	2	2
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	1	1	2	2
Informačné služby	0	1	1	1
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	4	6	10	7
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	0	1	1	0
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	0	1	1	0
Činnosti v oblasti nehnuteľností	3	3	6	5
Právne a účtovnícke činnosti	2	5	7	5
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	2	1	3	2
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	4	2	6	6
Vedecký výskum a vývoj	1	0	1	0
Reklama a prieskum trhu	1	1	2	1
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	4	1	5	4
Prenájom a lízing	2	1	3	3
Sprostredkovanie práce	3	3	6	5
Bezpečnostné a pátracie služby	2	0	2	2
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	1	0	1	1
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	1	4	5	4
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	22	44	66	39
Vzdelávanie	16	40	56	41
Zdravotníctvo	14	18	32	24
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	3	3	6	4
Sociálna práca bez ubytovania	0	3	3	3
Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	1	2	3	2
Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	0	2	2	0
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	1	2	3	2
Činnosti členských organizácií	1	1	2	2
Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	1	1	2	0
Ostatné osobné služby	1	3	4	3
Nezistené	45	53	98	44
Spolu	707	568	1 275	858

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Za posledných 10 rokov došlo k úbytku pracovných príležitostí v mnohých sektoroch hospodárstva mikroregiónu obce, v najväčšej miere v nosných výrobných odvetviach riešeného územia – v pôdohospodárstve a priemysle. Súčasnú zamestnanosť v obci (i jej mikropriestore) ovplyvňuje okrem kvalitných prírodných podmienok najmä proces rozvoj malého a stredného podnikania a priemyselné parky v susednom Maďarsku.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bola od najstarších čias poľnohospodárska výroba, ktorá sa realizovala vo veľmi priaznivých prírodných podmienkach. V dôsledku reštrukturalizácie hospodárstva v minulom desaťročí mierne klesol počet pracovníkov v tomto odvetví, avšak v čase SODB 2001 ešte 145 osôb stále pracovalo v primárnom sektore, t.j. 11 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva pracovalo v poľnohospodárstve a súvisiacich službách (celkový počet EA k SODB 2001 bol 1 360). V čase SODB 2011 počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva obce Zlatná na Ostrove sa znížil na 1272. Priemyselná výroba bezprostredného okolia obce zažila veľmi ťažké chvíle v období transformácie (tvorba nových pracovných miest v tomto odvetví v obvode/okrese

Komárno je stále ešte nízka), avšak blízkosť maďarského priemyselného priestoru – v mestách Komárom, Tatabánya, Győr – umožnila umiestnenie uvoľňujúcej priemyselnej pracovnej sily.

Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho skončeného vzdelania

Školské vzdelanie je výrazom kultúrnej vyspelosti každej spoločnosti. Je jedným z faktorov ovplyvňujúcich životnú úroveň a podmieňujúcich úspešný rozvoj národného hospodárstva vo všetkých jeho oblastiach.

Z hľadiska vzdelanosti obyvateľstva vykazuje obec veľmi nízku vzdelanostnú úroveň. Deti do 16, ktoré nemajú ukončené žiadne vzdelanie bolo v roku 2011 v obci 330. Najvyššie ukončené vzdelanie základné v roku 2011 malo 692 obyvateľov, čo tvorí 28,7% z celkového počtu obyvateľstva. Celkovo 45 % obyvateľstva má ukončené stredné vzdelanie. Vzdelanie bez maturity malo ukončené 701 obyvateľov. Úplné stredné vzdelanie s maturitou malo ukončené 468 obyvateľov, z toho 79 obyvateľov malo stredné učňovské a 301 obyvateľov malo ukončené stredné odborné vzdelanie. Úplné stredné všeobecné vzdelanie malo ukončené 88 obyvateľov. Ukončené vysokoškolské vzdelanie malo v obci 114 obyvateľov. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva sa výrazne lepšila v porovnaní s hodnotami SODB 2001.

Tab. 17: Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a podľa najvyššieho skončeného stupňa školského vzdelania

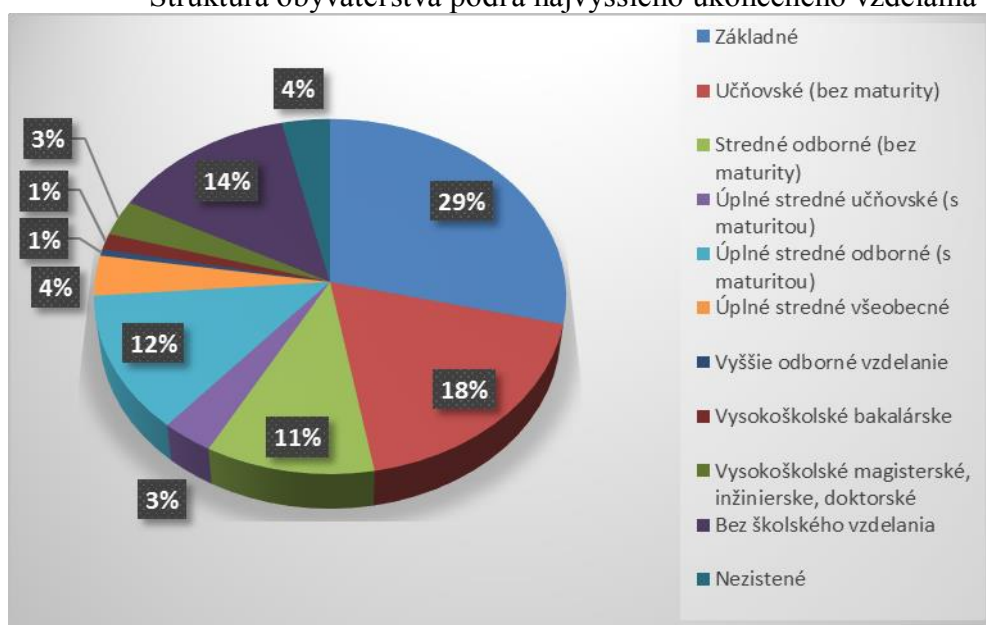
Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu
Základné	289	403	692
Učňovské (bez maturity)	290	153	443
Stredné odborné (bez maturity)	155	103	258
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	58	21	79
Úplné stredné odborné (s maturitou)	128	173	301
Úplné stredné všeobecné	26	62	88
Vyššie odborné vzdelanie	6	8	14
Vysokoškolské bakalárske	13	23	36
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	34	44	78
Vysokoškolské spolu	47	67	114
Základné	289	403	692
Študijný odbor:			
prírodné vedy	2	4	6
technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	12	3	15
technické vedy a náuky II (textilná v., sprac. kože, dreva, plastov, v. hud. nástrojov, archit., staveb., dopr., pošty, telekom., automatiz., spec. odb.)	2	6	8
poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	5	3	8
zdravotníctvo	5	1	6
spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof., ekon., polit. a práv. vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby, SŠ- OA, HA, praktická š., učeb. odb.)	10	21	31
spoločenské vedy, náuky a služby II (histor., filolog., pedag. a psych. vedy, publicistika a informácie, telových., učiteľstvo, SŠ - gym.)	7	22	29
vedy a náuky o kultúre a umení	1	0	1

vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	1	0	1
nezistený	2	7	9
Bez školského vzdelania	163	166	329
Nezistené	41	45	86
Úhrn	1 203	1 201	2 404

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Z hľadiska vzdelanosti obyvateľstva vykazuje obec (ako aj celý obvod/okres Komárno) veľmi nízku vzdelanostnú úroveň. Nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva je dôsledkom viacerých faktorov: malá mobilita obyvateľstva obce vplyvom jazykovej bariéry, rurálny charakter územia, neúplný školský systém pre obyvateľov maďarskej národnosti, nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva obce.

Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

V štruktúre školského vzdelania na úrovni obce a Slovenska sú extrémne veľké rozdiely. Index vzdelanosti obyvateľov obce Zlatná na Ostrove nedosahuje ani polovicu celoštátneho priemeru.

Potreby našej ekonomiky a štruktúrne zmeny v technike, technológii a medzi odvetviami vyvolali analogické zmeny v sociálnej štruktúre ekonomicky aktívneho obyvateľstva.

V súčasnosti vzrastá podiel podnikateľov, avšak znižuje sa podiel družstevných poľnohospodárov. Podnikateľská aktivita v obci (ako aj v jej mikropriestore) je na relatívne dobrej úrovni. Relatívne vysoký podiel podnikateľov na celkovom počte ekonomicky aktívneho obyvateľstva zdôvodňuje hlavne nedostatok pracovných možností v obci (i v jej mikropriestore) – veľa ľudí začalo podnikat' z núdze.

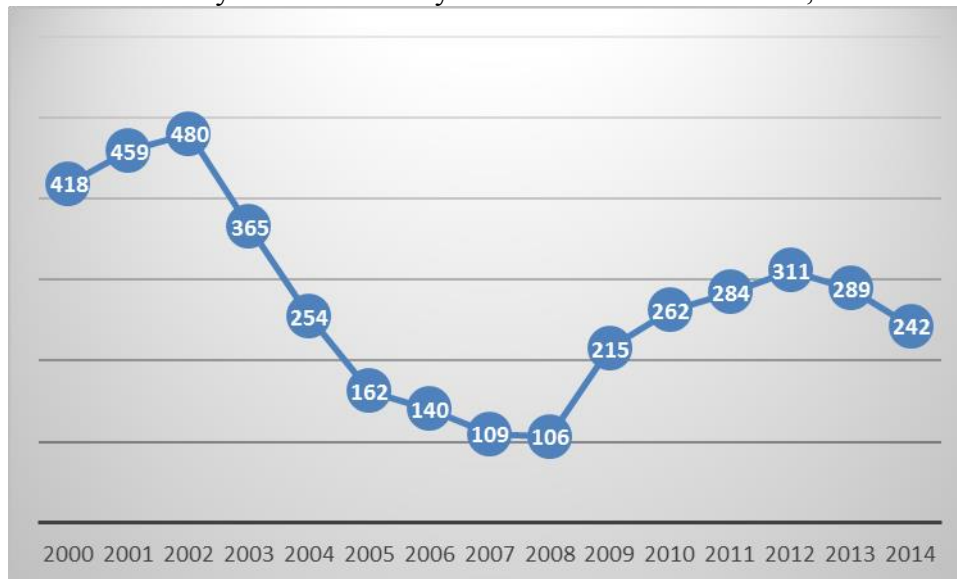
Nezamestnanosť

Najvýznamnejším ukazovateľom situácie na trhu práce je miera nezamestnanosti, ktorá je jedným zo základných kritérií pre klasifikovanie problémových regiónov. Sprievodným javom vysokej miery nezamestnanosti je sociálna a ekonomická ohrozenosť.

Ekonomická recesia, likvidácia veľkých zamestnávateľov a nízka reštrukturalizácia ekonomickej základne vyvolali aj v záujmovom regióne silný tlak na trh práce – miera nezamestnanosti v širšom okolí obce, v obvode/okrese Komárno je nad úrovňou celoštátneho priemeru. Nezamestnanosť je hlavný problém modernej spoločnosti, problém, ktorý je spojený s existenciou trhu práce vtedy keď dochádza k nerovnováhe medzi ponukou a dopytom pracovnej sily. Je to stav keď ponuka pracovnej sily je väčšia ako dopyt po tejto pracovnej sile.

Oficiálna definícia nezamestnanosti je spojená s delením obyvateľstva na ekonomicky aktívne a neaktívne. Nezamestnaný musí byť evidovaný na úrade práce. Ekonomicky neaktívne obyvateľstvo to sú ľudia, ktorí nemajú zamestnanie, ale nemajú záujem aktívne hľadať prácu.

Počet evidovaných nezamestnaných v obci Zlatná na Ostrove, 2001-2014

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Miera evidovanej nezamestnanosti v roku 2004 dosahovala 20,55% a v roku 2005 14,57%. Pokles miery nezamestnanosti spôsobila úzka spolupráca ÚPSVaR v Komárne so zamestnávateľmi v Maďarskej republike, ako aj postupný prílev zahraničných investorov do širšieho regiónu a neposlednom rade aj možnosti uplatnenia sa na trhu práce EÚ.

Ekonomická recesia, likvidácia veľkých zamestnávateľov a nízka reštrukturalizácia ekonomickej základne vyvolali aj v záujmovom regióne silný tlak na trh práce – miera nezamestnanosti v širšom okolí obce, v obvode/okrese Komárno je na celoštátnom priemere. K 31.3.2008 v obci bolo 106 nezamestnaných, miera nezamestnanosti bola 9,0%. V dôsledku globálnej krízy a krízy ekonomiky Slovenska úroveň miery nezamestnanosti v mikropriestore riešeného územia - v okrese Komárno narástol, v súčasnosti je nad celoštátnym priemerom. V roku 2014 bolo v obci 242 nezamestnaných, čo pri 1275 ekonomicky aktívnych obyvateľov znamená 18,9% mieru nezamestnanosti.

Súčasnú mieru nezamestnanosti spôsobujú zmeny v poľnohospodárskom družstve, prepúšťanie z priemyselných podnikov a ich zatváranie. Najväčším problémom súčasného trhu práce je vysoká miera dlhodobo nezamestnaných osôb, ako aj malé možnosti uplatnenia sa na trhu práce u ľudí vo veku nad 40 rokov.

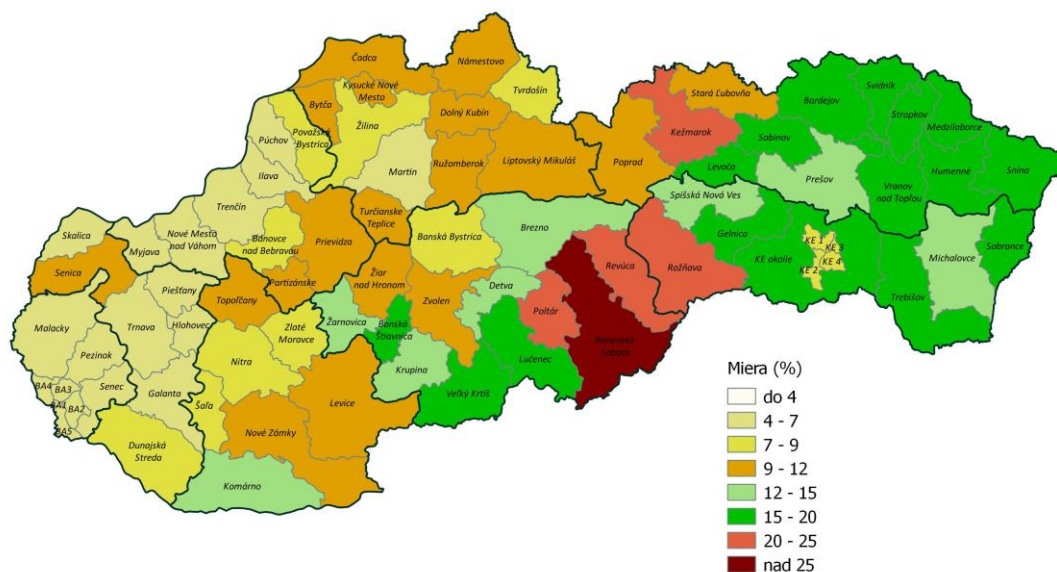
Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných poukazuje najzraniteľnejšie skupiny, sú to skupiny s najnižším vzdelaním a nízkou kvalifikáciou. Nízky stupeň vzdelania predstavuje hlavnú prekážku pri uplatňovaní sa na trhu práce. Vysoká nezamestnanosť osôb s nízkym vzdelaním svedčí o štrukturálnych zmenách v dopyte po práci a jej nízkych možnostiach na rekvalifikáciu.

Tab. 18: Základné ukazovatele o evidovanej nezamestnanosti v okresoch Nitrianskeho kraja k 30. 11. 2015

Územie	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	Uchádzači o zamest. spolu	v tom				Miera evidovanej nezamestnanosti (%)
			disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie	vzdelávanie a príprava pre trh práce	dočasná prac. neschopnosť a OČR	absolventská prax	
Slovenská republika	1 212 813	171 401	145 749	786	13 329	2 298	10,77
z toho							
Nitriansky kraj	159 347	21 911	19 029	66	1 931	234	9,86
v tom							
Komárno	25 081	4 565	4 008	22	367	47	13,45
Levice	25 624	4 015	3 391	2	447	28	10,85
Nitra	37 932	3 677	3 284	16	279	40	7,34
Nové Zámky	32 564	4 849	4 194	5	425	47	10,30
Šaľa	11 984	1 519	1 315	8	138	15	8,31
Topoľčany	17 107	2 196	1 880	11	172	46	9,61
Zlaté Moravce	9 055	1 090	957	2	103	11	8,73

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch SR k 30.11.2015

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava

Miera evidovanej nezamestnanosti vypočítaná na základe výberových zisťovaní ŠÚ SR a priemerného počtu uchádzačov o zamestnanie v roku 2014. Algoritmus výpočtu stanovilo MPSVR SR.

Zdroj: UPSVAR, 2015

Najväčšie problémy súčasného trhu práce sú vysoká miera nezamestnanosti ľudí vo veku nad 40 rokov a dlhodobá nezamestnanosť (nezamestnanosť trvajúca dlhšie ako 12 mesiacov). Podľa dĺžky trvania nezamestnanosti prevláda dlhodobá nezamestnanosť.

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných odhaľuje, že najzraniteľnejšie sú skupiny s najnižšou kvalifikáciou a vzdelaním. Z hľadiska dosiahnutého stupňa vzdelania najväčšiu skupinu tvoria vyučení uchádzači o zamestnanie.

Nízky stupeň vzdelania predstavuje hlavnú prekážku pri uplatnení sa na trhu práce. Vysoká nezamestnanosť osôb s nízkym vzdelaním svedčí o štrukturálnych zmenách v dopyte po práci a jeho orientácii na kvalifikovanú a kvalifikačne flexibilnú pracovnú silu.

Mzdy

Jedným z najdôležitejších ukazovateľov vyspelosti regiónov je cena práce. Cena práce je nemotivačným faktorom z pozície zamestnávateľa, ak je jej rast rýchlejší než rast produktivity práce. Priemerné mzdy v okrese Komárno sú najnižšie v Nitrianskom kraji, hoci aj Nitriansky kraj zaostáva medzi krajmi SR. Súčasná úroveň priemernej nominálnej mesačnej mzdy v okrese/obvode Komárno dosahuje len 77,3% celoštátneho ukazovateľa.

Tab. 19: Priemerné mesačné mzdy na rôznych regionálnych úrovniach za 4. štvrťrok 2013

Územie	priemerná nominálna mesačná mzda (v eurách)	
	skutočnosť v sledov. období	index rovn. obdobie m.r. = 100
Spolu SR	984	100,3
z toho		
Nitriansky kraj	840	101,3
v tom okres		
Komárno	761	103,8
Levice	823	101,6
Nitra	890	100,6
Nové Zámky	829	102,2
Šaľa	899	93,8
Topoľčany	772	101,1
Zlaté Moravce	804	100,5

Zdroj: ŠÚ SR, 2014

V roku 2014 priemerná mzda v obvode/okrese Komárno bola 761 EUR – pričom priemerná mesačná mzda v SR bola 984 EUR (v Nitrianskom kraji bola 840 EUR – v rámci kraja v okrese Komárno bola priemerná mzda najnižšia). Nízka úroveň nominálnej mzdy v záujmovom regióne - priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v okrese Komárno bola nižšia o 223 Eur ako priemer v SR - je odrazom faktorov, ako nemoderná štruktúra hospodárstva (v regióne dominuje poľnohospodárstvo), nízka kvalifikačná štruktúra obyvateľov regiónu a nedostatok pracovných možností.

Ludia ohrození rizikom sociálneho vylúčenia

Najpočetnejšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia sú nezamestnaní. V najbližších rokoch bude potrebné sústrediť pozornosť aj na pracovnú silu vo vekových skupinách nad 40 rokov, ktorí sú ohrození rizikom sociálneho vylúčenia, lebo väčšinou majú nízku adaptabilitu na meniace sa požiadavky pracovného trhu a majú zväčša nevyhovujúcu kvalifikáciu, čoho dôsledok je ich nízka atraktivita pre zamestnávateľa (majú malú šancu uplatniť sa na trhu práce).

Ďalšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia sú starší obyvatelia, ktorí sú poberateľmi starobných dôchodkov (výraznejšie vyššie vekové kategórie) a zdravotne, zmyslovo a duševne postihnutí občania. Takíto občania sú v prevažnej miere poberateľmi invalidných dôchodkov.

Ďalšou významnou skupinou ľudí, ktorých možno zaradiť medzi ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia, sú deti odkázané na pomoc cudzích a prípadne iné sociálne ohrozené skupiny obyvateľov.

V budúcom období možno predpokladať zvýšený záujem občanov o sociálne služby, keďže dochádza k starnutiu populácie, čo predstavuje celoeurópsky trend.

Domový a bytový fond

Úroveň bývania je jednou zo základných ukazovateľov životnej úrovne obyvateľstva. Jeho vývoj úzko súvisí s rastom počtu obyvateľstva, jeho štruktúrou a rozmiestnením. Ovpľyňuje úroveň reprodukcie pracovných síl, pôsobí na celkový životný štýl obyvateľstva.

K základným predpokladom riešenia nepriaznivej situácie, ktorú spôsobujú činitele ako nepriaznivý demografický vývoj, odchod mladých ľudí do miest či nízka ekonomická aktivita spočíva vo vytváraní priaznivých podmienok na bývanie.

V období SODB 2001 v obci domový fond tvorilo 749 jednotiek, z toho rodinných domov bolo 731 (97,6 %), 11 (1,5 %) bytových domov a 7 ostatných budov. Z tohto počtu bolo 684 rodinných domov, všetky bytové jednotky a ostatné budovy trvale obývané. Neobývané rodinné domy sú určitou perspektívou pre skvalitňovanie domového fondu, keďže ich rekonštrukciou by sa zvýšila ich vybavenosť, a poskytl by ubytovanie ďalším obyvateľom obce. V marci 2007 obec odovzdala dva nové bloky nájomných bytov s 12 bytovými jednotkami, do ktorých sa nastahovalo 12 mladých rodín.

Táto skutočnosť svedčí o trende nárastu výstavby bytov v obci, ktorý bude udržateľný aj v strednodobom horizonte (v období 2007-2013 budú vymerané ďalšie nové stavebné pozemky).

Tab. 20: Vývoj počtu postavených domov v obci Zlatná na ostrove v rokoch 2000 – 2014

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet postavených rodinných domov	6	3	0	0	0	0	1	0	0	4	1	0	1	2	0

Zdroj: Obecný úrad, 2015

Tab. 21: Vývoj počtu domov v obci Zlatná na ostrove v rokoch 1880 – 2011

Rok	Počet domov
1880	289
1890	251
1900	286
1910	317
1921	335
1930	365
1950	387
1961	509
1970	600
1991	707
2001	749
2011	751

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Bývanie a úroveň bývania sú dôležitým aspektom celkových životných podmienok obyvateľstva. Byt okrem materiálnej funkcie prirodzených potrieb rodiny ako základnej jednotky spoločnosti, je zároveň výraznou zložkou kultúrneho štandardu obyvateľstva a v nemalej miere aktívne pôsobí na regeneráciu ľudí.

Celkovú úroveň bývania ovplyvňuje predovšetkým počet obyvateľov bývajúcich v bytoch a domácnostiach, čo popri celkovom počte bytov a ich vybavení ovplyvňuje aj demografická skladba obyvateľstva a domácností.

Vo všetkých základných ukazovateľoch úrovne bývania došlo v období rokov 1991-2011 k pozitívnemu vývoju. Priemerná veľkosť obytnej plochy v m² na 1 osobu je nad

celoštátnym priemerom, v obci Zlatná na Ostrove na jednu osobu pripadne obytná plocha 18,3 m² (celoštátny priemer je 17 m²). Priemerný počet obytných miestností na 1 byt je 3,51 (celoštátny priemer je 3,21). Priemerný počet osôb na 1 obytnú miestnosť je 0,99 táto hodnota sa zhoduje s celoštátnym priemerom.

Dôležitým ukazovateľom bývania rodín je spoločné bývanie domácností, ktoré je väčšinou dôsledkom nevyriešeného bytového problému, týka sa to predovšetkým mladých rodín.

Tab. 22: Vybrané charakteristiky domácností podľa typu

Typ súkromnej domácnosti	
Nerodinné domácnosti	194
Domácnosti, ktoré tvorí jedna rodina	402
Domácnosti pozostávajúce z dvoch a viac rodín	151
Spolu	747

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Pri sčítaní ľudu v roku 2011 bolo v obci 747 cenзовých domácností. Vývoj počtu cenзовých domácností ovplyvnil predovšetkým zvyšovanie životnej úrovne obyvateľstva, ale aj rast počtu ovdovených ako aj rozvodov.

Tab. 23: Domácnosti podľa veľkosti

Veľkosť súkromnej domácnosti	
1 osoba	153
2 osoby	168
3 osoby	159
4 osoby	141
5 osôb	64
6 osôb a viac	62

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Na celkovom počte cenзовých domácností podiel úplných domácností, v ktorých bývajú spolu obidvaja rodičia buď sami alebo so svojimi deťmi, sú prevládajúcim typom domácností. Ich podiel je 38,7%. Neúplné domácnosti tvoria 13,9% všetkých cenзовých domácností, kým podiel jednotlivcov v rámci všetkých cenзовých domácností je 20,5% (celoštátny podiel týchto domácností je 25,3%). V poslednom desaťročí došlo k nárastu počtu neúplných rodín, najmä v dôsledku stúpajúcej rozvodovosti, čo je nepriaznivým javom z hľadiska ďalšej reprodukcie populácie.

Tab. 24: Vybrané charakteristiky domácností podľa typu a počtu členov

Rodiny	
Rodiny pozostávajúce z manželských párov	289
2 osoby	74
3 osoby	106
4 osoby	93
5 osôb	11
6 a viac osôb	5
Rodiny pozostávajúce z manželských párov bez detí, ktoré by bývali s rodinou	74
Rodiny pozostávajúce z manželských párov s aspoň jedným dieťaťom mladším ako 25 rokov, ktoré býva s rodinou	137
Rodiny pozostávajúce z manželských párov s najmladším dieťaťom, ktoré s rodinou býva, vo veku 25 rokov a viac	78
Rodiny pozostávajúce z párov žijúcich v konsenzuálnom zväzku	
Páry žijúce v konsenzuálnom zväzku bez detí, ktoré by bývali s rodinou	5
Páry žijúce v konsenzuálnom zväzku s aspoň jedným dieťaťom, mladším ako 25 rokov, ktoré býva s rodinou	21
Páry žijúce v konsenzuálnom zväzku s najmladším dieťaťom, ktoré s rodinou býva, vo veku 25 rokov a viac	2
Rodiny osamelých otcov	19
Rodiny osamelých matiek	85

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Tab. 25: Základné charakteristiky domového a bytového fondu

Typ obydli	
Obývané byty	751
Iné obytné jednotky	0
Kolektívne obydli	0
Nezistené	6
Spolu	757

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Tab. 26: Základné charakteristiky domového a bytového fondu

Typ kúrenia	
Ústredné diaľkové	17
Ústredné lokálne	393
Iný	274
Bez kúrenia	1
Podľa celkovej podlahovej plochy bytu v m2	
<40	2
40 – 80	81
81 – 120	377
120+	183
spolu	675
Počet obytných miestností - byty	
1 obytná miestnosť	5
2 obytné miestnosti	79
3 obytné miestnosti	307
4 obytné miestnosti	168
5 a viac obytných miestností	177
Spolu	809

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

V obci 58,2% trvale obývaných bytov má ústredné kúrenie lokálne, z ostatných spôsobov druhý najrozšírenejší je kúrenie pomocou kachlí. V čase SODB 2011 v 2,5% bytov bolo ústredné kúrenie diaľkové.

Tab. 27: Vybavenie trvale obývaných bytov

Byty podľa typu kúrenia	
ústredné diaľkové	17
ústredné lokálne	393
iný	274
bez kúrenia	1
Byty podľa zdrojov energia používaných na vykurovanie	
plyn	531
elektrina	24
kvapalné palivo	1
pevné palivo	138
iný	2
žiadny	2
Byty podľa zásobovania vodou (vodovod)	
v byte zo spoločného zdroja	456
v byte z vlastného zdroja	141
mimo bytu	5

bez vodovodu	3
Byty podľa vybavenosti domácností	
mobilný telefón	511
osobný počítač/notebook	287
osobné auto	306
Byty podľa pripojenia	
na pevnú telefónnu linku	233
na internet	262

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Z hľadiska ochrany životného prostredia má veľký význam použité palivo. V záujmovom území plynofikácia je na dobrej úrovni: v čase SODB 2011 78,7% trvale obývaných bytov používalo plyn na vykurovanie.

Celkový charakter životnej úrovne obyvateľstva sa prejavuje rastom hmotnej spotreby obyvateľstva a jej kvality. Konkrétnym prejavom toho je vysoká vybavenosť domácností predmetmi dlhodobej spotreby.

V riešenom území až 511 bytov malo mobilný telefón k SODB 2011, čo znamenal 75,7%-ný podiel na celkovom bytovom fonde (celoslovenský priemer bol 77,1%). Vybavenosť bytov s pevnou telefónnou linkou od T-com a.s. bola 34,5%-ná (celoslovenský priemer bol 45,1%). Úroveň vybavenia domácností osobným automobilom bola 45,3% (celoštatný priemer bol 55,0%). Pri vlastníctve osobného počítača obec je pod celoslovenským priemerom – 42,5% obyvateľov obce má možnosť používať ho doma (celoslovenský priemer je 49,4%). Počet domácností napojených na internet je pod celoštatným priemerom. V čase SODB 2011 v 262 bytoch (čo predstavuje 38,8% všetkých bytov v obci) bol osobný počítač s internetom (celoštatný priemer bol 46,2%).

Infraštruktúra

Rozvoj infraštruktúry je jedným zo základných predpokladov rozvoja každého regiónu i obce a výrazne ovplyvňuje hospodársky potenciál, spôsob života a životnú úroveň obyvateľstva.

Dopravná infraštruktúra

Kvalitná dopravná infraštruktúra a dobrá dopravná dostupnosť sú základné predpoklady rozvoja obce, ktoré významne ovplyvňujú jej hospodársky potenciál, spôsob života i životnú úroveň jej obyvateľov. Veľký význam dopravy je daný jej podstatným vplyvom na efektívnosť dovozu vstupov do územia a vývozu výstupov výroby z daného územia.

Dopravnú sieť v katastri obce tvorí železničná trať, cestná sieť a trasa lodnej dopravy po Dunaji. V katastrálnom území obce sa nachádza železničná trať v dĺžke 4,5 km, a je súčasťou železničnej trasy Bratislava – Komárno (trať č. 131), po tejto trati prejde denne okolo 20 vlakových súprav, a to buď osobných, alebo nákladných.

Z hľadiska cestnej dopravy je významnou cestou 7,5 km dlhý úsek cesty I/63 smerujúcej z Bratislavy do Štúrova, táto cesta sa tiahne južnejšie od železničnej trate, po celej dĺžke katastra. Táto cesta je dosť frekventovaná – cca 6 000 automobilov za 24 hodín, čo svedčí o jej význame (Podhorský, F. in Miklos 2002). Tento úsek je úsekom častých dopravných nehôd, pretože rovný a jednoduchý terén zrádza mnohých vodičov. Ďalšie cesty,

ktoré sa v katastri vyskytujú sú vedľajšie cesty a cesty nižšej triedy, tieto cesty sú menej udržiavané a vo väčšine prípadov spájajú obec s jej osadami. Takáto cesta spája obec s Veľkým Lélom, Hornou Zlatnou, Ontopou, ale tiež poľné cesty, ktoré slúžia na poľnohospodárske účely.

V budúcnosti teda nevyhnutnou úlohou bude využiť prítomnosť hore uvedených európskych komunikačných systémov (bude potrebné zlepšiť infraštruktúrne prepojenia na hore uvedené európske multimodálne koridory).

Cestná infraštruktúra

Najvýznamnejším cestným ťahom prechádzajúcim cez riešené územie je cesta I/63 (Štúrovo – Komárno – Dunajská Streda – Bratislava), ktorá je jedným z najvýznamnejších cestných ťahov prechádzajúcich územím juhozápadného Slovenska. Cesta I/63 má v celom svojom priebehu nevyhovujúci šírkový parameter, čo má za následok zvýšenú nehodovosť a kolízie automobilovej dopravy s cyklistami a chodcami.

Miestne komunikácie majú bezprašnú povrchovú úpravu (všetky miestne komunikácie majú spevnený povrch) a rôzne šírkové a smerové usporiadanie. Medzi cestou a oploteniami rodinných domov sú úzke pásy zelene a stromov, chodníky pre chodcov sú vybudované len v krátkych úsekoch. Pre bezpečnosť cestnej premávky je potrebné ďalej rozvíjať miestny systém chodníkov, ako aj skvalitniť miestne komunikácie a ich údržbu.

Pozitívom pre cestnú dopravu v riešenom území je, že Územný plán VÚC Nitrianskeho kraja navrhuje rezervovať koridor pre výhľadovú úpravu cesty I/63 v úseku hranice kraja s Trnavským krajom – Komárno – Štúrovo na požadovanú kategóriu I. triedy (C11,5/80).

Železničná doprava

Obec Zlatná na Ostrove nie je priamo napojená na európsky železničný systém, v obci sa nachádza železničná stanica Zlatná na Ostrove a jedna zastávka v Hornej Zlatnej.

Hromadná doprava

Integrovaný regionálny systém hromadnej dopravy zabezpečuje organizáciu a prepojenie hlavných zložiek hromadnej cestnej dopravy v hlavných smeroch pohybu cestujúcich, ktorými pre riešené územie sú:

- cesty do okresného centra Komárno (12 km),
- cesty do hlavného mesta Bratislava (87 km) na linke 4045051 (Štúrovo-Komárno-Veľký Meder-Dunajská Streda-Bratislava).

Najväčší podiel na hromadnej preprave osôb do zamestnania, škôl, úradov a za nákupmi má autobusová preprava prostredníctvom prímestských liniek, ktoré zabezpečuje SAD Nové Zámky a.s..

Ostatné druhy dopravy

Konfigurácia terénu, rozmiestnenie funkcií bývania, vybavenosti, práce, rekreácie a relatívne málo frekventovaný charakter dopravy v sídle dávajú predpoklady k významnejšiemu postaveniu bicyklovej dopravy ako jedného zo základných vnútro sídelných dopravných systémov a ekologicky najefektívnejšieho druhu dopravy. Smerovanie lokálnych cyklistických trás je orientované na:

- vzťahy na centrálnu časť obce,
- vzťahy k rekreačným cieľom súvisiacim s medzinárodnou cyklistickou trasou pozdĺž Dunaja.

Cez riešené územie priamo prechádza najdôležitejšia cyklistická trasa na Slovensku, medzinárodná Dunajská cyklistická cesta.

Letisko s verejnou dopravou osôb a nákladov sa nachádza v 87 km vzdialenosti v Bratislave, resp. na území Maďarska v Budapešti. Regionálnym letiskom v Nitrianskom kraji je medzinárodné verejné letisko pre nepravidelnú leteckú dopravu v Nitre – Janíkovciach, ktorému bol udelený medzinárodný štatút.

Južnou časťou katastra obce Zlatná na Ostrove prechádza Dunajská magistrálna vodná cesta E80.

Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou

Na zásobovanie obyvateľov obce sa využívajú výlučne zdroje podzemnej vody. Obec je napojená na skupinový vodovod SKV- Komárno, ktorý vznikol prepojením samostatných vodovodov mesta Komárno a obce Zlatná na Ostrove. Zdroj vody sú studne na Alžbetinskom ostrove v Komárne. Ich pôvodná odporučená výdatnosť 393 l/s bola v dôsledku ochranných opatrení realizovaných v rámci VD Gabčíkovo znížená na 293 l/s. V Zlatnej na Ostrove je vodojem s objemom 100 m³, pôvodné studne s výdatnosťou 6 l/s boli z dôvodu zhoršenej kvality vody vyradené.

V obci prevažuje poľnohospodárska výroba, odbery úžitkovej vody sa viažu hlavne na pestovanie agrokultúr, uplatňovaním doplnkových závlah, t.j. doplnenie prirodzenej vlhky poľnohospodárskych plodín zavlažovaním povrchovou vodou z jednotlivých kanálov.

Možnosti vodného potenciálu územia sú z hľadiska prírodných a hydrologických pomerov viazané na tok Dunaja. Ostatná časť vodnej siete je reprezentovaná melioračnými kanálmi. Ich úlohou je zabezpečiť dostatok vody pre závlahy, resp. prebytok bezpečne odvádzať do recipientov. Vodný potenciál povrchových vôd ovplyvňujú regulácie odtoku technickými úpravami a zariadeniami. Tieto majú zabezpečiť rovnomerné časové rozloženie prietokov, zachytávajú a redukovú povodňovú vlnu, slúžia na zachytávanie splavenín, umožňujú riediť koncentráciu znečistenia v toku, zabezpečujú dostatok vody na poľnohospodárske účely.

Kanalizácia a čistenie odpadovej vody

Verejná kanalizačná sieť a ČOV v obci je vybudovaná od roku 2015, napájanie domov a domácností pokračuje v roku 2016. Zvýšenie kvality vôd je potrebné zosúladiť so štandardami EÚ, pre zabezpečenie zdravotne nezávadnej pitnej vody pre obyvateľstvo a na poľnohospodárske účely. Dažďové vody z komunikácií, z nehnuteľností a zo spevnených plôch sú odvádzané jestvujúcimi prícestnými odvodňovacími rigolmi.

Zásobovanie elektrickou energiou, verejné osvetlenie

Obec je zásobovaná elektrickou energiou dodávanou z nadradených prenosových liniek VVN 110 kV prostredníctvom energetických uzlov 110/22 kV rozvodní a transformovni a následne prenosových sústav vysoko a nízko napäťových. Obec je napojená na rozvodňu v Komárne, ktorá je napájaná 110 kV vedením z liniek Dunajská Streda, Veľký Meder a Nové Zámky. Z rozvodne vedú zásobovacie vedenia vysoko napäťové 22 kV. Elektrická energia je dostupná vo všetkých lokalitách ľudských aktivít.

V súčasnosti obec je zásobovaná elektrickou energiou na dobrej úrovni, výkon transformátorov vyhovuje súčasným požiadavkám obce. Verejné osvetlenie je riešené inštalovaním výbojkových svietidiel na jestvujúcich elektrických betónových stĺpoch, staré svietidlá (o intenzite 125 W, 250 W) sú priebežne vymieňané za nové, úspornejšie.

Zásobovanie plynom

V obci prevažuje individuálne zásobovanie teplom. Až 77 % obyvateľov obce vykuruje svoje domy plynom, osady nie sú plynofikované, a preto ich obyvatelia využívajú na kúrenie elektrickú energiu, resp. kúria tuhými palivami. Obec Zlatná na Ostrove je napojená na hlavný plynovod VTL Južné Slovensko, ktorého trasa je Bratislava – Komárno. Zemný plyn je v prevažnej miere využívaný na vykurovanie, prípravu teplej vody a varenie. V prípade výstavby nových rodinných domov, objektov občianskej vybavenosti je možnosť predĺženia plynových rozvodov k týmto objektom.

Telekomunikácie

Rozvoj telekomunikácií za posledné desaťročie zaznamenal výrazný kvantitatívny i kvalitatívny rast, predstihujúci mnohonásobne rozvoj ostatných odvetví technickej infraštruktúry. Je to jednak prestavbou a rekonštrukciou pevnej telefónnej siete a ústrední, ale hlavne rozvojom mobilných telefónnych systémov a ich plošného uplatnenia a rozvojom internetovej siete.

Riešeným územím prechádzajú diaľkové telefónne káble. V obci sa nachádza miestna sieť, tá je vybudovaná aj v rekreačnom areáli.

Obec má dobré GSM pokrytie od oboch mobilných operátorov: Orange a.s. a T-Mobile a.s.. V obci je dostupný aj širokopásmový internet.

Telekomunikačná sieť je usporiadaná tak, aby sa dosiahlo jej najlepšie a najhospodárnejšie využitie. Z hľadiska organizačného usporiadania telekomunikácií, je obec začlenená do primárnej oblasti Nové Zámky. Digitálna telefónna ústredňa HOST Komárno je pripojená digitálnymi okruhmi na primárne centrum Nové Zámky a sekundárne centrum Bratislava. Nachádzajú sa tu telekomunikačné zariadenia a televízne káblové rozvody rôznych prevádzkovateľov, T-mobile a.s. tu prevádzkuje elektrické prípojky uložené v zemi, tieto sa nachádzajú na osade Ontopa.

Hospodársko-ekonomický potenciál obce

Ekonomický potenciál obce je nižší ako priemer Slovenska (čo naznačovali aj ukazovatele, ako priemerná mesačná nominálna mzda a vzdelanostná štruktúra pracovnej sily v predchádzajúcich kapitolách), avšak vplyvom rozvoja agroturizmu, priemyslu a poľnohospodárstva sa Zlatná na Ostrove môže stať prosperujúcou obcou.

Širší priestor obce – obvod/okres Komárno – patrí do kategórie priemyselnopoľnohospodárskych regiónov SR. Z pohľadu makroekonomickej štruktúry rozhodujúce postavenie má poľnohospodárstvo, potravinársky a elektrotechnický priemysel - odvetvia nenáročné na kvalifikačnú úroveň pracovnej sily.

Pol'nohospodárstvo

Riešené územie leží v poľnohospodársky najvyužívanejšej časti Slovenska – patrí do poľnohospodárskej prírodnej oblasti teplých nížin, tradičná špecializácia, blízkosť trhu a ďalšie faktory ho predurčujú na intenzívne využívanie. Záujmový región patrí do kukuričnej výrobnjej oblasti (v rámci nej do podoblasti kukuričnej K-1), ktorá je vhodná na pestovanie všetkých teplomilných plodín. Poľnohospodárstvo je rozhodujúce odvetvie mezopriestoru obce, vplývajúce na hospodársky a sociálny rozvoj (Zelenský, 2002).

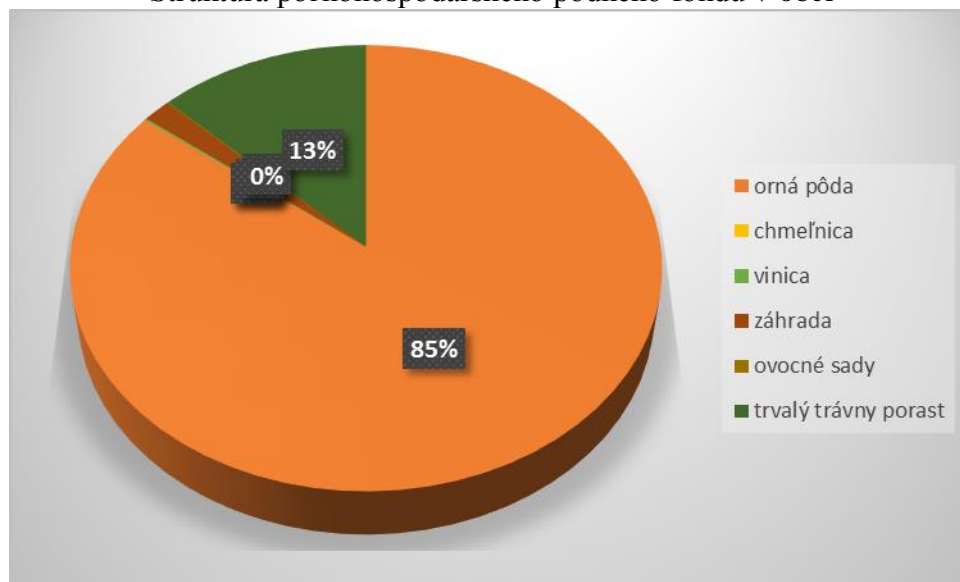
Celková výmera pôdneho fondu v katastri obce je 3 540,7 ha, z čoho najväčší podiel 72,77 % tvorí poľnohospodárska pôda, lesné pozemky zaberajú 38,49 ha, vodné plochy 360,6 ha, zastavané plochy zaberajú 184,5 ha a ostatné plochy zaberajú 379,3 ha. Poľnohospodárska pôda v katastri obce zaberá najväčšiu plochu až 72,77 %, čo svedčí o poľnohospodárskom charaktere obce.

Tab. 28: Štruktúra poľnohospodárskeho pôdneho fondu v obci (v m²)

Poľnohospodársky pôdny fond		
	m ²	%
orná pôda	23 467 508	85,4%
vinice	42 024	0,2%
záhrady	466 384	1,7%
ovocné sady	22 178	0,1%
trvalé trávnaté porasty	3 492 963	12,7%

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Štruktúra poľnohospodárskeho pôdneho fondu v obci

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Výmera poľnohospodárskeho pôdneho fondu v katastrálnom území obce predstavuje 72,77 % t.j. 2577 ha z celkovej výmery. Podiel poľnohospodárskej pôdy využívannej ako orná pôda je vysoký: 85,4 %. Agronomická hodnota poľnohospodárskych pôd je znížená

nedostatkom vlhky vo vegetačnom období. V rámci stabilizácie úrod poľnohospodárskych plodín sa tu preto budovali rozsiahle závlahové stavby.

Poľnohospodárstvo má na území obce dlhú tradíciu, spolu s rybolovom tvorilo hlavný zdroj obživy, dnes je poľnohospodárska výroba na ústupe a v obci sa začína rozvíjať priemysel.

Obyvatelia obce pestovali najmä obilniny, ktoré mleli v obecnom mlyne Katinka a spracovanú múku zväžali do Komárna, keďže tunajší mlynári patrili do komárňanského cechu mlynárov. Od tradičného k alternatívnemu poľnohospodárstvu sa prešlo v roku 1945 kedy bol založený štátny majetok, a v roku 1949 bolo založené JRD. JRD vzniklo zlučovaním majetku samostatných roľníkov – kolektivizáciou. Statky roľníkov sa zlučovali a spoločne obhospodarovali, vznikali majere a prvé budovy poľnohospodárskeho charakteru. V prvých rokoch kolektivizácie bolo cieľom výroby dorobiť, a cieľom bolo spochodniť proces poľnohospodárskej výroby v dvoch spoločensko–vlastníckych formách a to poľnohospodárske družstvá rôznych typov a štátnych majetkov ako celospoločensky štátne formy vlastníctva. Malých roľníkov v tomto období utláčali väčšie tieto vyššie formy vlastníctva a štát, ktorý uprednostňoval dotácie pre štátne formy vlastníctva. Malý roľník, ktorí hospodárili samostatne sa zaoberali pestovaním ovocia, najmä melónov, broskýň, marhúľ a zo zeleniny to bola najmä paprika.

Až po roku 1989 sa postavenie malých roľníkov začalo meniť vplyvom transformačného procesu. V transformačnom procese po roku 1989 novozaložené subjekty uprednostnili v podmienkach vysokej rizikovosti poľnohospodárskej výroby najmä právne formy s nižšou mierou osobnej zodpovednosti za záväzky podniku, rozhodujúca väčšina účastníkov agrosektora je aktívna v právnej forme spol. s r.o., a samostatne hospodáriaci roľníci. Po reštrukturalizácii poľnohospodárstva v súčasnosti v poľnohospodárskej výrobe riešeného územia pracuje cca 80 osôb. Od roku 1993 sa JRD pretransformovalo na poľnohospodárske družstvo s podielovým vlastníctvom a postupne odkupovaním pozemkov od štátneho majetku získalo majoritné postavenie v obci. V roku 2006 v obci okrem poľnohospodárskeho družstva sa poľnohospodárskou činnosťou zaoberalo 13 samostatne hospodáriacich roľníkov.

Rastlinná výroba je základným výrobným odvetvím poľnohospodárskej výroby, ktorej úlohou je zaistiť výživu ľudu (buď priamo alebo nepriamo cez živočíšnu výrobu), dodávať priemyslu suroviny a zároveň zabezpečiť vhodnú ekologickú krajinnú štruktúru pre obyvateľov regiónu. Rastlinnú výrobu ovplyvňuje najmä produkčný potenciál pôd. Kataster obce patrí do vysokoprodukčnej poľnohospodárskej oblasti Slovenska, dobré prírodné a klimatické podmienky územia vytvorili predpoklady pre pestovanie všetkých poľnohospodárskych plodín Slovenska.

Rastlinná výroba v obci sa zameriava prevažne na pestovanie husto siatych obilnín, kukurice, olejnin a ďalších technických plodín. Vzhľadom na výhodné klimatické podmienky významné miesto má pestovanie zeleniny. Priemerná úrodnosť poľnohospodárskych plodín v roku 2005 dosiahla nasledovné hodnoty: pšenica 4,7 t/ha, raž 3,34 t/ha, kukurica 7,89 t/ha, repka 2,44 t/ha, slnečnica 2,32 t/ha. Samostatne hospodáriaci roľníci pestujú obilniny a zeleninu nielen pre vlastnú spotrebu, ale aj na trhovú predaj. Firma 4fruit sa zaoberá pestovaním rajčín v hydroponickom prostredí, pričom využíva termálny prameň v Ontope.

Živočíšna výroba je druhou základnou časťou poľnohospodárskej výroby, ktorej prvoradou úlohou je produkcia živočíšnych výrobkov pre spotrebu obyvateľstva, ako aj poskytovanie ďalších surovín pre priemyselnú výrobu. Nosným programom živočíšnej výroby záujmového územia je chov prasníc a do roku 2006 aj hovädzieho dobytku. V minulosti sa živočíšna výroba venovala aj chovu hydiny, ale od roku 1995 sa postupne preorientovala na chov prasníc. Priemerné prírastky mladých chovných ošípaných v kg na

100 kŕmnych dní v roku 2005 bolo 39,82 kg a priemerné prírastky výkrmných ošípaných v kg na 100 kŕmnych dní bolo 59,08 kg. V roku 2006 sa v podniku chovalo 9 500 ošípaných (Interné zdroje PD Zlatná na Ostrove).

Chovom hydiny sa v súčasnosti zaoberá firma Gamota Agro a.s., ktorá sídli na farme v Hornej Zlatnej.

Živočišna výroba väčšinou pre domáce účely je tradične realizovaná i v prídomových hospodárstvách. Chovajú sa ošípané, hovädzí dobytok i hydina (sliepky aj na produkciu vajec, kačice a morky).

Všetky opatrenia v rastlinnej a živočíšnej výrobe musia smerovať k tomu, aby sa dosiahla primeraná rentabilita výroby za dodržania pravidiel ochrany vôd, pôdy a ovzdušia. Z ekologického hľadiska je dôležité podstatné obmedzenie používania anorganických hnojív a chemických prípravkov na ochranu rastlín. V rastlinnej výrobe sa i do budúcnosti predpokladá zachovanie jej intenzity s podmienkou udržiavania ekologickej stability poľnohospodárskej krajiny.

Mikropriestor obce poskytuje výborné možnosti pre poľovníkov, kde vďaka ochrane a cieľavedomej starostlivosti žije široká škála poľovnej zveri (jeleň, srnec, diviak, bažant, jarabica a zajac). Dávnej tradícii sa v riešenom území teší rybárstvo (a chov rýb), ktoré tvorí doplnkovú časť odvetvia pôdohospodárstva. Možnosti rybolovu sú veľmi dobré, nekonečne veľa možností poskytuje rieka Dunaj, jej mŕtve rameno a ostatné vodné plochy. Podmienky ochrany, chovu a lovu rýb a ostatných vodných organizmov tak, aby priamo alebo prostredníctvom ekologických väzieb nedochádzalo k narušeniu vodných ekosystémov a k ohrozeniu genofondu rýb, upravuje zákon č. 130/2002 Z.z., v znení neskorších predpisov.

Priemysel

Rozvoj priemyslu v širšom regióne je v podstate spojený s realizáciou programu industrializácie zo 60. rokov, ktorého cieľom bolo vybudovanie priemyselnej základne v dovtedy ekonomicky slabo rozvinutých a prevažne poľnohospodársky orientovaných oblastiach. Okrem spoločensko-politických faktorov sa v lokalizácii priemyslu uplatnili aj ďalšie faktory, a to hlavne dostatok pracovnej sily a čiastočne ekonomicko-geografická poloha.

Zásadným problémom priemyslu je malá diverzifikácia priemyslu v obci, ako aj okrese Komárno. Takýto charakter priemyslu potom v prípade akýchkoľvek hospodárskych, respektíve odbytových problémov, začne uvoľňovať pracovné sily a vzniká neprimerane vysoké sociálne napätie prejavujúce sa vysokou nezamestnanosťou a pod.

Priemysel v obci zastupuje prevažne elektrotechnický priemysel zameraný na výrobu káblov. Najväčším zamestnávateľom v obci je ale firma SenZo s.r.o, ktorá má sídlo v budovách bývalej základnej školy, škôlky a pekárne. Osemdesiat pracovníkov vyrába káble, ktoré vyvážajú do zahraničia. Sezónne zamestnanie nachádzajú dvanásť obyvateľia vo firme Baumpartner, zameranej na výrobu stavebných dielov. Väčšina obyvateľov obce dochádza za prácou do dvanásť kilometrov vzdialeného Komárna a maďarského Komáromu. Vďaka priemyselnému parku v Komárome sa podarilo za posledné tri roky znížiť takmer tridsaťpercentnú nezamestnanosť v obci na desaťpercentnú.

Potravinársky priemysel zastupuje firma Pickles s.r.o, ležiaca vo východnej časti obce. Zameriava sa najmä na spracovanie ovocia a zeleniny. V obci sa tiež zachoval vyše osemdesiatročný parný mlyn Katinka, ktorý získal jeho pôvodný majiteľ späť a po obnove pracuje už takmer desať rokov tak ako kedysi.

Z ostatných priemyselných odvetví sa v obci nachádza drevospracujúci priemysel, a ostatná priemyselná výroba, ktorú reprezentuje zámočnícka výroba a výroba zdravotníckych pomôcok.

Medzi základné ciele obce z hľadiska riešenia rozvoja priemyselnej výroby patrí vytvorenie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít obce, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce, predovšetkým pre miestne pracovné sily.

Trhové služby, maloobchod

Škála poskytovaných trhových služieb v obci je veľmi úzka a aj tie sa vo väčšine prípadov rozvíjajú na základe živnostenských oprávnení a v prevažnej miere v priestoroch rodinných domov (prípadne vo vyčlenených priestoroch pre tento účel). V obci sa nachádzajú služby, ako: poskytovanie služieb reštauračného stravovania, sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu a služieb, ubytovacie služby, obchodná činnosť s ovocím, zeleninou a kvetmi, atď..

Škála poskytovaných služieb v obci Zlatná na Ostrove je pomerne nevyhovujúca, oblasť služieb pre obyvateľstvo je v obci zastúpená malými prevádzkami, živnostníkmi, ktorí sa snažia svoje podnikanie zvládnuť sami a neprijímajú ďalších zamestnancov.

Záverečnú časť pohybu materiálnych produktov na ich ceste od výroby k spotrebe zabezpečuje maloobchod, ktorého cieľom je predaj vyrobených tovarov spotrebiteľom. Pri tvorbe maloobchodnej siete sa v dôsledku jej komerčného charakteru najviac prejavujú princípy trhovej samoregulácie z hľadiska štruktúrneho, kvantitatívneho a lokalizačného. Predajne sú v obci rozmiestnené nerovnomerne, sú viazané na obytné štvrte, osady Horná Zlatná a Veľký Lél majú po jednej predajni. V obci sa nachádza takmer 20 obchodných prevádzok. Priemerný obrat maloobchodov na jedného obyvateľa je nižší než celoslovenský priemer, čo je dôvodom nízkych finančných príjmov tunajšieho obyvateľstva.

Bankové služby v obci zabezpečuje Poštová banka a.s.,

Komplexné poštové služby pre obyvateľov obce sú zabezpečené miestnym poštovým úradom Slovenskej pošty. a.s..

Podnikateľské aktivity

V roku 2014 v obci bolo 241 aktívnych ekonomických subjektov. Z celkového počtu podnikateľských subjektov v obci vyše 73,8% tvorili fyzické osoby. Podnikateľská aktivita vyjadrená podielom fyzických a právnických osôb na celkovom počte obyvateľstva je relatívne dobrá. Rozhodujúca väčšina podnikateľov vyvíja svoju činnosť v službách.

Z pohľadu zamestnanosti efektívna by bola podpora aktivít vykonávaných fyzickými osobami v rámci živnostenského podnikania.

Tab. 29: Vývoj počtu fyzických osôb - podnikateľov v obci v období 2004-2014

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
141	163	198	214	237	202	192	181	179	172	178

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Tab. 30: Vývoj počtu fyzických osôb - živnostníkov v obci v období 2004-2014

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
115	142	177	194	216	187	179	169	165	161	164

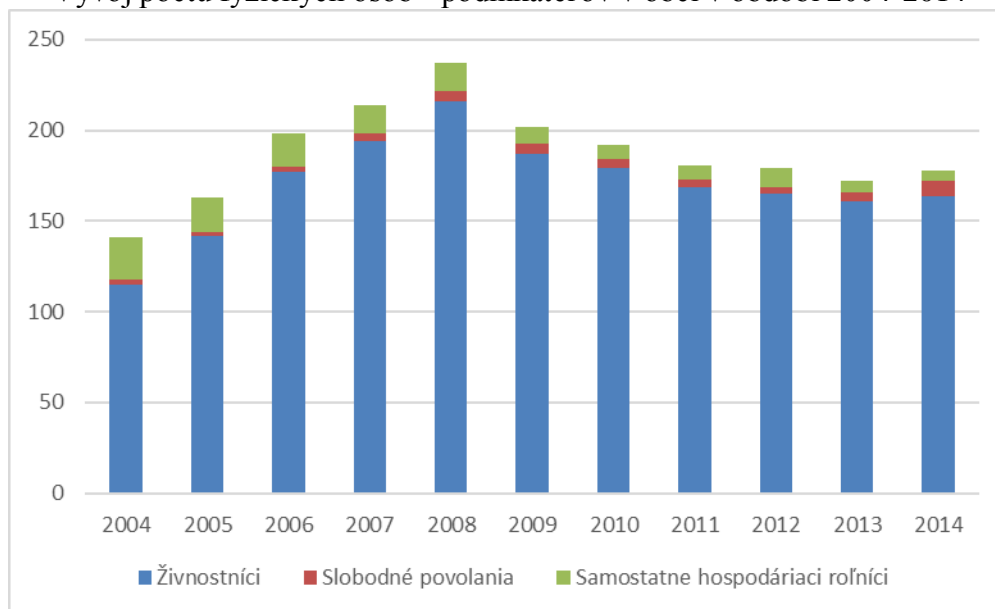
Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Tab. 31: Vývoj počtu fyzických osôb - samostatne hospodáriacich roľníkov v obci v období 2004-2014

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
23	19	18	16	15	9	8	8	10	6	6

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Vývoj počtu fyzických osôb - podnikateľov v obci v období 2004-2014

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Tab. 32: Vývoj počtu právnických osôb ziskových v obci v období 2004-2014

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
16	15	18	20	26	30	33	35	39	41	53

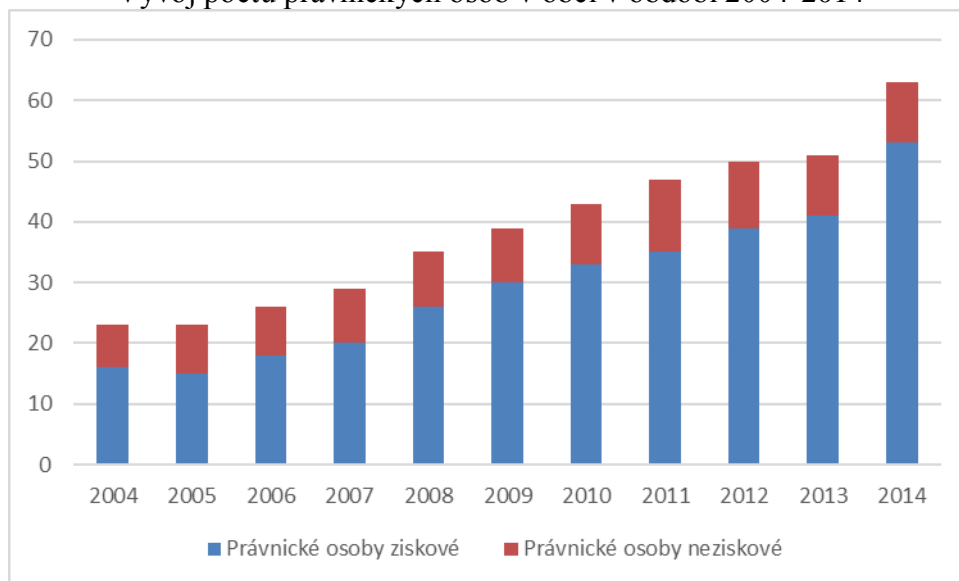
Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Tab. 33: Vývoj počtu právnických osôb neziskových v obci v období 2004-2014

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
7	8	8	9	9	9	10	12	11	10	10

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Vývoj počtu právnických osôb v obci v období 2004-2014

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Formulár č. A 4 - Evidencia podnikateľských subjektov									
Číslo	Názov PO/sídlo/Sk NACE:	Zmena pridanej hodnoty v % (rok)	Počet zamestnancov (rok)	Prírastok/úbytok zamestnancov	Tržby (rok)	Zisk (rok)	Záznam z rokovania o Dohode o partnerstv e dňa:	Poznámky	Kontakt
<u>1</u>	Hriadaľ, spol. s.r.o, Cabajská	0,00%	0	0	0 €	0 €			
<u>2</u>	4 FRUIT s.r.o, 92901 Dunajská	0,00%	0	0	0 €	0 €			
<u>3</u>	ARTA-spol, s.r.o, 94501 Komárno,	0,00%	0	0	0 €	0 €			
<u>4</u>	COMEX-UNI, s.r.o, 94612	0,00%	0	0	0 €	0 €			
<u>5</u>	Ludovít Toti, 94501 Komárno,	0,00%	0	0	0 €	0 €			

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:	DIČ:
1	Hriadaľ, spol.	s.r.o	31444334	
Sídlo:			Prevádzkárne/Prevádzkárne:	
Cabajská 28A, 94901 Nitra			94612 Zlatná na Ostrove č. 12 (areál poľnotechniky)	
Predmet činnosti:			Počet zamestnancov:	Prírastok/úbytok
činnosti v odvetví agrotechniky				
Konateľ/lia:			Kontaktná osoba/y:	
Ing. Angelika Reszutyik				
Ukazovatele hospodárenia		mna pridanej hodnoty	Tržby:	Zisk:
v roku 20..:				
Kontakty				
adresa:		telefón:	e-mail:	webová stránka:
Cabajská 28A, 94901 Nitra		035 774 02 95		http://www.hriadel.sk/kontakty/strediska/sk/
Poznámky (spolupráca s obcou, mestom):				
Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:	DIČ:
2	4 FRUIT s.r.o	s.r.o	36257478	2021762842
Sídlo:			Prevádzkárne/Prevádzkárne:	
92901 Dunajská Streda, Hlavná 37/19			94612 Zlatná na Ostrove, Ontopa 960	
Predmet činnosti:			Počet zamestnancov:	Prírastok/úbytok
export, import, pestovanie zeleniny				
Konateľ/lia:			Kontaktná osoba/y:	
Zoltán Kiss			Hájas Ladislav	
Ukazovatele hospodárenia		mna pridanej hodnoty	Tržby:	Zisk:
v roku 20..:				
Kontakty				
adresa:		telefón:	e-mail:	webová stránka:
94612 Zlatná na Ostrove, Or		650 440 121	4fruit@4fruit.sk	http://www.4fruit.sk/
Poznámky (spolupráca s obcou, mestom):				
Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:	DIČ:
3	ARTA-spol, s.r.o	s.r.o	45604606	2023061062
Sídlo:			Prevádzkárne/Prevádzkárne:	
94501 Komárno, Eötvösa 51/28			94612 Zlatná na Ostrove, č. 203	
Predmet činnosti:			Počet zamestnancov:	Prírastok/úbytok
maloobchod, pekáreň				
Konateľ/lia:			Kontaktná osoba/y:	
Attila Szabó, Tmáš Török				
Ukazovatele hospodárenia		mna pridanej hodnoty	Tržby:	Zisk:
v roku 20..:				
Kontakty				
adresa:		telefón:	e-mail:	webová stránka:
94612 Zlatná na Ostrove, č.		904 609 609	info@arta-spol.sk	
Poznámky (spolupráca s obcou, mestom):				

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:	DIČ:
5	Ľudovít Tóth	živnosť	11901331	1020365148
Sídlo:			Prevádzkárne/Prevádzkárne:	
94501 Komárno, Orechový rad 3			94612 Zlatná na Ostrove, Horná Zlatná - p	
Predmet činnosti:			Počet zamestnancov:	Prírastok/úbytok
ubytovacie služby, pohostinská činnosť				
Konateľ/lia:			Kontaktná osoba/y:	
Ľudovít Tóth			Zuzana Tóthová	
Ukazovatele hospodárenia	mena pridanej hodnoty		Tržby:	Zisk:
v roku 20..:				
Kontakty				
adresa:	telefón:		e-mail:	webová stránka:
94612 Zlatná na Ostrove, H	0/ 65 0440 155		info@penzionzlataryba.s	http://www.pen zionzlataryba.sk/
Poznámky (spolupráca s obcou, mestom):				

Cestovný ruch

Cestovný ruch je interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na jeho realizácii sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú poľnohospodárstvo, priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Predstavuje komplex vzťahov a javov, ktoré výrazne prispievajú k tvorbe pracovných miest, navyše investičné náklady na pracovné miesta sú nižšie než v priemysle.

Národný program rozvoja cestovného ruchu SR na základe zhodnotenia ponukovej stránky územia a jeho vybavenosti a posúdenia dlhodobých vývojových tendencií dopytu v cestovnom ruchu navrhuje rozvíjať nasledovné nosné formy cestovného ruchu:

a) Letná rekreácia, pri vodných plochách založená na kúpaní a vodných športoch, hobby turizmus, cykloturizmus, rôzne alternatívne tzv. soft formy cestovného ruchu, poľovnícky cestovný ruch, rôzne športy.

b) Mestský a kultúrny cestovný ruch.

c) Zdravotný cestovný ruch v jeho klasickej liečebnej podobe, ktorý je potrebné zachovať a popritom rozvíjať zdravotný cestovný ruch (relax, fitness, prevencia, skrášľovanie, kondícia), ktorý začína prudko rásť prakticky v celosvetovom rozsahu.

d) Vidiecky cestovný ruch a agroturistika.

e) Doplnkové formy cestovného ruchu.

Na základe hore uvedenej klasifikácie nosných foriem cestovného ruchu Slovenska obec Zlatná na Ostrove má reálny potenciál predovšetkým pre rozvoj:

- letnej rekreácie, pri vodných plochách založenej na kúpaní a vodných športoch, hobby turizmus, cykloturizmus, rôzne alternatívne tzv. soft formy cestovného ruchu, poľovnícky cestovný ruch, rôzne športy,
- vidieckej turistiky vrátane agroturistiky.

Cestovný ruch je interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na jeho realizácii sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú poľnohospodárstvo, priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Predstavuje komplex vzťahov a javov, ktoré výrazne prispievajú k tvorbe pracovných miest, navyše investičné náklady na pracovné miesta sú nižšie než v priemysle.

Podľa prognóz sa v najbližších 10-20 rokoch očakáva nárast cestovania s čoraz širšími skupinami obyvateľstva. Predpokladá sa rast aktívnych foriem dovolení a vyššia frekvencia kratších dovolení. Uplatnenie všetkých týchto faktorov možno predpokladať vo zvýšenej miere aj v obci Zlatná na Ostrove.

Lokalizačné predpoklady sú vyjadrením príťažlivosti územia pre účastníkov cestovného ruchu – vytvárajú motiváciu pre návštevu danej lokality. Rovinatý terén a klimatické podmienky vytvárajú vhodné podmienky pre letnú turistiku.

Riešené územie má veľmi dobré prírodné podmienky na rozvoj cestovného ruchu. V riešenom území sa nachádzajú turisticky významné vodné plochy a peknú krajinnú scénu, predovšetkým pozdĺž vodného toku. Tento priestor poskytuje možnosti pestovania pešej turistiky a cykloturistiky.

Obec Zlatná na Ostrove svojim návštevníkom ponúka sakrálne stavby (Kalvínsky kostol z 18. storočia a rímsko-katolícky kostol z roku 1935), svetské stavby (kúria Benických, a Magyary-Kossaovcov z roku 1769) a štruktúru urbánnej zelene.

Materiálno-technickú základňu cestovného ruchu predstavujú služby a aktivity, ktoré sa na riešenom území v rámci cestovného ruchu nachádzajú, a ktoré nadväzujú na lokalizačné predpoklady a dotvárajú komplexný balík cestovného ruchu. V súčasnosti turistom svoje ubytovacie a stravovacie služby poskytuje penzión Hege a ubytovňa v športovej hale s kapacitou 50 lôžok. Stravovacie služby poskytuje aj rybársky komplex Zlatá ryba, ktorá plánuje v budúcnosti rozšíriť ponuku svojich služieb o ubytovacie služby.

Hlavným cieľom rozvoja cestovného ruchu v obci je zvýšenie prosperity obce, rast pracovných príležitostí, zachovanie kultúrno-historickej identity obce a aktivizácia jej doposiaľ nevyužitého potenciálu. Obec má vysoký potenciál pre rozvoj agroturizmu a prepojenie obce s Dunajskou cyklotrasou.

Cestovný ruch v mikropriestore obce

Turista – dovolenkár necestuje len do konkrétneho zariadenia alebo do konkrétneho mesta či obce, ale vníma príslušný región ako celok. Preto je potrebné, aby ponuky cestovného ruchu boli navzájom regionálne zosúladené, rozvíjané a uplatňované. Z týchto dôvodov sa nedá vnímať rozvoj cestovného ruchu v obci Zlatná na Ostrove izolovane od rozvoja cestovného ruchu v regióne obce a preto i tento materiál posudzuje stav a navrhuje rozvoj cestovného ruchu v tomto kontexte.

Širší priestor obce Zlatná na Ostrove sa vyznačuje diverzitou vidieckej krajiny, zachovalým jedinečným ľudovým umením, zvykmi a folklórom, čo vytvára priaznivé predpoklady pre rozvoj vidieckeho turizmu a agroturistiky.

V mikropriestore obce najvýznamnejšími turistickými cieľmi sú:

- mesto Komárno – nachádza sa približne 12 km od obce smerom na východ; mesto je významným kultúrnym centrom (je sídlom mnohých kult. inštitúcií: Jókaiho divadlo, Univerzita Jánosa Selyeho) a hraničným priechodom do Maďarska; najväčšou turistickou atrakciou je Mestská pamiatková zóna, Národná kultúrna pamiatka - pevnostný systém Komárna a termálne kúpalisko, múzeum, lapidárium
- mesto Veľký Meder, ktorého najväčšou turistickou atrakciou je termálne kúpalisko, mesto je od obce vzdialené 20 km západne
- obec Iža - významná arch. lokalita – otvorené sídlisko z doby rímskej – Celemantia,

- mesto Komárom v Maďarsku – k jeho atrakciám patrí termálne kúpalisko a pevnostný systém, ktorý bol v minulosti prepojený s pevnostným systémom v Komárne
- Vodné dielo Gabčíkovo – dostupné je i po dunajskej cyklistickej trase

Súčasný stav návštevnosti obce je nízky, preto sa treba zamerať na rozvoj tejto sféry. Územie obce má výhodné podmienky pre rozvoj agroturistiky a vidieckeho cestovného ruchu, preto by sa v oblasti cestovného ruchu mala zamerať na budovanie, údržbu a obnovu turistickej infraštruktúry, propagáciu a prezentáciu obce. Obec by sme mali propagovať na rôznych veľtrhoch cestovného ruchu, výrobou suvenírov a brožúr o obci, a tiež poskytovať informácie o obci prostredníctvom internetu. Napojením obce na Podunajskú cyklotrasu a vyváženým využívaním prírodných, historických a kultúrnych hodnôt by sme mohli vytvárať podmienky pre posilnenie návštevnosti obce. Intenzívnejšie využívanie potenciálu cestovného ruchu v obci môže generovať nové možnosti získavania finančných prostriedkov využiteľných v území obce a vyvolať indukované efekty prejavujúce sa aj vo sfére rozvoja zamestnanosti a malého podnikania.

Občianska vybavenosť obce

Sociálnu infraštruktúru a občiansku vybavenosť v obciach charakterizujú zariadenia v oblasti kultúry, administratívy, školstva, zdravotníctva, zariadenia sociálnych služieb a športové zariadenia. Priestory občianskej vybavenosti spĺňajú potreby a zodpovedajú požiadavkám na občiansku vybavenosť. Lokalizácia občianskej vybavenosti je lokalizovaná v centre obce a vyhovuje občanom svojou polohou.

Administratíva

V zmysle zákona o obecnom zriadení obec má dva orgány: obecné zastupiteľstvo a starosta obce. Každý z orgánov obce má svoje samostatné postavenie dané ústavou a zákonmi a nie sú vo vzťahu vzájomnej podriadenosti či nadriadenosti. Obyvatelia obce nepriamo, prostredníctvom týchto dvoch orgánov vykonávajú samosprávu obce. Ďalšie orgány, ako je napr. obecný úrad, komisie a pod. sú len odvodenými orgánmi obecného zastupiteľstva. Obecný úrad, ktorý je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu, zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Stavebné povolenia pre obec sa vydávajú na Spoločnom stavebnom úrade v meste Komárno.

Spádovosť obce Zlatná na Ostrove

Ukazovateľ	Lokalita
Sídlo matričného úradu	Zlatná na Ostrove
Sídlo pracoviska daňového úradu	Komárno
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Zemianska Olča, Komárno
Sídlo Okresného súdu	Komárno

Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Komárno
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Komárno
Sídlo Územnej vojenskej správy	Nitra
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Komárno
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Komárno

Zdroj: Štatistický úrad SR

Školské zariadenia v obci predstavuje materská škola a úplná základná škola Kóczána Móra s vyučovacím jazykom maďarským. Predškolská výchova, ktorá sa realizuje v materskej škole, predstavuje rovnocennú súčasť výchovno-vzdelávacej sústavy a zabezpečuje výchovu a vzdelávanie detí predškolského veku. Materská škola je s vyučovacím jazykom maďarským a celodennou starostlivosťou, v školskom roku 2014/2015 ju navštevovalo 45 detí. Základná škola poskytuje základné vzdelanie a pripravuje žiakov pre ďalšie štúdium a prax. V školskom roku 2004/2005 navštevovalo 222 žiakov.

Tab. 34: Vývoj počtu detí v MŠ v období 2000-2015

Školský rok	Počet detí
2000/2001	56
2001/2002	51
2002/2003	57
2003/2004	64
2004/2005	58
2005/2006	48
2006/2007	48
2007/2008	48
2008/2009	51
2009/2010	44
2010/2011	43
2011/2012	43
2012/2013	44
2013/2014	45
2014/2015	45

Zdroj: Obecný úrad, 2015

Identifikačné údaje ZŠ:

Meno školy: **Kóczán Mór Alapiskola és Óvoda - ZŠ s MŠ Móra Kóczána s VJM**

Email školy: **koczanmor@gmail.com**

Telefón: **035/7781121**
0907 754668

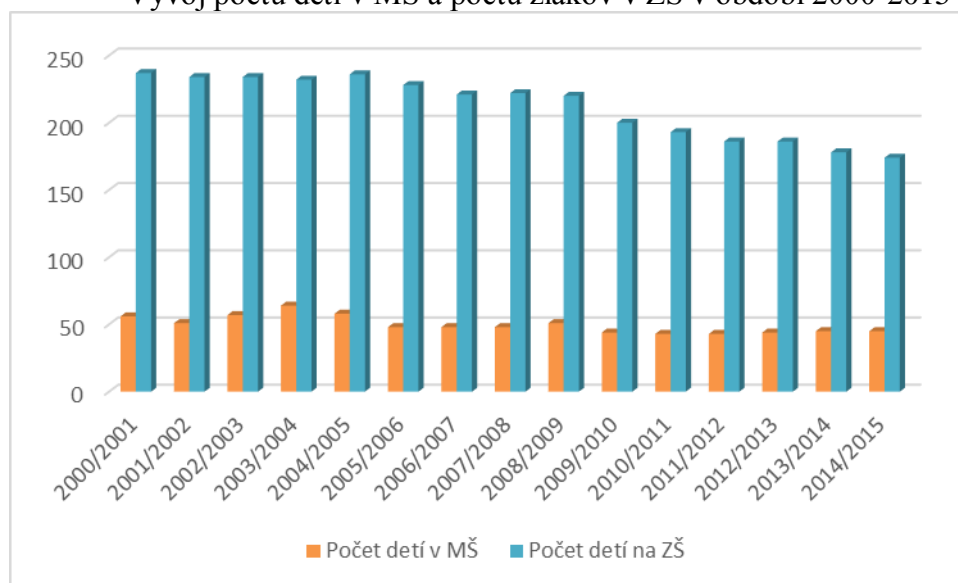
Adresa školy: **Komenského 555**
94612 Zlatná na Ostrove

Tab. 35: Vývoj počtu žiakov v ZŠ v období 2000-2015

Školský rok	Počet detí
2000/2001	237
2001/2002	234
2002/2003	234
2003/2004	232
2004/2005	236
2005/2006	228
2006/2007	221
2007/2008	222
2008/2009	220
2009/2010	200
2010/2011	193
2011/2012	186
2012/2013	186
2013/2014	178
2014/2015	174

Zdroj: Obecný úrad, 2015

Vývoj počtu detí v MŠ a počtu žiakov v ZŠ v období 2000-2015

Zdroj: Obecný úrad, 2015

Zdravotnícka starostlivosť o obyvateľov obce v oblasti primárnej starostlivosti je zabezpečovaná v zmluvných zdravotníckych zariadeniach. V obci je gynekológ, zubný lekár, obvodný lekár pre dospelých a detský lekár. Nachádza sa tu aj lekáreň. Rozsiahlejšia zdravotná starostlivosť – nemocnica a súvisiace služby sú v okresnom meste Komárne.

Kultúra je nielen ozdobou našej spoločnosti, ale je nezastupiteľnou sférou spoločenského života v dnešnej dobe - pôsobí na myslenie a duchovne obohacuje celkový život človeka. Pojem kultúra predstavuje súhrn výdobytkov, výsledkov ľudskej činnosti, súhrn materiálnych a duchovných hodnôt utvorených tvorivou fyzickou a psychickou prácou v priebehu vývoja ľudskej spoločnosti, spôsob ich osvojovania, odovzdávania, vytvárania, uchovávaní a rozvíjania. Pre tento účel je v centre obce vybudovaný kultúrny dom, v ktorom sa nachádza spoločenská miestnosť, knižnica a Teledom. Teledom je nezisková organizácia, dotovaná Maďarskou republikou, ktorá poskytuje informačné a administratívne služby občanom v pohraničných oblastiach. Záujem o kultúru u občanov však pokrýva za športom. Snahy o vybudovanie kultúrneho zázemia v obci našli odozvu predovšetkým u knihovníčky **miestnej knižnice**. Stará sa o rast knižničného fondu podľa záujmov detí i dospelých. Navyše organizuje raz mesačne stretnutie päťdesiatich detí pri tvorivých prácach, s ktorými sa prezentujú na výstavkách.

Knižnica sa jej zásluhou rozrastie aj o počítačovú miestnosť, ktorá bude výsledkom zadaného úspešného projektu. Bude slúžiť všetkým občanom pri písaní žiadostí, či získavaní rôznych informácií.

Tradičnými kultúrnymi akciami obce sú:

- oslavy 15. marca,
- deň obce (organizovaný tradične),
- deň dôchodcov (organizovaný novembri),
- vianočné slávnosti.

K aktívnejším občanom patria dôchodcovia, ktorí sa stretávajú vo svojom **Klube dôchodcov**. Jednotlivci z deväťdesiatčlenného kolektívu pomáhajú pri zabezpečovaní občerstvenia na podujatiach. Ich dvanásťčlenný spevácky zbor príležitostne vystupuje doma pri oslavách sviatkov, významných udalostí, na obecných dňoch, ale aj v okolitých obciach a v Maďarsku.

V aktívnej činnosti nezaostávajú ani rybári a poľovníci, ktorí sa okrem vlastnej činnosti, súťaží a prezentácie, zároveň starajú o poriadok v obci. K tradičným kultúrnym akciám v obci patria oslavy 15. marca, obecné slávnosti v máji, hody na svätého Štefana, vianočná akadémia, rodičovské plesy, v obci sa tiež pravidelne organizuje detský tábor zameraný na umeleckú činnosť.

Šport má pre rozvoj spoločnosti kľúčový význam, športovanie prispieva k rozvoju osobnosti, rozvíja fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti a charakter človeka.

V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov obec vykonáva okrem iného výstavbu, údržbu a správu športových zariadení, utvára podmienky pre telesnú kultúru a šport. V zmysle zákona č. 288/1997 Z. z. o telesnej kultúre obec utvára podmienky pre rozvoj telesnej kultúry, najmä na rozvoj športu pre všetkých a podporuje organizovanie telovýchovných, turistických a športových podujatí.

Prvenstvo patrí hádzanej, ktorej sa venuje mládež i dospelí v piatich oddieloch. Miestnu športovú halu Móra Kóczana, akou sa môžu popýšiť len málokteré obce, využívajú okrem hádzanárov aj futbalisti. K dispozícii športovcom je aj posilňovňa, sauna, kolkáreň, rehabilitácia a ubytovanie pre päťdesiat ľudí. Okrem športovej haly sa v obci nachádza aj futbalové ihrisko, ktoré využívajú oddiely od mladšieho dorastu po mužov.

Škála poskytovaných služieb v obci Zlatná na Ostrove je pomerne nevyhovujúca, oblasť služieb pre obyvateľstvo je v obci zastúpená malými prevádzkami, živnostníkmi, ktorí sa snažia svoje podnikanie zvládnuť sami a neprijímajú ďalších zamestnancov.

Bankové služby v obci zabezpečuje Poštová banka a.s.,

Komplexné poštové služby pre obyvateľov obce sú zabezpečené miestnym poštovým úradom Slovenskej pošty. a.s..

Okrem vyššie uvedených zariadení občianskej vybavenosti v obci sa nachádzajú aj 2 kostoly, 1 cintorín a 1 dom smútku.

Mimovládne organizácie, občianske združenia a ďalšie formy neziskových združení sú dôležitou súčasťou občianskej spoločnosti, so svojimi činnosťami prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality života. V riešenom území sa nachádza viac občianskych združení, podmienky ich vzniku a ich právne postavenie upravuje zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov, v znení neskorších predpisov.

Tab. 36: Zoznam občianskych združení so sídlom v obci Zlatná na Ostrove

Názov združenia
Centrál, n.o.
Občianske združenie Kóczán Mór

Zdroj: Obecný úrad, 2015

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:
	Centrál n.o	nezisková organizácia	45734381
Sídlo:		Prevádzkareň/Prevádzkarne:	
94612 Zlatná na Ostrove, č.d. 258		94612 Zlatná na Ostrove, č.d. 258	
Predmet činnosti:		Cieľová skupina predmetu činnosti:	Počet členov:
zariadenie pre seniorov		seniori	
Štautárny zástupca:		Kontaktná osoba/y:	
Mgr. Andrea Frustaci Kádár		Mgr. Andrea Frustaci Kádár	
Kontakty			
adresa:	telefón:	e-mail:	webová stránka:
94612 Zlatná na Ostrove, č.d. 258		info@domovpredochodcov	http://www.domovpredochodcov
Poznámky (spolupráca s obcou, obcami)			
Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:
	Občianske združenie Kóczár	Občianske združenie	37854445
Sídlo:		Prevádzkareň/Prevádzkarne:	
č.d. 555, 94612 Zlatná na Ostrove			
Predmet činnosti:		Cieľová skupina predmetu činnosti:	Počet členov:
		mládež	
Štautárny zástupca:		Kontaktná osoba/y:	
Mgr. Kornélia Várady		Mgr. Kornélia Várady	
Kontakty			
adresa:	telefón:	e-mail:	webová stránka:
č.d. 555, 94612 Zlatná na Ostrove		koczarnmor@gmail.com	
Poznámky (spolupráca s obcou, obcami)			

Životné prostredie a odpadové hospodárstvo

Súčasný stav kvality životného prostredia záujmového regiónu je výsledkom vzájomného priestorového a časového pôsobenia stresových faktorov rôznej intenzity.

Súčasný stav kvality životného prostredia záujmového regiónu je výsledkom vzájomného priestorového a časového pôsobenia stresových faktorov rôznej intenzity. Záujmové územie pozostáva z dvoch základných častí, intravilánu reprezentujúceho zastavanú časť obce a extravilánu, ktorý má charakter typickej monotónnej poľnohospodársky intenzívne využívanej krajiny.

V procese aktualizácie environmentálnej regionalizácie Slovenska sa v roku 2001 spracoval súbor tematických máp za územie Slovenskej republiky (spravidla v 1:500 000) vyjadrujúcich stav zložiek životného prostredia a mieru pôsobenia rizikových faktorov v životnom prostredí.

Na základe komplexného zhodnotenia stavu ovzdušia, podzemnej a povrchovej vody, pôdy, horninového prostredia, bioty a ďalších faktorov sa vymedzilo 5 stupňov kvality životného prostredia. Ohrozené územia sú z hľadiska životného prostredia podľa environmentálnej regionalizácie tie, ktoré sú zaradené v 4. a 5. stupni kvality životného prostredia.

Na základe vyššie uvedenej metodiky v celkovom hodnotení dosahuje úroveň životného prostredia v riešenom území 4. stupeň, čo znamená, že ide o prostredie narušené.

Katastrálne územie obce je z hľadiska stavu životného prostredia a jeho zložiek možné označiť ako len mierne narušené, s dostatkom prirodzených prvkov krajinnnej štruktúry a dostatočným stupňom biotickej kvality územia.

Najhoršiu štruktúru a environmentálnu kvalitu majú plochy výroby, najlepšiu plochy s najväčším zastúpením individuálnej formy bývania, antropogénne aktivity však vplývajú na všetky zložky životného prostredia.

Ovzdušie

Zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia, ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia, v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou.

Z hľadiska kvality ovzdušia záujmové územie nepatrí k zaťaženým oblastiam; ako aj širšie územie, okres Komárno patrí v rámci SR z hľadiska znečistenia ovzdušia k menej zaťaženým územiám (čo je dôsledok spolupôsobenia viacerých faktorov: nížinný reliéf - územie dobre prevetrávané – rozptylové podmienky vynikajúce, absencia priemyselných závodov výrazne znečisťujúcich ovzdušie). Na znečisťovaní ovzdušia sa v riešenom území v podstatnej miere podieľajú existujúce stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia (mlyn, PD Zlatná na Ostrove, kotolňa ZŠ), automobilová doprava (ktorá zaťažuje ovzdušie hlavne tuhými znečisťujúcimi látkami, SO_x, NO_x a CO) a poľnohospodárstvo (poľnohospodárske výrobné postupy sú producentom skleníkových plynov, hlavne metánu, oxidu dusného, v menšej miere oxidu uhličitého, halogenovaných uhlíkovodíkov a produkujú tiež amoniak). Modernizácia vykurovania, predovšetkým rozvoj plynofikácie kladne ovplyvňujú stav

znečistenia ovzdušia. Z hľadiska priestorovej diferenciácie v rámci katastra obce je najviac znečistenou oblasťou intravilán obce a osady.

K negatívnym faktorom, ktoré nepriaznivo pôsobia a zhoršujú kvalitu životného prostredia, patria hluk a vibrácie. Ochrana obyvateľstva pred nadmerným hlukom a vibráciami je ošetrená zákonom č. 596/2002 Z. z. o ochrane zdravia ľudí. Prípustná hodnota hluku je 60 dB pre dennú dobu a 50 dB pre nočnú dobu.

V záujmovom území najväčším zdrojom hluku je intenzívna doprava, hlukom sú najviac zaťažené lokality nachádzajúce sa pozdĺž cestných dopravného ťahu I/63, resp. pozdĺž železničnej trate, avšak železničná doprava má na hlučnosti menší podiel.

V riešenom území je nezanedbateľný aj hluk z lodnej dopravy. Z ostatných zdrojov hluku treba spomenúť priemyselné areály. Uvedenými formami hluku sú zaťažovaní obyvatelia bývajúci v blízkosti týchto areálov, avšak tento hluk najviac nepriaznivo vplýva na zamestnancov, ktorí v týchto prevádzkach pracujú.

Veľký podiel na prašnosti v katastri obce má veterná erózia, sušička poľnohospodárskeho družstva, ale aj činnosť pri aplikácii umelých hnojív a pesticídov pri agrochemických operáciách, a to v čase prípravy pôdy aj pri následnom ošetrovaní poľnohospodárskych kultúr a plodín.

Voda

Riešené územie je veľmi významné z hľadiska vodohospodárskeho, pretože tu sú lokalizované najväčšie zdroje podzemných vôd pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou a súčasne cez územie preteká významný vodný tok. Obec leží na Žitnom ostrove, ktorý je najväčšou zásobárňou podzemnej vody v Strednej Európe.

Dunaj, ktorý ohraničuje katastrálne územie obce z južnej strany, patrí medzi najznečistenejšie toky Slovenska, je kontaminovaný odpadovými vodami priemyselného a komunálneho charakteru, ako aj poľnohospodárskym znečistením. Z areálovo-bodových konfliktov má najpodstatnejší význam absencia odkanalizovania (akumulácia odpadových vôd v žumpách a septikoch) a poľnohospodárska činnosť (je to hlavne spôsobené dusičnanmi, pesticídmi a únikom zo silážnych štiav).

Tab. 37: Kvalita povrchových vôd v mikroregiónu obce

Tok - miesto odberu vzorky	Trieda kvality povrchových vôd a určujúce ukazovatele jednotlivých skupín						
	Kyslíkový režim	Základné fyzikálno-chemické ukazovatele	Nutrienty	Biologické ukazovatele	Mikrobiologické ukazovatele	Mikropolutanty	Rádioaktivita
DUNAJ - KOMÁRNO	II	III	II	III	V	IV	I

Poznámka: Povrchové vody sú podľa kvality vody zaradované do 5 tried kvality: I. trieda - veľmi čistá voda, II. trieda - čistá voda, III. trieda - znečistená voda, IV. trieda - silne znečistená voda, V. trieda - veľmi silne znečistená voda

Zdroj: Interné materiály SHMÚ, 2004

V období 2000-2001 bola na záujmovom úseku Dunaja kvalita vody v skupine ukazovateľov kyslíkového režimu zaradená do II. triedy kvality (čistá), v skupine základných fyzikálno-chemických ukazovateľov je kvalita vody v toku na úrovni III. triedy kvality (znečistená), v skupine biologických ukazovateľov zaradená do III. triedy kvality (znečistená), v skupine mikrobiologických ukazovateľov zaradená do V. triedy kvality (veľmi silne znečistená). Na základe mikropolutantov je voda Dunaja na danom úseku

zaradená do IV. triedy kvality (silne znečistená), kým na základe nutrientov zaradená do II. triedy kvality (čistá). Výsledná trieda znečistenia rieky Dunaj je III. trieda (znečistená).

Hodnotenie priestorovej diferenciácie znečistenia podzemných vôd je veľmi ťažké, lebo neexistujú celoplošné a pravidelné merania. Okrem toho sú podzemné vody ohrozené celým radom nekontrolovateľných zdrojov znečistenia, ako sú priesaky z poľných hnojísk, priesaky z nevodotesných žump, negatívne vplyvy poľnohospodárskej chemizácie atď.. Z hľadiska priestorovej diferenciácie sa zóna silne znečistených vôd nachádza v severovýchodnej časti územia. Podzemné vody tejto oblasti sú vysoko mineralizované (od 680 mg/l do 1700 mg/l). Na vysokej mineralizácii sa výrazne podieľajú sírany (650 mg/l), chloridy (130 mg/l), taktiež obsah dusičnanov je zvýšený až na 65 mg/l. Príčinou tohto javu je vysoké zasolenie pôd vplyvom antropogénnej činnosti. K ďalším nevyhovujúcim ukazovateľom kvality podzemnej vody patrí nízke nasýtenie kyslíkom, železo je zvýšené do 2,6 mg/l. Z organických látok boli zistené ropné látky a prítomnosť benzopyrénu. Z pesticídnych látok bol identifikovaný lidan pod medznou hodnotou, avšak jeho prítomnosť potvrdzuje intenzívne poľnohospodárske znečistenie. Sledovaná oblasť pririekovej zóny Dunaja je veľmi zraniteľná a zaťažená poľnohospodárskym znečistením.

Časť riešeného územia je chránenou vodohospodárskou oblasťou. Chránená vodohospodárska oblasť bola stanovená nariadením vlády SR č. 46/1978 Zb. o chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd na Žitnom ostrove, resp. v zmysle § 18 zákona č. 138/73 Zb. o vodách – spadá do nej celé katastrálne územie (SHMÚ, 2005).

Pôda

Ochranu vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a zabezpečenie jej trvalo udržateľného obhospodarovania a poľnohospodárskeho využívania zabezpečuje zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

Z hľadiska kvality poľnohospodárskeho pôdneho fondu disponuje prevažná časť územia najkvalitnejším pôdnym fondom Slovenska. Pôdne pomery riešeného územia sú veľmi priaznivé pre rozvoj poľnohospodárstva, avšak s intenzívnym poľnohospodárstvom dochádza k zvyšovaniu veternej erózie. Kontaminované pôdy sa nenachádzajú v riešenom území. Všetky druhy pôd v rámci poľnohospodárskeho pôdneho fondu v posledných desaťročiach dlhodobým pôsobením intenzifikačných činiteľov (nedoriešené koncovky v chovoch hospodárskych zvierat, veľkoblokový systém hospodárenia na ornej pôde, zjednodušené oševné procesy, chemizácia a mnohé ďalšie aktivity) a všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia utrpeli na kvalite, čiže sa znížila ich prirodzená úrodnosť.

Odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výrobe sa v posledných rokoch prakticky zastavilo. Možno to pripísať dôslednejšiemu uplatňovaniu zákona o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu a utlmeniu stavebnej činnosti. Obmedzená investičná výstavba využívala predovšetkým stavebné pozemky v intravilánoch sídiel.

Vegetácia

Základným právnym predpisom upravujúcim starostlivosť o lesy je zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch. Podľa tohto zákona sú lesy jedným z najväčších bohatstiev našej vlasti, sú jednou zo základných zložiek životného prostredia a poskytujú trvalý zdroj dreva pre priemyselné odvetvia. Lesy ovplyvňujú a zlepšujú podnebie, vodné a pôdne pomery, vytvárajú prirodzené prostredie pre mnohé druhy rastlín a živočíchov, aj ich spoločenstiev, uchovávajú prírodné krásy a sú aj zdrojom zdravia a osvieženia obyvateľstva.

Lesnatosť obce je veľmi nízka. Najviac lesov sa nachádza v okolí rieky Dunaj kde tvoria súčasť pobrežnej vegetácie. Malé enklávy lesov sú zastúpené aj na poľnohospodársky využívannej pôde (s cieľom obmedziť veternú eróziu pôd) a v okolí vodných kanálov. V nasledujúcich rokoch by bolo dobré mierne zvýšiť podiel lesnej vegetácie v riešenom území.

Stupeň poškodenia vegetácie odráža negatívne pôsobenie jednak prírodných faktorov – abiotických (vietor, sneh, námraza, sucho atď.) a biotických (podkôrny hmyz, drevokazný hmyz, hniloby, poľovná zver atď.), ako aj antropogénnych faktorov – pôsobenie znečisteného ovzdušia, vplyv kyslých dažďov atď..

V obci nie sú identifikované žiadne plochy s vážnym poškodením lesnej a nelesnej vegetácie.

Odpadové hospodárstvo

Uznesením vlády Slovenskej republiky z 22.2.2012 bol schválený Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky ako základný koncepčný materiál na postupné plnenie účelu odpadového hospodárstva podľa nových právnych predpisov.

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva SR je najmä odklonenie odpadov od skládkovania, resp. znižovanie množstva odpadov ukladaných na skládky odpadov. K tomu je potrebné zaviesť opatrenia na predchádzanie vzniku odpadov, znižovanie nebezpečných vlastností odpadov a podpora opätovného použitia výrobkov (plány prevencie) a tiež zvýšenie miery zhodnocovania odpadov vrátane energetického zhodnocovania odpadov. POH SR zavádza do praxe hierarchiu odpadového hospodárstva popísanú európskou smernicou o odpadoch. Tá na prvé miesto kladie predchádzanie vzniku odpadov, nasleduje príprava na opätovné použitie, recyklácia, iné zhodnocovanie odpadov a až poslednom mieste je ich zneškodňovanie skládkovaním. Aby bolo možné naplniť ciele Programu odpadového hospodárstva SR, je potrebné efektívne preniesť stanovené opatrenia aj na orgány samosprávy, teda do Programov odpadového hospodárstva krajov resp. Programov odpadového hospodárstva miest a obcí.

Program odpadového hospodárstva obce Zlatná na Ostrove je vypracovaný podľa § 6 zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a tiež v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 310/2013 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch.

V oblasti životného prostredia odpady patria k rozhodujúcim faktorom jeho znečisťovania, pritom odpady nie sú len produktom priemyselnej výroby, ale aj produktom všetkých obyvateľov a poľnohospodárskej činnosti.

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Účelom odpadového hospodárstva v zmysle zákona o odpadoch je predchádzať vzniku odpadov, obmedzovať ich tvorbu, znižovať nebezpečné vlastnosti odpadov a prednostne zabezpečiť zhodnocovanie odpadov pred ich zneškodňovaním. Uvedené činnosti sú zohľadnené v „Programe odpadového hospodárstva obce“. V zmysle tejto deklarácie má obec strategický záujem na znižovaní celkového množstva odpadov a na jeho dôslednej separácii. Obec podporuje u obyvateľov a u právnických osôb a podnikateľov dôslednú separáciu odpadov. Najviac u obyvateľov rodinných domov, vzhľadom na ich vyššiu produkciu biologicky rozložiteľných odpadov, kompostovanie týchto odpadov.

Základným spôsobom zneškodňovania komunálneho odpadu je skládkovanie. Celý objem komunálneho odpadu sa zneškodňuje skládkovaním na skládke odpadov REKO v Iži-

Bokroš, ktorá slúži spolu so skládkou TKO v Okoličnej na Ostrove pre skládkovanie odpadov celého okresu.

Odvoz komunálneho odpadu v obci sa zabezpečuje raz za dva týždne. Obec zabezpečuje separovaný zber skla, textilu, papiera, železa a PET fliaš. Poľnohospodársky charakter obce zodpovedá výskytu najväčšieho množstva odpadov z poľnohospodárstva, záhradníctva a poľovníctva, preto sa obec rozhodla vybudovať kompostovňu a zberný dvor pre širokú škálu odpadov (plasty, kovy, papier, chemikálie, zelený biologický odpad, elektrotechnický odpad).

Riešenie problematiky komunálneho odpadu a nový prístup k odpadom má vplyv na zlepšenie stavu životného prostredia a rast životnej úrovne obyvateľstva.

Financovanie obce, majetková a rozpočtová situácia obce

Podľa zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov, obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov. Vlastné príjmy v rozsahu podľa osobitných predpisov sú a) príjmy z majetku obce a z majetku prenechaného obci do užívania (nájom), b) výnosy z miestnych daní a z miestnych poplatkov, c) podiely na daniach v správe štátu, d) výnosy z pokút uložených za priestupky, e) iné príjmy.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Na plnenie rozvojového programu obce alebo na plnenie inej úlohy, na ktorej má štát záujem, možno obci poskytnúť štátnu dotáciu. Použitie štátnej dotácie je preskúmateľné štátnym orgánom podľa osobitných predpisov.

Obci, ktorej vlastné príjmy nepostačujú na plnenie úloh samosprávy, možno poskytnúť štátnu dotáciu podľa normatívu určeného vládou. Obec môže svoje úlohy financovať aj z prostriedkov združených s inými obcami, so samosprávnymi krajmi a s inými právnickými osobami alebo fyzickými osobami.

Obec si môže na plnenie svojich úloh zriadiť mimorozpočtové peňažné fondy. Na plnenie úloh spoločných pre viac obcí alebo z iného dôvodu môžu obce zriadiť spoločný fond; správu fondu vykonáva rada fondu ustanovená obcami, ktoré fond zriadili, a to podľa dohodnutých pravidiel.

Majetok obce

Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce. Majetok obce slúži na plnenie úloh obce. Majetok obce sa má zveľaďovať a zhodnocovať a vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenšený zachovať. Darovanie nehnuteľného majetku obce je neprípustné, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Majetok obce možno použiť najmä na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce. Majetok obce, ktorý slúži na verejné účely (najmä pre miestne komunikácie a iné verejné priestranstvá), je verejne prístupný a možno ho obvyklým spôsobom používať, ak jeho používanie obec neobmedzila. Majetok obce a nakladanie s ním upravuje zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce

Rozpočet obce, upravený zákonom č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií

obce v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočet obce je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom.

Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv. Rozpočet obce zahŕňa aj finančné vzťahy štátu k rozpočtom obcí [a) podiely na daniach v správe štátu, b) dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy, c) ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok]. Rozpočet obce obsahuje príjmy a výdavky spojené s činnosťou samosprávy, finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, k rozpočtu samosprávneho kraja a finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám.

Príjmy rozpočtu obce

Príjmy rozpočtu obce sú:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu (zákon č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady),
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- c) výnosy z finančných prostriedkov obce,
- d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu (zákon č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov),
- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- i) účelové dotácie z rozpočtu vyššieho územného celku alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov (napríklad zákon č. 369/1990 Zb., v znení neskorších predpisov),
- j) prostriedky z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny účel,
- k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj

- a) prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov,
- b) zisk z podnikateľskej činnosti,
- c) návratné zdroje financovania,
- d) združené prostriedky.

Výdavky rozpočtu obce

Z rozpočtu obce sa uhrádzajú:

- a) záväzky obce vyplývajúce z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi,
- b) výdavky na výkon samosprávnych pôsobností obce podľa osobitných predpisov a na činnosť rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií zriadených obcou,
- c) výdavky na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy podľa osobitných predpisov,

- d) výdavky spojené so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku obce a majetku iných osôb, ktorý obec užíva na plnenie úloh podľa osobitných predpisov,
- e) záväzky vzniknuté zo spolupráce s inou obcou alebo s vyšším územným celkom, prípadne s ďalšími osobami na zabezpečenie úloh vyplývajúcich z pôsobnosti obce vrátane záväzkov vzniknutých zo spoločnej činnosti,
- f) výdavky vyplývajúce z medzinárodnej spolupráce obce,
- g) úroky z prijatých úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí,
- h) výdavky súvisiace s emisiou cenných papierov vydaných obcou a na výdavky na úhradu výnosov z nich,
- i) iné výdavky ustanovené osobitnými predpismi.

Viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov najmenej na tri rozpočtové roky.

Zostavovanie rozpočtu obce vychádza predovšetkým z viacročného rozpočtu, z určeného podielu na výnosoch daní v správe štátu ustanovených osobitným predpisom a zo schválených finančných vzťahov štátneho rozpočtu k rozpočtom územných samospráv. Obec je pri zostavovaní rozpočtu povinná prednostne zabezpečiť krytie všetkých záväzkov, ktoré pre ne vyplývajú z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi. Po skončení rozpočtového roka obec údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracujú do záverečného účtu obce.

Obec vedie účtovníctvo podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve, v znení neskorších predpisov. Ročnú účtovnú závierku obce overuje audítor, ako aj overuje ďalšie skutočnosti ustanovené osobitným zákonom. Postavenie rozpočtu obce, jeho tvorbu a obsah, pravidlá rozpočtového hospodárenia, tvorbu a použitie mimorozpočtových zdrojov, spôsob finančného vyrovnávania medzi obcami, vzťahy k štátnemu rozpočtu a k rozpočtu samosprávneho kraja ustanovujú osobitné zákony (zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

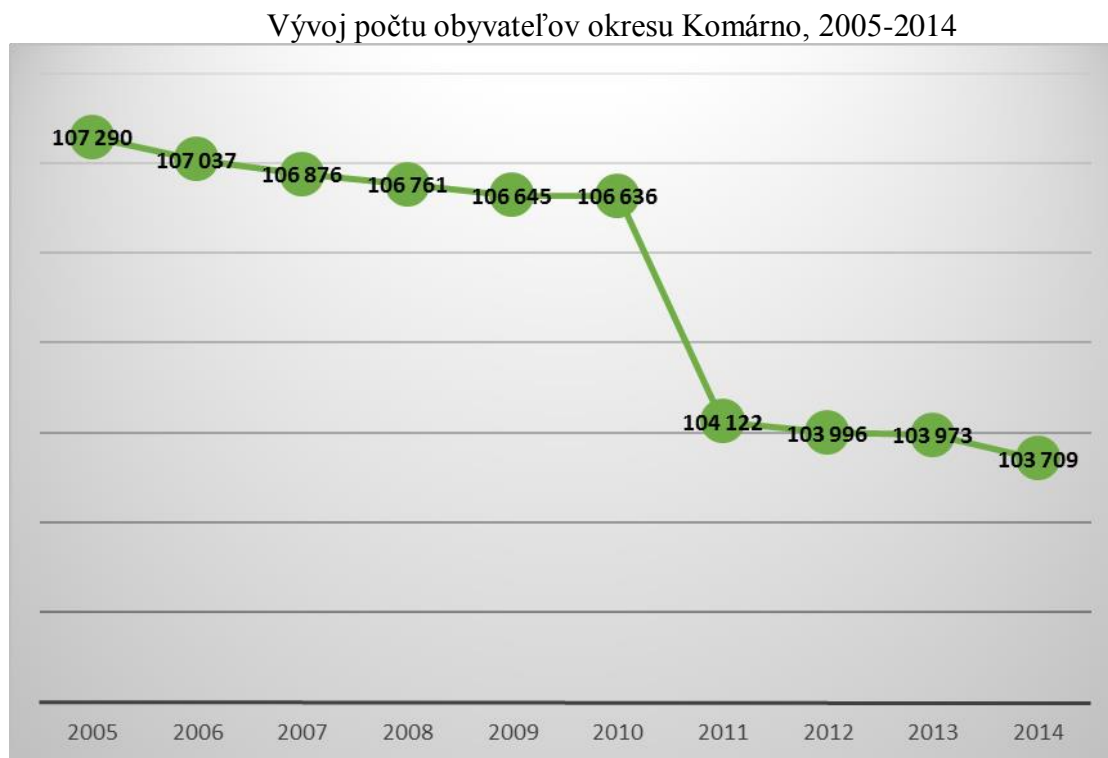
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zlatná na Ostrove na roky 2016-2022

Zhodnotenie obdobia 2005-2014

Formulár č. Ú 6 - Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR																			
v tis. EUR																			
č.	Názov investície - projektu (obec, okres)	Číslo a názov aktivity	Klasifikácia investície (stavby) - triedy	Rok začatia	Ukazovateľ	Cena podľa vykonávacieho projektu		Objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov								
				Rok dokončenia	Merná jednotka	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem fin. prostriedkov	Z toho verejné investície	Štátny rozpočet	Rozpočet samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkr. zdroje	Iné zdroje
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Vybudovanie kanalizácie a čov	A. 1.1 Vybudovanie kanalizácie a čov	1251 - Priemyslené budovy	2014		9 598 012,54	9 598 012,54	2014											
								2015	9 598 012,54					9 118 111,91			ZP prioritná os 1		479 900,63
				2015															
2	Rekonštrukcia a modernizácia areálu pre výuku, výchovy a školstva v Zlatnej na Ostrove	C.1 Rekonštrukcia a modernizácia areálu pre výuku, výchovy a školstva	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	2009		465 490,64	465 490,64	2009	454 401,84				453 729,04						
								2014	11 088,80										
3	Rekonštrukcia športovej haly Móra Kóczána		1265 - Budovy na šport	2010		75 434,38	75 434,38	2010	4 670,38				4 670,38						
								2014	70 764,00				70 764,00						
				2014															
4	Rekonštrukcia domu smútku		1274 - Ostatné budovy	2014		28 969,18	28 969,18	2014	28 969,18				28 969,18						
6	Rekonštrukcia budovy futbalového ihriska		1265 - Budovy na šport	2009		23 119,71	23 119,71	2009	23 119,71				23 119,71						
7	Rekonštrukcia Centrálného skladu pri OcÚ		1274 - Ostatné budovy	2014		22 225,15	22 225,15	2014	22 225,15				22 225,15						
8	Rekonštrukcia budovy Obecného úradu		1220 - Budovy pre administratívu	2010		16 932,02	16 932,02	2010	16 932,02				16 932,02						

A.II Analýza vonkajšieho prostredia

Okres Komárno je okres v Nitrianskom kraji na Slovensku. Má rozlohu 1 100,14 km², žije tu 103 709 obyvateľov (ŠÚ SR, 2015) a priemerná hustota zaľudnenia je 94 obyvateľov na km² (údaje k 31. 12. 2014). Správne sídlo okresu je mesto Komárno. V okrese sa nachádzajú 3 mestá a 38 obcí.

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Prirodzený úbytok obyvateľstva pokračuje, saldo migrácie ale naznačuje pozitívny vývoj, v posledných rokoch v okrese Komárno sa usídlilo viac ľudí, ako sa z neho vysťahovalo. V okrese žije viac žien, ako mužov, čo je podmienené aj strednou dĺžkou života žien o 7 rokov vyššou ako mužov. Vekové zloženie obyvateľstva indukuje v porovnaní s rokom 2005 nárast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku a pokles počtu v ostatných kategóriách.

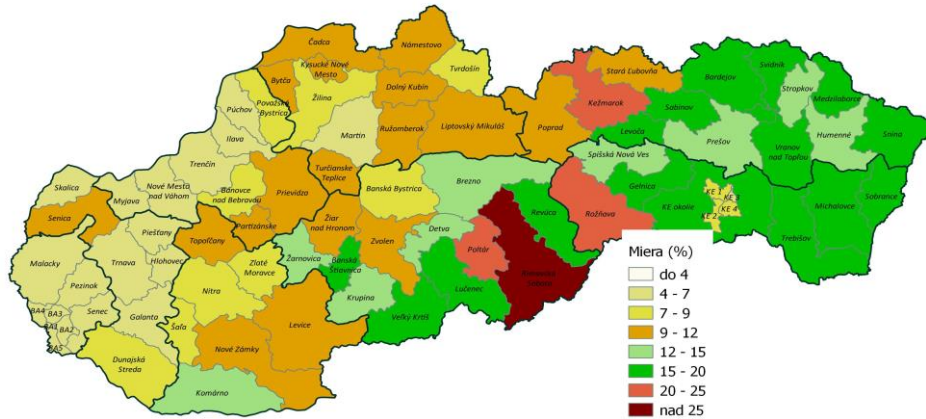
Okres napriek výhodnej geografickej pozícii v trojuholníku troch veľkomiest Viedeň – Bratislava – Budapešť bojuje s vysokou mierou nezamestnanosti.

Tab. 40: Miera evidovanej nezamestnanosti na rôznych úrovniach

Miera evidovanej nezamestnanosti, december 2015, %	
Okres Komárno	13,26
Nitriansky kraj	9,71
Slovenská republika	10,63

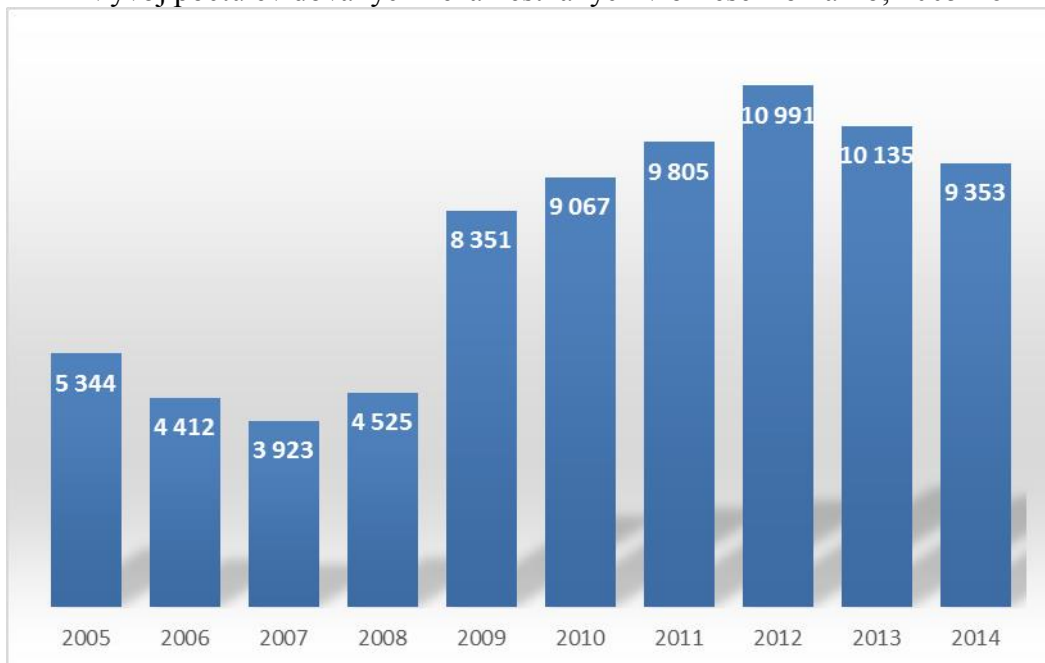
Zdroj: ÚPSVR, 2015

Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch k 31.12..2015

Obyvatelia okresu Komárno dochádzajú za prácou aj do okolitých okresov a do susedného Maďarska. Prihraničný priemyselný park (mesto Komárom) síce ponúka podstatne menej pracovných príležitostí v oblasti výroby spotrebnej elektroniky, mobilných telefónov a komponentov do automobilov, ako to bolo po minulé roky, ale vznikli nové pracovné príležitosti v mestách Győr, Tatabánya, Tata, Mór. Z regiónu Kolárovo si občania našli pracovné uplatnenie vo firme Samsung Galanta, tento zamestnávateľ zabezpečuje dopravu svojich zamestnancov.

Vývoj počtu evidovaných nezamestnaných v okrese Komárno, 2005-2014

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Nepriaznivým sa javí vývoj v štruktúre uchádzačov o zamestnanie podľa dosiahnutého stupňa vzdelania, najmä podľa dĺžky evidencie. Uchádzači vo veku 50 rokov a viac tvoria až 36% všetkých uchádzačov o zamestnanie, sú ťažko umiestniteľní, nakoľko trh práce v regióne vyžaduje flexibilnú pracovnú silu. Zo strany zamestnávateľov je záujem o mladých ľudí, ktorí sa dokážu prispôbiť novým technológiám a častým zmenám vo výrobnom procese.

Priame zahraničné investície v priemere na obyvateľa SR v období 2005 až 2012 vzrástli z úrovne 701 € na 1 782 €, ale okres Komárno je ešte stále investične poddimenzovaný, dlhodobo je hlboko pod celoslovenským priemerom. V Komárňanskom okrese v roku 2012 dosiahli priame zahraničné investície v priemere na obyvateľa 1 782 €, čo predstavuje 22% celoslovenského priemeru, ale iba 0,78% oproti okresu s najvyššou mierou priamych zahraničných investícií.

Štruktúru podnikateľského sektora tvorí hlavne odvetvie ľahkého priemyslu (výroba obuvi, potravinársky priemysel), potom nasleduje obchod a doprava. V okrese Komárno má výrazné zastúpenie aj poľnohospodárstvo. V roku 2013 bolo v okrese 5 092 podnikov. Počet podnikov rastie, čo je podmienené aj prihraničnou polohou okresu, legislatívnymi a daňovými podmienkami výhodnými pre firmy z Maďarska. Počet podnikateľov podnikajúcich ako fyzické osoby od roku 2009 klesá.

Okres Komárno možno charakterizovať ako poľnohospodársky intenzívne využívanú krajinu. Prevládajúcou činnosťou je poľnohospodárska výroba so všetkými jej kladmi a záporami. Priemysel je v okrese zastúpený v menšej miere, nachádza sa tu iba niekoľko väčších podnikov. Obyvateľ okresu Komárno vyprodukoval v roku 2013 v priemere vyše 366 kg odpadu, avšak z toho bolo zhodnotených len necelých 13% odpadu (55 kg/obyvateľa), čo je však o 16 kg zhodnoteného odpadu na obyvateľa viac ako minulý rok.

Tab. 38: Vybrané ukazovatele okresu Komárno

Okres Komárno, Nitriansky kraj	rok			
Vybrané ukazovatele demografického charakteru	2010	2011	2012	2013
Počet obyvateľov k 31. 12. spolu	106 414	103 996	103 973	103 709
Z toho mužov	51 698	50 640	50 707	50 584
Z toho žien	54 716	53 356	53 266	53 125
Predproduktívny vek - EU (0 - 14)	14 090	13 728	13 599	13 464
Produktívny vek - EU (15 - 64)	77 400	75 231	75 011	74 549
Poproduktívny vek - EU (65 - 100+)	14 924	15 037	15 363	15 696
Celkový prírastok obyvateľstva	-222	-126	-23	-264
Saldo migrácie	226	154	336	165
Stredná dĺžka života pri narodení muži	70	70	70	71
Stredná dĺžka života pri narodení ženy	77	78	78	78
Vybrané ukazovatele sociálneho charakteru				
Nezamestnaní spolu	9 067	9 805	10 991	10 135
Miera evidovanej nezamestnanosti spolu	16	18	19	18
Miera evidovanej nezamestnanosti mužov	15	15	17	16
Miera evidovanej nezamestnanosti žien	18	20	22	20
Domový a bytový fond a technická vybavenosť				
Dokončené byty	130	160	266	140

Podiel obyvateľov v domoch napojených na verejnú kanalizačnú sieť	31,3	31,9	34,6	34,9
Podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	84,3	84,5	87	87,5
Vybrané ukazovatele ekonomického charakteru				
Priemerná hrubá nominálna mzda zamestnanca podľa VZ o štruktúre miezd v €	583	636	659	702
Priame zahraničné investície v €	177 061 000	171 557 232	185 303 000	
PZI na obyvateľa v €	1 664	1 650	1 782	
Vybrané ukazovatele organizačnej štruktúry hospodárstva				
Podniky	3 204	3 676	4 303	5 092
Fyzické osoby -podnikatelia	7 973	7 593	7 282	7 193
Životné prostredie				
Produkcia tuhých emisií v t	384	415	416	
Množstvo komunálneho odpadu (kg/obyv.)	388	381	375	366
Množstvo zhodnoteného kom. odpadu (kg./obyv.)	39	56	39	55

STEOP analýza (analýza externého prostredia)

STEOP analýza pomôže získať obraz o sociálnom, technologickom, ekonomickom, ekologickom, politickom a hodnotovom prostredí, ktoré vplývajú na rozvoj obce.

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Starnutie obyvateľstva, rastúci záujem o sociálne služby	Úroveň technológie	Nové trhy	Dobrý stav životného prostredia	Politika vlády SR v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti	Zmena postojov k lokálnemu rozvoju
Zmena životného štýlu, spotrebných zvykov	Dostupná technológia a využívaná technológia	Nové príležitosti v oblasti priemyslu a služieb	Možnosti tvorby životného prostredia	Štandardy na politickej scéne	Organizačná kultúra
Zmeny postojov a správania - aktívny tretí sektor	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Možné finančné zdroje	Politika životného prostredia	Legislatíva	Tímová spolupráca
Móda	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológie	Vplyv daňovej politiky	Podpora obnovy životného prostredia	Zmena vlády ako výsledok volieb	Osobné hodnoty

Operačné programy v rokoch 2014-2020

Slovensko bude čerpať Európske štrukturálne a investičné fondy prostredníctvom 6 základných operačných programov:

- **OP Integrovaný regionálny operačný program (OR IROP)**
- **OP Ľudské zdroje (OP ĽZ)**
- **OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP)**
- **OP Integrovaná infraštruktúra (OP II)**
- **OP Výskum a inovácie (OP VaI)**
- **OP Efektívna verejná správa (OP EVS)**

Samostatným režimom sa budú riadiť programy, ktoré sú implementované na základe špecifických usmernení Európskej komisie:

- **Technická pomoc**
- **Program rozvoja vidieka SR 2014-2020**

Opis základných prioritných osí **Integrovaného regionálneho operačného programu** na obdobie 2014-2020:

- Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch
- Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám
- Prioritná os č. 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch
- Prioritná os č. 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie
- Prioritná os č. 5: Miestny rozvoj vedený komunitou

Stratégia Operačného programu **Ľudské zdroje** vychádza z Národného programu reforiem SR, ktorý definuje opatrenia na posilňovanie ekonomického rastu a zamestnanosti Slovenskej republiky. Tieto opatrenia prispievajú k naplneniu národných cieľov, ktoré sú v súlade so stratégiou Európa 2020. V oblasti vzdelávania, zamestnanosti a sociálneho začlenenia boli pre Slovenskú republiku zadefinované nasledujúce ciele:

- zlepšiť kvalitu základného vzdelávania, najmä zvýšením úrovne znalostí a zručností žiakov na priemerný počet bodov 505 v prieskume OECD – PISA 2018 (v roku 2012 472 bodov),
- dosiahnuť, aby najmenej 40% ľudí vo veku 30 – 34 rokov malo ukončené vysokoškolské alebo ekvivalentné vzdelanie (v roku 2011 23,4%),
- udržať podiel ľudí, ktorí predčasne ukončujú školskú dochádzku, pod 6% do roku 2020 (v roku 2013 6,3%),
- zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov vo veku 20 – 64 rokov na 72% do roku 2020 (zo 65% v rokoch 2011 a 2012),
- znížiť podiel populácie ohrozenej chudobou a sociálnym vylúčením na 17,2% do roku 2020 (z 20,5% v roku 2012).

Opis základných prioritných osí Operačného programu Ľudské zdroje na programové obdobie 2014 – 2020:

- Prioritná os 1: Vzdelávanie
- Prioritná os 2: Zamestnanosť
- Prioritná os 3: Sociálne začlenenie
- Prioritná os 4: Integrácia marginalizovaných rómskych komunít
- Prioritná os 5: Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

Globálnym cieľom **Operačného programu Kvalita životného prostredia** je podporiť trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov, zabezpečujúce ochranu životného prostredia, aktívnu adaptáciu na zmenu klímy a podporu energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva.

Opis základných prioritných osí Operačného programu Kvalita životného prostredia na obdobie 2014 – 2020:

Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry

Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami

Prioritná os 3: Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy

Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch

Opis 7. opatrenia **Programu rozvoja vidieka SR** na obdobie 2014-2020:

Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach

A.III Zhodnotenie súčasného stavu územia

Vyhodnotenie prieskumu verejnej mienky

Prieskum verejnej mienky bol vykonaný v roku 2015. V rámci prieskumu bola oslovená každá domácnosť obce Zlatná na Ostrove. Vyplnením krátkeho dotazníka občania mohli vyjadriť svoj názor, napísať svoje pripomienky, návrhy k plánu budúceho rozvoja obce s cieľom zlepšenia kvality života v obci. Občania mali možnosť vyplniť dotazníky elektronicky alebo papierovou formou, boli oznámení o prieskume v miestnych médiách a na stretnutiach. Pre starších občanov boli rozdane vytlačené dotazníky pomocou obecných úradov, mladí to vyplnili väčšinou elektronicky. Občania vyplnené dotazníky mohli odovzdať na obecnom úrade.

V rámci prieskumu sme položili 13 otázok, v ktorých sme občanov žiadali na vyjadrenie názorov na súčasnú situáciu a o návrhy na riešenie aktuálnych problémov. Skupina otázok na prípravu problémovej analýzy sa týkala konkrétnych návrhov na zlepšenie života v nasledujúcich oblastiach:

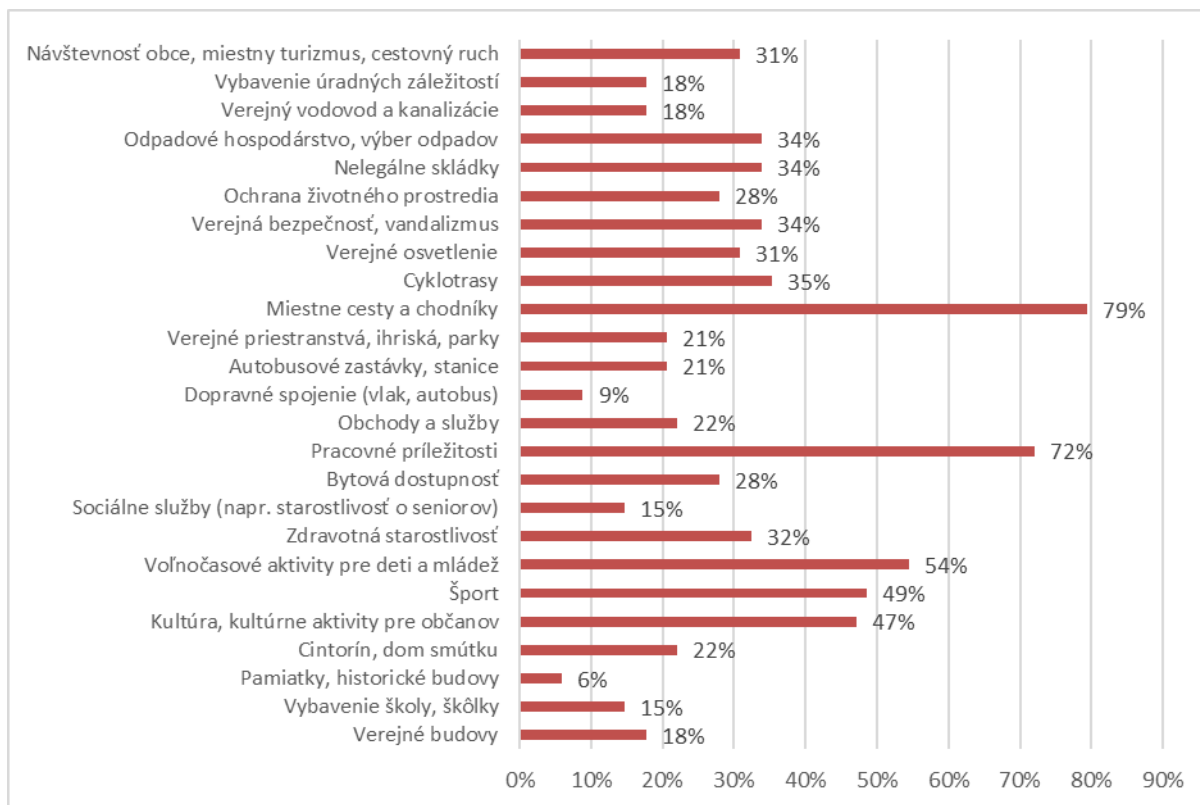
- rozvoj hospodárstva
- verejné služby (školsťvo, zdravotníctvo, sociálne veci)
- využitie voľného času (možnosti športovania, zábavy a kultúrneho vyžitia)
- ochrana životného prostredia
- infraštruktúra

Analýza respondentov

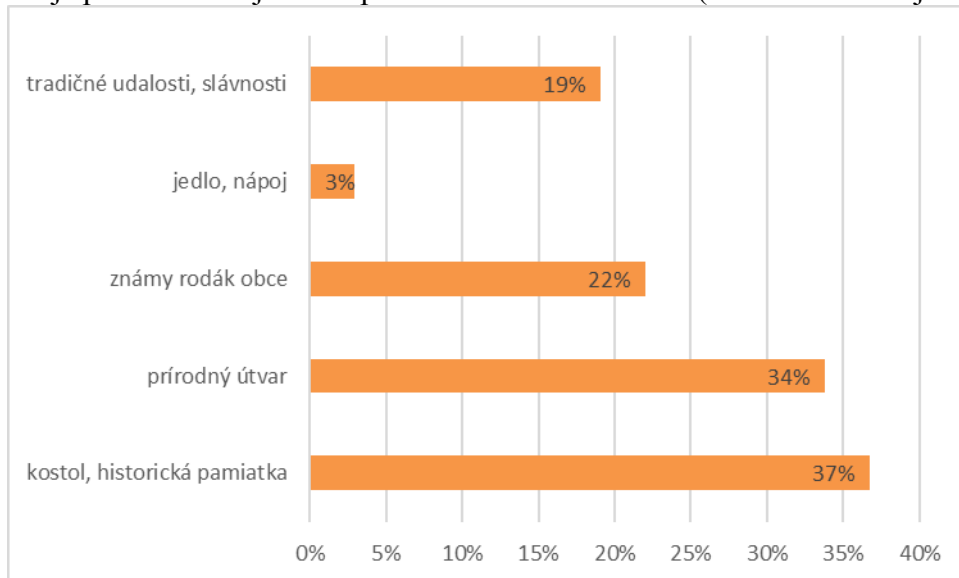
Dotazník vyplnilo 68 respondentov.

Parametre respondentov		
	Absolútne	Percentuálne
Pohlavie		
žena	38	56%
muž	30	44%
Vek		
do 20 rokov	8	12%
21-30 rokov	31	45%
31-40 rokov	19	28%
41-50 rokov	5	7%
51-60 rokov	3	4%
nad 60 rokov	2	3%
Ekonomická pozícia		
zamestnanec	41	60%
podnikateľ	8	12%
študent	11	16%
dôchodca	2	3%
nezamestnaný	3	4%
iná	3	4%

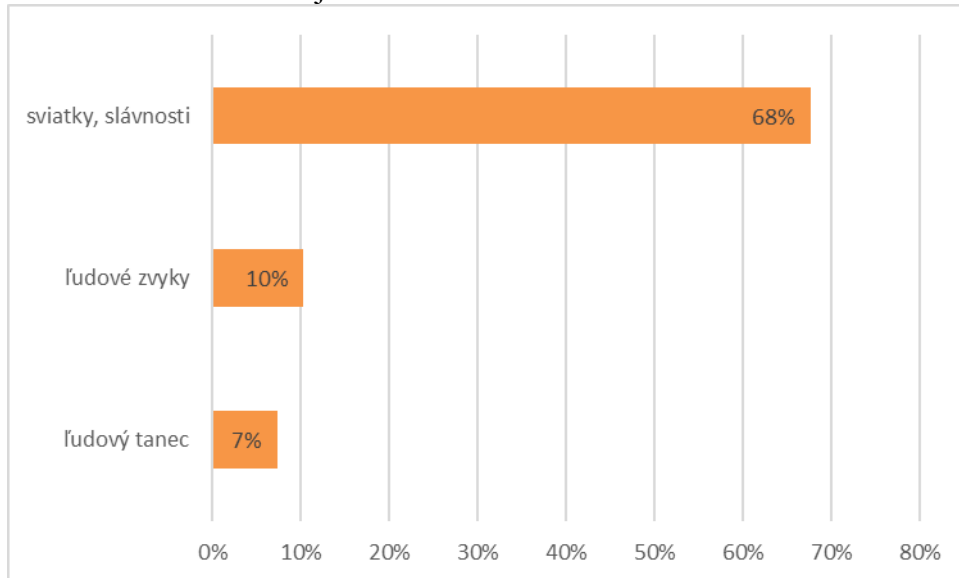
V prvej otázke sme sa pýtali, ktoré zo zadaných oblastí je podľa názoru respondentov potrebné v obci čo najskôr riešiť a rozvíjať.

Čo je podľa Vás najväčšou pozoruhodnosťou v obci? (Môžete uviesť aj viac možností.)

Aké tradície sa udržiavajú v obci?

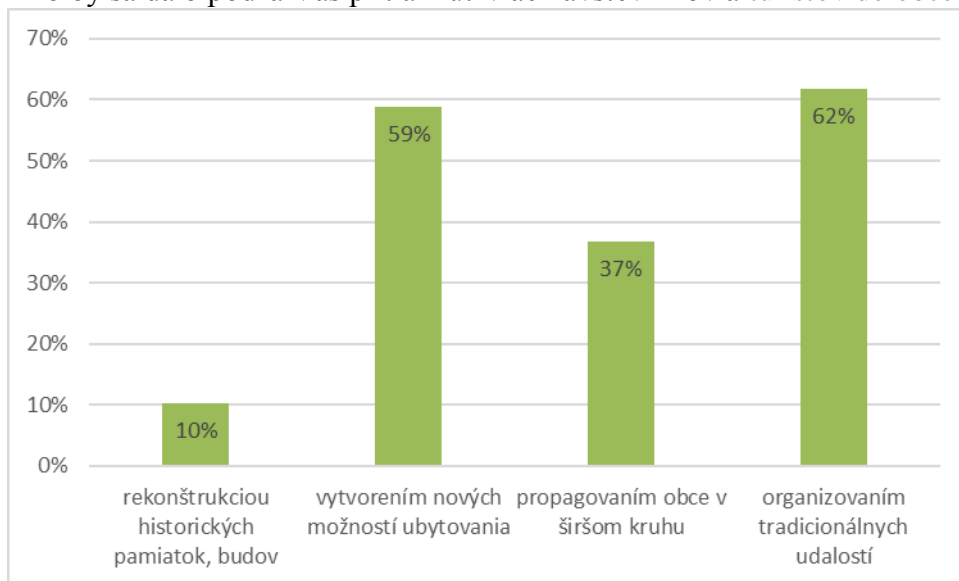
Aké ľudové remeslá sa zachovali a pestujú sa na vysokej úrovni v obci?

ručné práce, vyšívanie, háčkovanie
rybolov
poľnohospodárstvo
stolárstvo
včelárstvo
lukostreľba

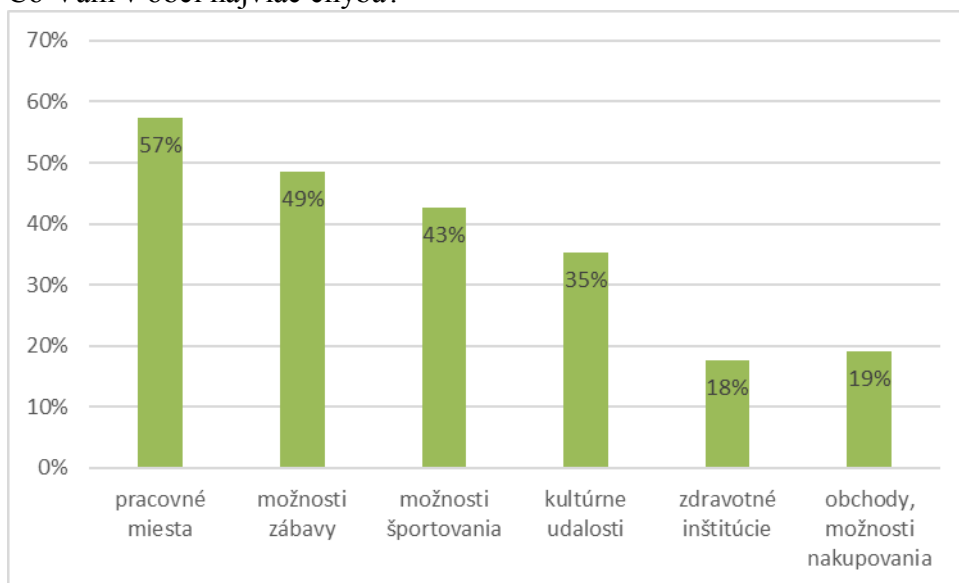
Aké obchody a služby v obci Vám chýbajú?

lekár, zubár, detský lekár
bankomat, polícia
obchod s bio výrobkami, drogéria, papierníctvo, elektronika, textil
reštaurácia, pizzeria
miestny trh, eko centrum
pracovné príležitosti

Ako by sa dalo podľa Vás pritiahnúť viac návštevníkov a turistov do obce?

Čo Vám v obci najviac chýba?

Vaše námety, poznámky na zlepšenie života v obci:

lekári
zrušiť ilegálne skládky, silektovaný zber odpadu
voľnočasové aktivity pre mládež
chodníky, verejné osvetlenie

V odpovediach prevládala nespokojnosť s možnosťami trhu práce, občania sa sťažovali na vysokú mieru nezamestnanosti. Ďalej sa im nepáčil technický stav ulíc, budov a zariadení, nedostatok služieb a nedostatočná infraštruktúra. Infraštruktúra kvôli zlým

miestnym cestám a chodníkom. Veľkú skupinu tvorili nedostatočné služby. Veľmi zlú mienku sme zistili o stave zdravotníctva.

Rozvoj hospodárstva respondenti predstavujú predovšetkým vytvorením miestnych pracovných príležitostí. Z tohto hľadiska sú často pomenované aj konkrétne skupiny, hlavne matky s mladými deťmi a mládež. Často sa vyskytuje aj podpora malých podnikateľov – napr. vytvorením priestorov v prázdnych obecných budovách. Objavila sa široká škála návrhov na rozvoj cestovného ruchu – ubytovanie, služby, využitie blízkosti termálnych kúpalísk, výstavba cyklotrás, využívanie chránených území, zriadenie prístavu na Dunaji. Napriek zmenám v posledných rokoch sú návrhy aj na zabezpečenia výkupu poľnohospodárskych produktov od malých producentov.

SWOT analýza obce

SWOT analýza poskytuje celostný pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno presnejšie definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by využitovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať. Z tohto dôvodu nie je vhodné jej členenie podľa sektorov.

Okrem analýz stavu daného územia je predmetom záujmu aj okolité prostredie, indukujúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza člení na analýzu interného prostredia a analýzu externého prostredia.

Podľa povahy sledovaných javov sa v SWOT analýze rozlišujú pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory indukujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity.

Analýza rozvojového potenciálu obce Zlatná na Ostrove formou SWOT analýzy je spracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce. Analýza sa dotýka 4 oblastí:

- 1.** Poloha, prírodné pomery, životné prostredie
- 2.** Ľudské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra
- 3.** Hospodárstvo, ekonomický rozvoj
- 4.** Bytový fond, technická infraštruktúra.

Poloha, prírodné pomery, životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • dobrá geografická poloha vzhľadom k rozvojovým pólom Bratislava, Gyor, Nitra, Nové Zámky, Komárno, • dobrá geografická poloha vzhľadom k dopravnému koridoru Dunaj • prítomnosť železničnej trate • katastrom obce prechádza cesta 1/63 • katastrom prechádzajúca dunajská cyklotrasa • blízkosť štátnej hranice s Maďarskom a hraničných priechodov • rozvinutá cezhraničná spolupráca s prihraničnou obcou Ács • členstvo v euroregióne Váh-Dunaj-Ipeľ, a v mikroregiónoch Dolného žitného ostrova a Most priateľstva • prirodzená spádovitosť obce k rozvojovému pólu Komárno • veľmi priaznivé prírodné podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva, agroturizmu a cestovného ruchu a bývania • prítomnosť geotermálnej vody v k.ú. obce • vysoká kvalita ornej pôdy • prítomnosť lužných lesov • prírodné lokality s významnými estetickými a biologickými hodnotami • existencia vodných plôch • dobrá kvalita živ. prostredia 	<ul style="list-style-type: none"> • vysoký podiel ornej pôdy na úkor lesných a trv. trávnych porastov - intenzívne využívaná poľnohospodárska pôda (veľké bloky parciel ornej pôdy) • existencia lokálnych zdrojov znečistenia zložiek životného prostredia (divoké skládky odpadu, vypúšťanie močovky do okolitej prírody) • nedostatočné využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie • chýbajúci vodovod do osady Veľký Lél
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • zintenzívnenie cezhraničnej spolupráce, ako aj spolupráce s okolitými obcami • využitie prírodného potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu • možnosť čerpania podpory so štrukturálnych fondov EÚ, envirofóndu • zvýšenie ekologickej stability územia – uplatnenie princípov trvalo udržateľného rozvoja v ďalšom rozvoji územia • realizovanie projektov zameraných na zlepšenie stavu životného prostredia vo všetkých jeho zložkách, vybudovanie kanalizácie a ČOV • nadviazanie nových partnerských vzťahov • využitie alternatívnych zdrojov energie • napojenie časti Veľký Lél na vodovod z Komárna 	<ul style="list-style-type: none"> • stagnácia už nadviazanej lokálnej, regionálnej, ako aj medzinárodnej spolupráce, resp. nenadviažu sa nové partnerské vzťahy • znižovanie ekologickej stability krajiny v dôsledku intenzívneho sa stresových faktorov • pokračujúci trend devastácie krajiny divokými skládkami komunálneho odpadu • výrub vetrolamov a alejí • poľnohospodárska výroba – vysoká chemizácia

Ludské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • multikulturálny ráz obyvateľstva (prítomnosť maďarskej národnosti) a dobré skúsenosti s multietnickým spolužitím • zvyšujúci sa záujem o bývanie v obci • pracovné príležitosti v blízkych priemyselných parkoch • záujem väčšiny nezamestnaných nájsť si prácu • dobrá vybavenosť obce s kultúrnymi, vzdelávacími športovými zariadeniami • dobrá spolupráca obecného zastupiteľstva s aktérmi lokálneho života • angažovanosť obce o spoluprácu s ďalšími obcami v riešení spoločných problémov • potenciál nových zdrojov zamestnanosti v sektore služieb a malého a stredného podnikania • obnovený kultúrny dom • prítomnosť športovej haly 	<ul style="list-style-type: none"> • nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva • starnúce obyvateľstvo • vysoká úmrtnosť obyvateľstva • nevyhovujúca vzdelanostná úroveň obyvateľstva - nízky podiel obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním • nevyhovujúci stav športovej haly • existencia ťažko zamestnateľnej skupiny obyvateľstva – existencia marginálnych skupín (rómovia, ľudia s nízkym vzdelaním) • nedostatok pracovných príležitostí v obci • chýbajúci detský park a oddychová zóna
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj agroturizmu a cestovného ruchu obnovenie a rozvíjanie tradičných remesiel - tvorba nových pracovných miest • podpora projektov pre vytváranie pracovných miest • projekty podpory zamestnanosti v rámci využitia možností EU fondov • rozvoj celoživotného vzdelávania ako záruky rozvoja adaptability pracovnej sily • zvýšenie starostlivosti o starých obyvateľov obce • rekonštrukcia bývalej družiny nad školskou jedálňou • rekonštrukcia centra obce, zriadenie detského parku a oddychovej zóny • rozvoj priemyslu v obci • organizácia kultúrnych a športových podujatí • rekvalifikácia dlhodobo nezamestnaného obyvateľstva 	<ul style="list-style-type: none"> • pretrvávajúca nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva a výraznejšie starnutie populácie • odchod mladých a vzdelaných ľudí z obce z dôvodu chýbajúcich perspektív v obci, ako aj v jej mikropriestore • apatia nezamestnaných - pasívne zotrvávanie v sociálnej sieti • rast marginalizácie, vytlačanie čoraz väčšieho počtu rizikových skupín účastníkov z trhu práce a prehĺbenie sociálnej exklúzie • nedostatok finančných prostriedkov na skvalitnenie kultúrno-spoločenskej infraštruktúry obce • nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnej infraštruktúry • nezáujem obyvateľstva o kultúru a šport

Hospodárstvo, ekonomický rozvoj

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • tradícia poľnohospodárstva • priaznivé podmienky pre multifunkčné poľnohospodárstvo • prítomnosť kultúrnych pamiatok a prírodných lokalít pre rozvoj cestovného ruchu • dobré podmienky pre rozvoj cykloturizmu • krásny vzhľad krajiny - vysoký potenciál pre rozvoj cestovného ruchu – veľmi dobré podmienky pre rozvoj cykloturistiky a agroturistiky • spolupráca s RRA Komárno 	<ul style="list-style-type: none"> • nízka efektívnosť poľnohospodárskej výroby • zastaranosť technického vybavenia, strojov a zariadení v poľnohospodárskych podnikoch – nedostatočná kapitálová vybavenosť agropodnikov • nízka úroveň materiálno-technickej základne pre rozvoj cestovného ruchu • chýbajúca prepojenosť poľnohospodárskej prvovýroby so spracovateľským priemyslom • absencia priemyselnej výroby • slabo rozvinutý cestovný ruch • malá podpora rozvoja malého a stredného podnikania • nízka propagácia obce, chýbajúca www stránka obce
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj rybárstva, agroturistiky, malého a stredného podnikania • vybudovanie služieb vidieckej turistiky a agroturistiky • rozvíjanie zariadení na športovo-telovýchovnú činnosť • rozšírenie a skvalitnenie ubytovacej kapacity v obci • rozvoj spolupráce subjektov hospodárskeho života • efektívne využitie podporných programov na rozvoj poľnohospodárstva a vidieka • vytvorenie informačného systému o cestovnom ruchu obce • organizácia letných náučných táborov • využívanie poľnohospodárskeho odpadu na tvorbu biomasy 	<ul style="list-style-type: none"> • znehodnocovanie prírodného potenciálu územia • nerozvíjanie marketingu územia a úrovne poskytovaných služieb cestovného ruchu • nedoriešenie vlastníckych vzťahov k pôde • nízky záujem zahraničných investorov o územie • nedostatok externých investícií ako aj inovácií v miestnych podnikoch

Bytový fond, technická infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • prítomnosť materskej a základnej školy v obci • dobrá úroveň poskytovania zdravotnej starostlivosti • dobrý základ technickej infraštruktúry (plynovod, vodovod) • dobré pokrytie obce GSM signálom • dostupnosť širokopásmového internetu	<ul style="list-style-type: none"> • zlý technický stav miestnych komunikácií • dopravná preťaženosť obce na št. ceste I/63 • chýbajúca kanalizácia a ČOV • chýbajúca dočasná skládka odpadu • nevybudovaná Dunajská cyklistická cesta • chýbajúca dopravná prepojenosť s obcou Ács • slabá internetizácia obce
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • vybudovanie kanalizácie a ČOV • vybudovanie ekodvoru • rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií • výstavba chodníkov a cyklotrasy • rozvoj bývania v obci • vytvorenie podmienok pre rozvíjanie a skvalitnenie bytového fondu obce • vyčlenenie parciel na výstavbu rodinných domov • zvýšenie starostlivosti o starých ľudí	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok finančných prostriedkov na ďalšie skvalitnenie technickej infraštruktúry • nerozšírenie kanalizácie • zhoršenie kvality miestnych komunikácií z dôvodu nedostatku financií na ich údržbu

Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

V snahe dosiahnuť čo najvyššiu mieru adresnosti rozvojového programu sú identifikované kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja obce. Tieto sú determinované výsledkami SWOT analýzy, pričom slabé stránky a ohrozenia sa koncentrujú do tzv. disparít a silné stránky vrátane príležitostí vystupujú ako potenciálne faktory budúceho rozvoja obce zmierňujúce, resp. eliminujúce identifikované kľúčové disparity.

Kľúčové disparity obce Zlatná na Ostrove:

- chýbajúci vodovod do osady Veľký Lél
- chýbajúca dočasná skládka odpadu
- nízka kvalifikácia obyvateľstva
- málo pracovných príležitostí
- odchod obyvateľstva z obce do okolitých miest
- nízky záujem obyvateľstva o šport a kultúru
- nízka propagácia obce

Hlavné faktory rozvoja obce Zlatná na Ostrove:

- ✓ rozvoj poľnohospodárstva, priemyselnej výroby
- ✓ rozvoj cestovného ruchu napojením obce na dunajskú cyklotrasu, rozvojom infraštruktúry cestovného ruchu
- ✓ rozvoj cezhraničnej a mikroregionálnej spolupráce
- ✓ zvyšovanie kvality bývania
- ✓ zvyšovanie zamestnanosti v obci
- ✓ alternatívne zdroje energie

B – STRATEGICKÁ ČASŤ

Obec Zlatná na Ostrove je charakteristická bohatým kultúrnym a prírodným dedičstvom, priaznivými pôdno-klimatickými podmienkami, lokalizačnými predpokladmi rozvoja cestovného ruchu a cezhraničnej spolupráce s Maďarskom a významným potenciálom kultúrnych, sociálnych, zdravotníckych a vzdelávacích zariadení. Nevhodná štruktúra výroby a zastaralé technológie sa odzrkadľujú v neschopnosti uplatnenia sa na trhoch a rastom nezamestnanosti.

Cieľom rozvoja obce by malo byť dosiahnutie trvalo udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, s dôrazom na využitie miestnych zdrojov, pri súčasnom rešpektovaní limitov a zachovaní rovnováhy v jednotlivých zložkách života a životného prostredia.

Rozvoj obce by sa mal na základe analýzy jednotlivých geografických charakteristík zamerať na rozvoj v 6 oblastiach:

- ochrana životného prostredia a rozvoj technickej infraštruktúry
- rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka
- ľudské zdroje a sociálna infraštruktúra
- priemysel a služby
- rozvoj zahraničnej spolupráce

Ochrana životného prostredia a rozvoj technickej infraštruktúry

Úlohou ochrany životného prostredia je zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj. Treba sa zamerať na zlepšenie starostlivosti o životné prostredie, znižovanie zaťaženia životného prostredia a budovanie environmentálnej infraštruktúry. Podporovať environmentálnu výchovu detí predškolského a školského veku i širokej verejnosti.

Odstránením divokých a nelegálnych skládok odpadu, ako aj vybudovaním splaškovej a dažďovej kanalizácie by sa znížila zaťaženosť životného prostredia, tiež by sa zvýšila ochrana vodných zdrojov a kvalita pitnej vody. Čistotu povrchových vôd zaistiť napojením obce na kanalizačnú sústavu a ČOV. Zvýšenie kvality vôd je potrebné zosúladiť so štandardami EÚ, pre zabezpečenie zdravotne nezávadnej pitnej vody pre obyvateľstvo a na poľnohospodárske účely. Rekonštrukcia a údržba odvodových sietí by mala zabezpečovať znižovanie strát rozvodmi vody. Zabezpečiť aj dostatočný objem kvalitnej pitnej vody s povrchových a podzemných zdrojov a jej dodávku technicky dokonalými verejnými vodovodmi aj do osady Veľký Lél a využívať nové trendy v opätovnom využívaní odpadových vôd.

Predchádzať vysokej produkcii všetkých druhov odpadov, minimalizovať produkciu odpadov, vytvoriť objektívnu mieru kontroly tvorby odpadov. Materiálové a energetické zhodnocovanie odpadov má prednosť pred likvidáciou odpadu spaľovaním a skládkovaním, pretože napĺňa stratégiu trvalo-udržateľného rozvoja. V obci treba vybudovať dočasnú skládku odpadov - ekodvor, kde by sa triedil a odkiaľ by sa odvážal na väčšie skládky. Keďže obec je poľnohospodársky orientovaná a je pomerne veľké množstvo odpadu práve takéhoto charakteru, bolo by výhodné vybudovať kompostáreň, kde by sa tento odpad uskladňoval a ďalej spracovával.

Verejnú osvetlenie si tiež vyžaduje rekonštrukciu, pretože je už zastaralé a neefektívne.

Rozvoj poľnohospodárstva a rozvoj vidieka

Osídlenie vidieka a celý vidiecky priestor majú nezastupiteľný spoločenský, kultúrny, ekologický a hospodársky význam. V súčasnosti zaznamenávame pozitívnejší prístup k vidieckemu priestoru so zreteľom na jeho trvalo udržateľný rozvoj, obnovu a ochranu hodnôt vidieka.

Poľnohospodárstvo tvorí rozhodujúcu zložku ekonomiky obce a určitá časť poľnohospodárov aj napriek vysokému produkčnému potenciálu poľnohospodárskej pôdy vykazuje nízku úroveň hospodárenia. Čo spôsobuje najmä dovoz zo zahraničia, nízke nákupné ceny poľnohospodárskych výrobkov a vysoké náklady na ich produkciu. V budúcnosti sa očakáva, že hospodárenie na pôde bude náročné z hľadiska produktivity výrobných faktorov, konkurencieschopnosti, schopnosti výrobcov pružne reagovať na zmeny v dopyte, ako aj v schopnosti podnikov udržať krok s technickým a technologickým pokrokom. Z tohto dôvodu je potrebné urýchlene zabezpečiť usporiadanie vlastníckych vzťahov k pôde a regulovať intenzifikáciu výroby v tých odvetviach, kde by mohlo dôjsť k hromadeniu zásob v dôsledku preplnenia trhu.

V obci sa treba zameriavať na dosiahnutie trvaloudržateľného rozvoja poľnohospodárstva a zvyšovanie životnej úrovne obyvateľov obce, aby sa zabránilo odlivu obyvateľov do mesta. V oblasti poľnohospodárstva by sa mal rozvoj zamerať na zavádzanie nových technológií a prvkov riadenia, zvyšovanie kvality poľnohospodárskych produktov, racionalizáciu využívania poľnohospodárskeho potenciálu, treba znižovať chemizáciu. Keďže je v katastri obce pomerne vysoký stupeň pôsobenia veternej erózie na pôdu, treba sa zamerať na výsadbu vetrolamov a alejí, ktoré by bránili odnosu kvalitnej pôdy z veľkých plôch.

Kataster obce má tiež výhodné podmienky pre rozvoj agroturistiky a vidieckeho cestovného ruchu, preto by sa v oblasti cestovného ruchu mala zamerať na budovanie, údržbu a obnovu turistickej infraštruktúry, propagáciu a prezentáciu obce. Obec by sme mali propagovať na rôznych veľtrhoch cestovného ruchu, výrobou suvenírov a brožúr o obci, a tiež poskytovať informácie o obci prostredníctvom internetu. Napojením obce na Podunajskú cyklotrasu a vyváženým využívaním prírodných, historických a kultúrnych hodnôt by sme mohli vytvárať podmienky pre posilnenie návštevnosti obce. Intenzívnejšie využívanie potenciálu cestovného ruchu v obci môže generovať nové možnosti získavania finančných prostriedkov využiteľných v území obce a vyvolať indukované efekty prejavujúce sa aj vo sfére rozvoja zamestnanosti a malého podnikania.

Poľnohospodársky odpad biologického pôvodu by sa mohol využívať na výrobu bioenergie.

Priemysel a služby

V tejto oblasti je cieľom vytváranie kvalitných podmienok na podnikanie v rôznych odvetviach priemyslu a služieb, rešpektujúcich kvalitné životné a prírodné prostredie. Treba sa zamerať na vytvorenie priaznivého a partnerského podnikateľského prostredia a zvýšenie konkurencieschopnosti miestnej podnikateľskej sféry. Podporiť malé a stredné podniky obce, rozvoj investícií. Materiálna podpora inovačných procesov, ale hlavne nehmotných faktorov pôsobiacich pozitívne na rozvoj malých a stredných podnikov je momentálne nedostatočná, preto je potrebné rozvoj nehmotných faktorov podporiť ako na strane malých a stredných podnikov, tak i na strane vzdelávania, výskumu a vývoja.

Ustanovením profesijných združení by sa umožnilo živnostníkom a malým a stredným podnikateľským subjektom uplatňovať podporu vzájomnej pomoci a spolupráce.

V tejto oblasti by sme sa mali zamerať aj na riešenie problémov rozvoja perspektívnych podnikateľských subjektov v odvetví priemyslu, ktorých konkurencieschopnosť je v rámci jednotného trhu EÚ bez realizácie reštrukturalizácie ohrozená. Do obce by sme mali pritiahnuť investorov, ktorí by nevyužitú priemyselnú oblasť v areály bývalých bankých stavieb využili ako aj pozemky určené na výstavbu priemyselného parku. Rozvojom priemyslu by vznikli možno pre zamestnanie nielen obyvateľom obce Zlatná na Ostrove, ale tiež obyvateľom okolitých obcí. Areál bývalých bankých stavieb je výhodný pre investorov najmä preto, že je napojený na železničnú trať, leží v okrajovej časti obce a má vybudovanú technickú infraštruktúru.

Ľudské zdroje a sociálna infraštruktúra

Vek obyvateľstva obce sa zvyšuje, index starnutia sa v priebehu posledných piatich rokov zvýšil zo 104 v roku 2000 na 131 v roku 2005. Z hľadiska celkového pohybu obyvateľstva v obci zaznamenávame úbytok obyvateľstva, preto treba vytvárať vhodné podmienky pre udržanie mladých ľudí a rodín v obci.

Vzdelanostná úroveň obyvateľstva je jeden zo základných faktorov celkovej atraktivity regiónu pre jeho rozvoj. Vzdelávací systém v súčasnosti v malej miere podporuje možnosť ďalšieho učenia a rozvoj princípu celoživotného vzdelávania. Väčšina obyvateľstva v obci má ukončené stredné vzdelanie 45 % a 16 % obyvateľov má ukončené základné vzdelanie. V obci treba zrekonštruovať a zmodernizovať školské zariadenia s ohľadom na zlepšenie kvality vzdelávania a prístupu k vzdelaniu, zamerať sa na rozvoj a skvalitňovanie možností vzdelávania. Organizáciou rôznych táborov a krúžkov podporovať záujmové aktivity s dôrazom na rozvoj kreativity, zručnosti a osobnosti mladej generácie. Vytvoriť podmienky pre lepšiu spoluprácu školy a rodiny, školských a mimoškolských organizácií so zámerom na preventívnu výchovu v oblasti CO, PO, BOZP, drogová závislosť.

Zlúčením materskej a základnej školy a prestavbou pavilónu MS by sa znížili výdavky na prevádzku.

Obec by sa mala zamerať na prispôsobovanie pracovnej sily trhu práce a rozvoj programov podporujúcich prioritne dlhodobo nezamestnaných a osobitné skupiny nezamestnaných /zdravotne ťažko postihnutých, ženy po materskej dovolenke.../.

Treba zabezpečiť zníženie percenta sociálne ohrozených a odkázaných obyvateľov obce. Zlepšiť sociálnu starostlivosť a služby pre marginalizované skupiny a deti a podporovať sociálne zapojenie nezamestnaných. Obec by mala vytvoriť rôzne rekvalifikačné kurzy pre týchto obyvateľov zamerané na prácu s informačnými technológiami a cudzie jazyky.

Postupne treba zvyšovať kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti, zvyšovať štandard zdravotníckych zariadení – dosiahnuť maximálny možný pokrok v efektívnosti a kvalite poskytovania zdravotníckej starostlivosti, čím sa zvýši kvalita života a spokojnosť občanov. Zvýšiť zdravotné povedomie občanov. K zlepšeniu možností voľno-časových športových aktivít detí, mládeže a dospelých podporujúcich zdravý životný štýl by určite prispela výstavba detského parku, prípadne oddychovej zóny, kde by svoj voľný čas mohli aktívne tráviť obyvatelia obce.

Pre zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce treba vytvárať optimálne podmienky pre rozvoj kultúry, všestranne podporovať všetky oblasti kultúrneho života a

poskytovať platformu pre vzájomnú komunikáciu a koordináciu významných podujatí. Treba organizovať rôzne kultúrne podujatia a naučiť ľudí vážiť si kultúru a navštevovať tieto podujatia.

Vytvoriť podmienky pre kvalitné bývanie reagujúce na potreby a požiadavky obyvateľov obce a potenciálnych budúcich obyvateľov výstavbou nájomných bytov a vyčlenením nových pozemkov pre výstavbu rodinných domov.

Rozvoj zahraničnej spolupráce

Od roku 1999 je obec súčasťou **Združenia obcí Most priateľstva**, a Euroregiónu Váh-Dunaj-Ipeľ. Dňa 23. októbra 2003 obec nadviazala partnerský vzťah v oblasti zachovávanía kultúrneho dedičstva, hospodárskej pomoci a kultúry s obcou Ács z Maďarskej republiky. Členstvo v týchto združeniach majú v súčasnosti pre obce veľký význam pri čerpaní podpory na regionálny rozvoj z fondov Európskej únie.

Rozvoj zahraničnej spolupráce so združenou obcou Ács (Maďarsko), ako spolupráca v rámci **Euroregiónu Váh-Dunaj-Ipeľ** napomôže rozvoju hospodárstva obce.

V rámci dostupných legislatívnych a ekonomických stimulačných nástrojov pre realizáciu projektov treba vytvoriť vhodné podmienky na rozvoj malého a stredného podnikania, cieľom ktorého je podpora rozvoja spolupráce podnikateľských subjektov, využívať poznatky z regionálnej spolupráce pre rozvoj priemyselnej výroby a služieb. Významnou zložkou nových zdrojov by mala byť priama podpora rozvoja súkromného podnikania, najmä malého a stredného. Obec a jej obyvatelia ako súčasť euroregiónu a mikroregiónov ako aj so združenou obcou, by mohla organizovať, resp. sa zúčastňovať na podujatiach, ktoré by podporovali spoznávanie tradícií, kultúry, ale tiež by sa mohli organizovať rôzne kongresy a schôdze zamerané na problematiku v danom území. Takýmito podujatiami by sa vymieňali skúsenosti obyvateľov a zároveň by sa zvyšovala aj kvalita medziludských vzťahov. Podstata tejto pomoci spočíva v získavaní nových zdrojov z podporných programov, z vlastných zdrojov, zo zdrojov komerčných finančných ústavov, mimovládnych organizácií a pod., čím sa podporí ekonomický rast regiónu.

Strategická vízia

Predmetom strategickej vízie je zodpovedanie otázky „ako by mala obec vyzerat' v budúcnosti“. Nasledujúca vízia vyplynula z analýzy SWOT. V rámci aplikovanej metodiky predstavuje strategická vízia ekvivalent **globálneho cieľa**.

Stratégia rozvoja obce Zlatná na ostrove sa zakladá predovšetkým na zhodnotení silných stránok a maximálnom využití príležitostí, vzhľadom k tomu, že problémy a potenciálne ohrozenia nepovažujeme za mimoriadne kritické. Rozvoj obce sa bude orientovať najmä na rozvoj kvality života a obytnej funkcie, čo vyplýva z očakávaní pokračujúceho prílevu nových obyvateľov do obce. Súčasne sa bude úsilie sústreďovať na zachovanie a oživovanie tradičných hodnôt a koloritu vidieckeho prostredia.

Vízia obce Zlatná na Ostrove v r. 2015:

„Obec Zlatná na Ostrove chce byť obcou so zachovaným vidieckym štýlom života so spokojným a aktívnym obyvateľstvom vo vysokokvalitnom životnom prostredí. Chce sa stať pokojným a atraktívnym miestom na bývanie a rekreáciu.“

Strategické ciele

Strategické ciele nemajú charakter „hotových návrhov“, ale reprezentujú istú filozofiu prístupu k riešeniu problémov, ktorú naznačila už strategická vízia. Strategické ciele sú špecifické – t.j. sú viazané na 5 vytypovaných prioritných oblastí:

- ochrana životného prostredia a rozvoj technickej infraštruktúry
- rozvoj poľnohospodárstva a rozvoj vidieka
- ľudské zdroje a sociálna infraštruktúra
- priemysel služby pre obyvateľov
- zahraničná spolupráca

Prioritné oblasti budú predstavovať hlavné oblasti smerovania finančnej a organizačnej podpory rozvoja.

A: ochrana životného prostredia a rozvoj technickej infraštruktúry

- vybudovanie verejného vodovodu do osady Veľký Lél
- rekonštrukcia verejného osvetlenia
- odstránenie divokých skládok odpadu
- vybudovanie EKODVORU

B: rozvoj poľnohospodárstva a rozvoj vidieka

- nové poľnohospodárske technológie
- výsadbou alejí a vetrolamov predchádzať veternej erózií pôdy
- znižovanie chemizácie
- propagácia obce prostredníctvom internetu
- napojenie obce na dunajskú cyklotrasu
- rozvoj agroturizmu a budovanie infraštruktúry cestovného ruchu

C: ľudské zdroje a sociálna infraštruktúra

- rekonštrukcia budovy ZŠ
- prestavba a prístavba pavilónu MŠ
- výstavba nájomných bytov
- znižovanie nezamestnanosti

- umožniť deťom a mládeži aktívne využívať voľný čas
- vymedzenie pozemkov na výstavbu rodinných domov
- zvyšovanie kvalifikácie obyvateľstva

D: priemysel a služby pre obyvateľov

- rekonštrukcia kultúrneho domu
- vytvorenie priemyselného parku
- rozvoj malého a stredného podnikania

E: zahraničná spolupráca

- podpora rozvoja spolupráce v malom a strednom podnikaní
- organizácia podujatí zameraných na spoznávanie kultúry a tradícií

C – Programová část

Tabuľka strategických cieľov

<p>Vízia obce Chotín:</p> <p>„Chotín – vyhľadávaná obec vidieckeho cestovného ruchu so spokojným a aktívnym obyvateľstvom vo vysokokvalitnom životnom prostredí.“</p>		
1. Prioritná oblasť - Hospodárska	2. Prioritná oblasť - Sociálna	3. Prioritná oblasť - Environmentálna
<p>Cieľ: Posilnenie hospodárstva obce i jej mikropriestoru</p> <p>Cieľ: Posilnenie hospodárstva obce zakladajúceho na cestovnom ruchu</p> <p>Cieľ: Zabezpečiť rovnosť príležitostí na pracovnom trhu obce</p> <p>Cieľ: Modernizácia cestnej dopravy</p> <p>Cieľ: Rozvoj inžinierskych sietí</p>	<p>Cieľ: Zabezpečiť rast počtu obyvateľstva obce</p> <p>Cieľ: Starostlivosť o spoločenské skupiny, ktoré vyžadujú pomoc</p> <p>Cieľ: Zabezpečenie kvalitnej sociálnej infraštruktúry</p> <p>Cieľ: Zlepšiť životné podmienky ovplyvňujúce zdravie</p> <p>Cieľ: Zvýšenie úrovne zdravotníckych služieb</p> <p>Cieľ: Zvýšiť úroveň výchovy v miestnej materskej škole a základnej škole.</p> <p>Cieľ: Rozvoj možností športovania</p>	<p>Cieľ: Zlepšenie stavu životného prostredia</p> <p>Cieľ: Riešenie problémov odpadového hospodárstva</p>

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zlatná na Ostrove na roky 2016-2022

D – Realizačná časť

Formulár č. A 7 - Ex-ante hodnotenie - stav projektovej pripravenosti investícií k termínu aktualizácie PHSR, resp. vypracovania nového PHSR (pipe_line)																			
v tis. €																			
por. č.	Politika - oblasť	Názov investície (obec, okres)	Klasifikácia stavby - triedy	Rok začatia-plán	Technická príprava mesiac/rok	Cena podľa stavebného zámeru		Navrhovaný objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov								
				Rok dokončenia-plán	ÚR: SP: PD:	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem fin. prostriedkov v celkom	Z toho verejné investície	Štátny rozpočet	Rozpočet samo-správného kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkr. zdroje	Iné zdroje
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Politika (oblasť) - hospodárska	Rekonštrukcia kultúrneho domu	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	2017															
				2018															
2		Oprava futbalového areálu	2411 - Športové ihriská	2016									28 000,00				2510002		
3	Politika (oblasť) - sociálna	Modernizácia športovej haly	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	2016									40 081,00						
													47 581,00						
				2018									47 581,00						
4	Politika (oblasť) - sociálna	Modernizácia priemyselných budov	1251 - priemyselné budovy	2019													2410000	46,000,00	
				2020															
5		Modernizácia klubov dôchodcov	1274 - Ostatné budovy, i.n.	2016									190 000,00				2210002		
	Politika (oblasť) - environmentálna			2022															
6																			
7	Politika (oblasť) - environmentálna	Zriadenie obecného parku		2016															
				2022															
8		Nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom	1274 - Ostatné budovy, i.n.	2016															
	Politika (oblasť) - environmentálna			2020															
9																			

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zlatná na Ostrove na roky 2016-2022

Formulár č. F 2 - Finančný rámec pre realizáciu PHSR obce/obcí/VÚC

Názov opatrenia*	Kód a názov projektu/aktivity	Klasifikácia stavieb - trieda	Hlavný ukazovateľ - výsledku, dopad	Termín začatia a ukončenia realizácie projektu / aktivity	RN Spolu a=b+f+g+h+i	Verejné zdroje celkom b=c+d+e	Verejné zdroje			Súkromné zdroje f	Úverové zdroje g	EIB príspevok (informatívne) h	Iné zdroje i
				mesiac/rok - mesiac/rok			Zdroje samosprávy	Národné celkom	EÚ (EŠIF) celkom				
							c	d	e				
1. Hospodárska prioritná oblasť					0 €	0 €	163 243 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Opatrenie 1.1	Rekonštrukcia kultúrneho domu	1261 - budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	úspora energie		0 €	0 €							
	Oprava futbalového areálu	2411 - športové ihriská	úspora energie		0 €	0 €	28 000 €						
Opatrenie 1.2	Modernizácia športovej haly	1261 - budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	úspora energie, tvorba pracovných miest		0 €	0 €	135 243 €						
	Modernizácia preimyslených budov	1251 - priemyselné budovy	tvorba nových pracovných miest		0 €	0 €							
					0 €	0 €							
Opatrenie 1.3					0 €	0 €							
Opatrenie 1.4					0 €	0 €							
Opatrenie 1.5					0 €	0 €							
2. Sociálna prioritná oblasť					0 €	0 €	190 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Opatrenie 2.1	Modernizácia klubu dôchodcov	1130 - ostatné budovy na bývanie	vybudovanie miesta pre dôchodcov		0 €	0 €	190 000 €						
					0 €	0 €							
Opatrenie 2.2					0 €	0 €							
					0 €	0 €							
Opatrenie 2.3					0 €	0 €							
					0 €	0 €							
Opatrenie 2.4					0 €	0 €							
Opatrenie 2.5					0 €	0 €							
3. Environmentálna prioritná oblasť					0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Opatrenie 3.1	Obecný park		rozšírenie verejnej zelene		0 €	0 €							
Opatrenie 3.2	Nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom	1274 - Ostatné budovy, i.n.	Množstvo biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu		0 €	0 €							
					0 €	0 €							
Opatrenie 3.3					0 €	0 €							
Opatrenie 3.4					0 €	0 €							
Opatrenie 3.5					0 €	0 €							
Celkom					0 €	0 €	353 243 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

E – Finančná časť

Jednou z kľúčových otázok programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Finančné zdroje potrebné pre naplnenia aktivít uvedených v Programme hospodárskeho a sociálneho rozvoja budú plynúť z viacerých zdrojov: rozpočet obce (čo je základným zdrojom financovania aktivít), fondy Európskej únie, zdroje štátu, zdroje vyššie územného celku, úverové zdroje, súkromné zdroje, ostatné verejné zdroje. Väčšina projektov bude mať viaczdrojové financovanie.

Finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja

Zákon o podpore regionálneho rozvoja (zákon č. 539/2008 Z.z.) definuje zdroje financovania regionálneho rozvoja v § 4:

(1) Regionálny rozvoj sa financuje

- a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev,
- b) zo štátnych účelových fondov,
- c) z rozpočtov vyšších územných celkov,
- d) z rozpočtov obcí,
- e) z prostriedkov fyzických osôb,
- f) z prostriedkov právnických osôb,
- g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

(2) Doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z Európskej únie určené

- a) hospodársky zaostalým regiónom, ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie,
- b) regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia.

E.I – Indikatívny finančný plán PHSR

	Obdobie 2016-2022
Hospodárska oblasť	
Sociálna oblasť	
Environmentálna oblasť	

Projektové zámery

Projektový zámer

Názov projektu		Rekonštrukcia kultúrneho domu
Cieľ projektu		Vytvorenie vhodných priestorov na usporiadanie kultúrnych aktivít. Cieľom projektu je javisko prispôsobiť priestorové podmienky na kultúrne aktivity moderným požiadavkám súčasnej doby a takisto upriamiť pozornosť obyvateľov s dôrazom na poukázanie dôležitosti zachovania kultúrnych tradícií a rozvoja kultúrneho života obce.
Termín		2017 – 2018
Garant		Obec Zlatná na ostrove
Spolupráca (partneri)		-
Oprávnené náklady spolu		EUR
Verejné zdroje	miestne zdroje	-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	EUR
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Kultúrny dom zabezpečujúci rozvoj voľnočasových aktivít v obci.
Užívatelia		Obyvatelia obce, návštevníci obce, turisti
Indikátory monitoringu		Počet kultúrnych podujatí v obci Rekonštrukčnými prácami sa vytvorili lepšie podmienky pre rozvoj voľnočasových aktivít, ktoré majú kultúrno-vzdelávací charakter, Rozvoj klubovej činnosti

Projektový zámer

Projektový zámer: Názov projektu		Oprava futbalového areálu
Cieľ projektu		Zlepšenie kvality služieb na športových podujatiach, každodenných športových aktivitách.
Termín		2016
Garant		Obec Zlatná na Ostrove
Spolupráca (partneri)		-
Oprávnené náklady spolu		EUR
Verejné zdroje	miestne zdroje	28 000,- EUR
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	EUR
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Obnovené sociálne zariadenia, nové priestory – nové poschodie
Užívatelia		Občania, žiaci, športové kluby, športovci
Indikátory monitoringu		Počet užívateľov

Projektový zámer

Projektový zámer:		Modernizácia športovej haly
Názov projektu		
Cieľ projektu		Zabezpečiť športové vyžitie žiakov, občanov a športových klubov formou športových aktivít (futbal, hádzaná, tenis, basketbal). Podpora aktívneho športu.
Termín		2016 – 2018
Garant		Obec Zlatná na Ostrove
Spolupráca (partneri)		-
Oprávnené náklady spolu		EUR
Verejné zdroje	miestne zdroje	140 000,- EUR
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	-
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Moderná športová hala
Užívatelia		Obyvatelia obce, žiaci športové kluby
Indikátory monitoringu		Športové výsledky školy a športových klubov využívajúcich športovú halu

Projektový zámer

Názov projektu		Modernizácia priemyselných budov
Cieľ projektu		Cieľom projektu je modernizovať priemyselné budovy z dôvodu rozvoja miestnej a regionálnej ekonomiky a zníženia miery nezamestnanosti.
Termín		2019 – 2020
Garant		Obec Zlatná na Ostrove
Spolupráca (partneri)		Podnikatelia
Oprávnené náklady spolu		-
Verejné zdroje	miestne zdroje	-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	-
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	46 000,- EUR
Výstupy		Moderné priemyselné budovy s potrebnou infraštruktúrou.
Užívatelia		Podnikatelia, pracovná sila
Indikátory monitoringu		Počet firiem v obci, počet novovytvorených pracovných miest v obci, znížená miera nezamestnanosti

Projektový zámer

Projektový zámer:		Modernizácia klubu dôchodcov
Názov projektu		
Cieľ projektu		Modernizácia, zníženie energetickej spotreby budovy.
Termín		2016 – 2022
Garant		Obec Zlatná na Ostrove
Spolupráca (partneri)		-
Oprávnené náklady spolu		- EUR
Verejné zdroje	miestne zdroje	190 000,- EUR
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	-
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Zrekonštruovaná budova so zníženou energetickou spotrebou.
Užívatelia		Dôchodcovia, obyvatelia obce
Indikátory monitoringu		Počet podujatí, počet užívateľov, Energetická spotreba budovy.

Názov projektu		Nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom
Cieľ projektu		Cieľom projektu je zníženie produkcie zmesového komunálneho odpadu a biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu.
Termín		2016 – 2020
Garant		-
Spolupráca (partneri)		-
Oprávnené náklady spolu – EUR		EUR
Verejné zdroje	miestne zdroje	EUR
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	EUR
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Zníženie množstva biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu ako aj zmesového komunálneho odpadu a súlad s platnou legislatívou odpadového hospodárstva.
Užívatelia		Obyvatelia obce
Indikátory monitoringu		Množstvo biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu ako aj zmesového komunálneho odpadu

Záver

PHSR obce Zlatná na Ostrove je živým dokumentom. Realizácia programu bude dôsledne sledovaná a monitorovaná. Jednotlivé opatrenia a úlohy budú realizované obcou Zlatná na Ostrove, organizáciami zriadenými a založenými obcou, resp. v spolupráci s ďalšími organizáciami a inštitúciami.

Pre udržiavanie a realizáciu PHSR obce Zlatná na Ostrove bude zriadená Koordinačná komisia pre riadenie realizácie PHSR obce Zlatná na Ostrove, ktorej úlohou bude monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať v prípade potreby zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie vízie obce. V Koordinačnej komisii pre riadenie realizácie PHSR obce Zlatná na Ostrove budú zastúpení hlavní predstavitelia samosprávy (starosta, predsedovia komisií pri obecnom zastupiteľstve) s dôrazom na zastúpenie všetkých sektorov a priradenie odborníkov k jednotlivým prioritám.

Proces realizácie PHSR obce Zlatná na Ostrove sa začne po jeho schválení Obecným zastupiteľstvom.

Úlohou Koordinačnej komisie pre riadenie realizácie PHSR obce Zlatná na Ostrove bude:

- schádzať na prehodnocovanie plnenia PHSR obce Zlatná na Ostrove podľa potreby, najmenej jedenkrát polročne,
- jedenkrát ročne podať správu Obecnému zastupiteľstvu o stave realizácie cieľov PHSR obce Zlatná na Ostrove tak, aby bolo zabezpečené, že všetky ciele budú splnené včas,
- prideliť zodpovednosť (hlavnú garanciu) za monitorovanie jednotlivých cieľov akčných plánov svojim jednotlivým členom,
- vzájomne sa informovať o plánoch prípravy a realizovaní projektov za účelom koordinácie aktivít v obci,
- aktualizovať PHSR obce Zlatná na Ostrove (minimálne každý druhý rok) – je to živý, otvorený dokument,
- pravidelne komunikovať s občanmi, podnikateľmi a inštitúciami v obci s cieľom zabezpečiť informovanosť o PHSR obce Zlatná na Ostrove – so stratégiou rozvoja obce bude oboznámená verejnosť prostredníctvom miestnych médií.

Jednotlivé úlohy programu budú realizované pomocou bežných postupov a procedúr obecného úradu a ďalších zúčastnených inštitúcií, pričom rozhodujúcim pre úspech bude monitorovanie a koordinácia týchto úloh uskutočnená určeným odborom (oddelením) obecného úradu alebo príslušnými zodpovednými osobami.

PHSR obce Zlatná na Ostrove je otvorený dokument, ktorý bude reagovať na zmeny v okolí, zmeny potrieb obyvateľov obce Zlatná na Ostrove a legislatívne zmeny. PHSR obce Zlatná na Ostrove bude podliehať priebežným aktualizáciám a hodnoteniam. Vychádza z princípu, že proces plánovania bude úspešný len vtedy, ak sa k nemu bude pristupovať ako k dlhodobému procesu, bude sa orientovať na vyžitie silných stránok a možností územia, na potláčanie slabých stránok a možných ohrození územia a bude sa neustále adaptovať, aktualizovať a prispôsobovať v súlade so zmenami a potrebami sociálno-ekonomického života obce. Otvorenosťou dokumentu sa zabezpečí flexibilita pri určovaní priorít obce, ktoré

musia reagovať na vzniknuté zmeny v danom prostredí a preferenciách obyvateľov.

Aktualizácia PHSR obce Zlatná na Ostrove bude založená na princípe výberu priorít, opatrení, aktivít a projektov, pomocou ktorých je možné dosiahnuť najefektívnejší rozvoj prioritných oblastí obce. Postup bude nasledovný:

1. Koordinačná komisia pre riadenie realizácie PHSR obce Zlatná na Ostrove odporučí zmeny v PHSR obce Zlatná na Ostrove,
2. Obecné zastupiteľstvo schváli PHSR obce Zlatná na Ostrove na ďalšie obdobie.

Dokument PHSR obce Zlatná na Ostrove je rozvojový dokument obce – vyjadruje víziu rozvoja obce založenú na výsledkoch strategického plánovania.

PHSR obce Zlatná na Ostrove je strednodobý programovací dokument s časovým horizontom 6 rokov. Tento programovací dokument bol spracovaný ako podporný dokument pre stanovenie prioritných rozvojových oblastí, strategických cieľov, priorít, opatrení a aktivít rozvoja obce Zlatná na Ostrove.

Z hľadiska štruktúry PHSR obce Zlatná na Ostrove je rozčlenený na štyri základné časti:

- v prvej časti je podrobne analyzovaný reálny stav jednotlivých oblastí územia obce Zlatná na Ostrove,
- v druhej časti je podaná SWOT analýza obce,
- v tretej časti je zostavená rozvojová stratégia, v ktorej sú zadané hlavné priority a opatrenia rozvoja obce Zlatná na Ostrove – navrhované konkrétne aktivity vychádzajú z miestnych podmienok a potrieb a smerujú k zlepšeniu kvality života v obci Zlatná na Ostrove – na toto programovacie obdobie,
- štvrtá časť programového dokumentu obsahuje akčný plán rozvoja obce Zlatná na Ostrove na obdobie 2016-2022.

Vykonateľnosť jednotlivých opatrení a tým dosiahnutie stanovených cieľov bude závisieť od mnohých faktorov. Najkritickejším prvkom je finančná náročnosť jednotlivých priorít. Taktiež dôležitým faktorom sú komplikované vlastnícke vzťahy.

Schválený PHSR obce Zlatná na Ostrove je otvorený dokument, ktorý sa môže dopĺňať o nové priority, opatrenia a aktivity, resp. môžu sa niektoré opatrenia a aktivity rušiť. PHSR obce Zlatná na Ostrove schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Zlatnej na Ostrove. Aktualizáciu, monitorovanie a hodnotenie PHSR obce Zlatná na Ostrove realizuje Obecné zastupiteľstvo v Zlatnej na Ostrove.

PRÍLOHY

Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Zoznam členov Riadiaceho tímu

Ing. Eva Varjúová

Zoznam členov pracovnej skupiny a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Mgr. Zuzana Molnárová

Monitorovanie rozvoja obce – vybrané ukazovatele kvality dobrého riadenia rozvoja územia

Pomocou uvedených ukazovateľov je možné hodnotiť pozitívne alebo negatívne zmeny v rozvoji územia. V prípade negatívneho vývoja v niektorej z uvedených oblastí môže Koordinačná komisia pre riadenie realizácie PHSR obce Zlatná na Ostrove, ako aj ostatné zodpovedné orgány obce iniciovať zavedenie nových, účinnejších opatrení a aktivít. Navrhované ukazovatele sú akceptované na medzinárodnej úrovni a rešpektujú všetky tri základné dimenzie trvalo udržateľného rozvoja obce: sociálnu dimenziu, ekonomickú dimenziu a environmentálnu dimenziu. Uvedené ukazovatele sa odporúčajú vyhodnocovať každý rok, toto hodnotenie predložiť na rokovanie obecného zastupiteľstva a zároveň s ním oboznámiť občanov obce.

Ukazovateľ	Merná jednotka	Zdroj údajov
Miera nezamestnanosti	Počet podiel v %	Obec, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR
Sociálne odkázani obyvatelia – pod hranicou chudoby	Počet podiel v %	Obec, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
Prírodný prírastok obyvateľov	Ročný prírastok v %	Obec, Štatistický úrad SR
Migrácia obyvateľov (prísťahovaní – odsťahovaní)	Ročný prírastok v %	Obec, Štatistický úrad SR
Spokojnosť obyvateľov so sociálnymi službami v obci	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Zdravie – chorobnosť, úmrtnosť	Počet ochorení a úmrtí na 100 obyv.	Obec, Štatistický úrad SR, Ústav zdravotníckych informácií a štatistiky
Vzdelanosť obyvateľov – VŠ, SŠ	Počet Podiel v %	Obec, Štatistický úrad SR
Objem investícií do skvalitnenia občianskej infraštruktúry obce	SKK, EUR	Obec
Spokojnosť obyvateľov s úrovňou materskej školy v obci	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Spokojnosť obyvateľov s možnosťami športovania v obci	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Kultúrne podujatia v obci	Počet	Obec
Spokojnosť obyvateľov s kultúrnym životom v obci	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Význam neziskového sektora vo verejnom živote	Počet aktívnych mimovládnych organizácií v obci	Ministerstvo vnútra SR, Štatistický úrad SR
Ekonomická výkonnosť obce	Celkový obrat podnikov obrat / obyvateľ	Štatistický úrad SR, podnikateľské subjekty
Odvetvová štruktúra pracovných príležitostí	Podiel pracujúcich v terciárnom a sekundárnom sektore	Obec, podnikateľské subjekty, Štatistický úrad SR
Vytvorené pracovné miesta	Počet vytvorených pracovných miest za jeden rok	Obec, Štatistický úrad SR
Odhádzka za prácou	Počet obyvateľov odchádzajúcich za prácou % z ekonomicky aktívnych	Obec, Štatistický úrad SR
Predpoklady na cestovný ruch a rekreáciu	Počet lôžok	Obec
	Počet stoličiek	Podnikateľské subjekty
	Počet atrakcií	Obec, Podnikateľské subjekty
	Počet prenocovaní v ubytovacích zariadeniach	Obec, Podnikateľské subjekty
	Počet návštevníkov obce	Obec, Podnikateľské subjekty
Propagácia obce ako turisticky významné regionálne centrum	Počet a forma propagácií	Obec
Spokojnosť obyvateľov s úrovňou služieb v obci	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Spokojnosť obyvateľov s obcou ako miestom pre prácu	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Výška investícií do skvalitnenia technickej infraštruktúry obce	SKK, EUR	Obec
Spokojnosť obyvateľov s dopravnou infraštruktúrou obce	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Zníženie nehodovosti	Počet nehôd	Polícia SR
Úbytok poľnohospodárskej pôdy v katastri	Zmena plochy v ha	Výskumný ústav geodézie a kartografie v Bratislave, Správa katastra, obec
Verejný vodovod a kanalizácia	Podiel napojených domácností v %	Obec, Štatistický úrad SR
Kvalita bývania - veľkosť bytovej plochy	m ² na 1 obyvateľa	Obec, Štatistický úrad SR
Kvalita bývania - intenzita výstavby bytov	Počet postavených kolaudovaných bytov	Obec

Bezpečnosť obyvateľov – zaznamenané trestné činy	Počet	Polícia SR, obec
	Podiel na 1000 obyvateľov	
Spokojnosť obyvateľov s obcou ako miestom pre život	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Náročnosť na zdroje – spotreba elektriky, vody, plynu	Merná jednotka	Energetické podniky
	Merná jednotka/obyv.	
Využívanie obnoviteľných zdrojov energie	% celkovej spotreby	Energetické podniky
Produkcia odpadov podľa kategórií	Produkcia v t na obyv.	Obec
Recyklácia a druhotné využívanie odpadu	Podiel zhodnotenia v %	Obec
Emisie hlavných znečisťujúcich látok	kg, t podľa druhu	Úrad životného prostredia, obec
	Prepočet na obyvateľa	
Kvantita sídelnej zelene – plochy verejnej zelene a inej významnej zelene v intraviláne obce	ha	Obec
	Prepočet na obyvateľa	
Výskyt rizikových faktorov životného prostredia v území – skládky odpadov, devastované a poškodené plochy	ha, % plochy k.ú.	Obec
Spokojnosť obyvateľov so životným prostredím obce	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Existencia VZN pre ekonomickú, sociálnu a environmentálnu oblasť	Počet, popis	Obec
Podiel finančných prostriedkov na rozvoj obce	SKK, % rozpočtu	Obec
Environmentálna výchova na materskej škole a osвета	Počet hodín vyučovania, prednášok	Obec, materská škola
Príspevok občanov k práci miestnej samosprávy a verejnoprospešným aktivitám	Zoznam akcií	Obec
Záujem občanov o rozvoj obce a verejnoprospešné aktivity	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Informovanosť občanov o práci miestnej samosprávy a problémoch obce	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Spokojnosť obyvateľov s prácou miestnej samosprávy	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Spokojnosť návštevníkov s obcou	% návštevníkov	Dotazníkový prieskum

Zoznam analyzovaných koncepcných dokumentov

1. Byty v SR, krajoch, okresoch a obciach. Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011, Rok vydania: 2013, Autor: Štatistický úrad Slovenskej republiky
2. Demografický vývoj na Slovensku, Bencontweekly report, Rok vydania: 2015/číslo 4, Autor: Matúš Jančura, Jozef Prozbík
3. Domy v SR, krajoch, okresoch a obciach. Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011, Rok vydania: 2013, Autor: Štatistický úrad Slovenskej republiky
4. Fakty o zmenách v živote obyvateľov SR, Nitriansky kraj. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011, Rok vydania: 2015, Autor: Štatistický úrad Slovenskej republiky
5. Kultúrno-historické pamiatky ako potenciál rozvoja cestovného ruchu v Nitrianskom samosprávnom kraji, Rok vydania. 2012, Autor: Nitriansky samosprávny kraj
6. Korec P. a kolektív (1997): Kraje a okresy Slovenska, Q111, Bratislava
7. Lukniš a kol. (1972): Slovensko – Príroda, Obzor, Bratislava
8. SAV Veda (1978): Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, Bratislava
9. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania. Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011, Rok vydania: 2012, Autor: Štatistický úrad Slovenskej republiky
10. Systém riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov. Programové obdobie 2014-2020. Rok vydania: 2014, Autor: Centrálny koordinačný orgán, Úrad vlády Slovenskej republiky.
11. Štatistická ročenka regiónov Slovenska 2014, Rok vydania: 2015, Autor: Štatistický úrad Slovenskej republiky
12. Výročná správa o činnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, Rok vydania: 2014, Autor: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno
13. Výročná správa o činnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, Rok vydania: 2013, Autor: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno
14. Výročná správa o činnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, Rok vydania: 2012, Autor: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno
15. Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
16. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja
17. www.statistics.sk Štatistický úrad Slovenskej republiky – DATAcube, SODB 2011
18. www.upsvar.sk Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny – Komárno, Nové Zámky
19. www.ssc.sk Slovenská správa ciest
20. www.maszdzo.biznisweb.sk
21. www.komarno.sk

www.build.gov.sk
www.land.gov.sk
www.economy.gov.sk
www.employment.gov.sk
www.unsk.sk